LUCRĂRILE
SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
INOVAȚIE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE

Managementul situațiilor conflictuale de la clasă

NR. 11, DECEMBRIE 2022
ISSN 2784 - 0166
ISSN – L 2784 – 0166

Metode interactive de predare-învățare la clasă

Grădinița sau școala sunt locurile în care copiii învață, în care se maturizează și în care dobândesc aptitudini, abilități și cunoștințe pe care le vor folosi mai târziu, ca viitori adulți. Toate acestea sunt posibile prin intermediul diferitelor activități, fie ele educaționale sau recreative.

Pag .44

Strategii didactice utilizate în rezolvarea problemelor de geometrie în spațiu

Orice profesor de matematică își dorește ca lecțiile pe care le predă să fie nu numai înțelese
de către elevi, dar să fie considerate de către aceștia ca foarte interesante și ca un prilej ca ei să se

Pag 96

Academia ABC.ro
academiaabc.ro

SIMPOZION NAȚIONAL
INOVAȚIE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE

ISSN 2784 - 0166
ISSN – L 2784 – 0166

Academia ABC .ro
academiaabc.ro

Este un proiect
S.C. Offset S.R.L.
B-dul 1Mai, Nr.33A, Bl.PF7, Sc.A, Ap.11,
Constanța,
Tel: 0766.491711,
Email: office@academiaabc.ro
revista@academiaabc.ro
simpozion@academiaabc.ro
Website: academiaabc.ro

offset media

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL „INOVAȚIE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE” / *NR. 11 / DECEMBRIE 2022*

Managementul situațiilor conflictuale de la clasă

Editor: Secuiu Eugen

Colectivul de redacție:

Prof. Secuiu Elena Prof. Radu Cristina

AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE !

CUPRINS

Studiu de caz Negocierea unui conflict.....PAG. 6
Autor: Gurgu Monica

Prof. Inv. Primar Școala Gimn. Nr.2 Motru

Strategii de intervenție educațională bazată pe cunoașterea funcționării cognitive

Plan de intervenție personalizat.....PAG. 9

Autor: Lari Maria-Adriana

Prof. înv. primar Școala Gimnazială Vasile Scurtu Parva, BN

Tipuri de conflicte.....PAG.11

Autor: Malanca Adina Iulia

Scoala Gimnaziala Bals,Structura Boureni

Conflictele şcolare – cauze și soluții.....PAG. 14

Autor: Marica Elena

Prof. Școala Gimnazială Pietrari, Județul Dâmbovița

MEDIEREA ȘCOLARĂ.....PAG. 18

Autor: MIHALACHE OANA

Prof. COLEGIUL DE ȘTIINȚE ALE NATURII EMIL RACOVIȚĂ, BRAȘOV

Trei factori ai dezvoltării psihice în cazul alegerilor profesionale ale copiilor care urmează linia profesională a părinților.....PAG. 21
Autor: Ana-Violeta Muntianu

Prof. Şcoala Gimnazială Răchiteni, jud. Iași

Putem exmatricula violența.....PAG. 24
Autor: Muscalu Daniela Manuela

Prof. Şcoala Gimnazială „Traian Coşovei„ Somova

Stări tensionale la clasă- Studiu de caz.....PAG. 27
Autor: Neferu Adelina

Prof. Liceul cu Program Sportiv

Educația prin metode interactive de predare.....PAG. 31
Autor: Paris Nicoleta

Prof. Şcoala Gimnazialã „Anton Pann", Voluntari

Rolul educației în activitate și comportament.....PAG. 34

Autor: Roman Violeta - Elena

Profesor- consilier - C.M.B.R.A.E

Clasic și modern la nivelul managementului clasei de elevi.....PAG. 37

Autor: Ropa Lucian

Prof. Liceul Vocațional Pedagogic Nicolae Bolcaș Beiuș

STRATEGII DE MINIMĂ EFICIENȚĂ ÎN REZOLVAREA CONFLICTELOR.....PAG. 40

Autor: Rus Relia

Prof: Școala Gimnazială nr. 200, București, sector 3

Metode interactive de predare-învățare la clasă.....PAG.44

Autor: : Șaramet Ruth

Prof. Grădinița IOANID

Managementul situațiilor conflictuale Opinii- Ce ne dorim de la copilul nostru?.....PAG. 46

Autor: Stavăr-Vergea Izabela

Prof. Colegiul Național de Arte Regina Maria, Constanța

Strategii de comunicare în predarea/învățarea limbilor moderne.....PAG. 49

Autor: Angelia Subin

Prof. Liceul Teoretic William Shakespeare

Des idées novatrices pour apprendre le français.....PAG.51

Autor: Zamfirescu Raluca

Prof. Liceul « Voievodul Mircea » Târgoviște, Dâmbovița

Abordarea pozitivă a comportamentului în clasa de elevi.....PAG. 54

Autor: Buican Valentina – Gheorghina

Prof. Școala Gimnazială „ Regele Ferdinand - Sibiu

Jocul didactic în predarea limbii și literaturii române.....PAG. 56

Autor: Dumitrescu Aritina-Adriana

Școala Gimnazială Tătărăștii de Sus Jud. Teleorman

PROIECT EDUCAȚIONAL S.O.S. Natura !.....PAG. 69

Autor: Filip Cătălina

Școala Gimnazială „Florea Mureșanu, Loc. Suciu de Sus Jud. Maramureș

Managementul situațiilor conflictuale la clasă.....PAG. 77

Autor: Sîrbu Loredana Cătălina

Grădinița cu P.P. „Clopoțica Urlați

Studiu de caz pentru crearea unui mediu de învățare incluziv, în vederea integrării în școala de masă a copiilor cu CES.....PAG. 80

Autor: Neagu Liliana

Scoala Gimnazila Jijila

JOCUL DIDACTIC.....PAG. 84

Autor: Chedea Maria

Scoala Gimnaziala Negrilesti

VIOLENȚA ÎN FAMILIE.....PAG. 85

Autor: Daniela Pantea

Şcoala Gimnazială Nr. 27 Timişoara

PROIECT EDUCATIV-Să învățăm limba franceză altfel !.....PAG. 89

Autor: Arieșanu Liliana Daniela

Şcoala Gimnazială Câmpeni

Strategii didactice utilizate în rezolvarea problemelor de geometrie în spațiu.....PAG. 96

Autor: Balteș Simona

Şcoala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu-Dobrogianu Constanța

Studiu de caz
Negocierea unui conflict

Prof. Inv. Primar:Gurgu Monica
Școala Gimn. Nr.2 Motru

1.Identificarea cazului

Conflict: - părinte nemulțumit de relația dintre copilul său şi copiii din clasă ;

- părinți.

2.Analiza – sinteza cazului

La plecarea copiilor acasă, mama reproşează câtorva părinți din clasă că, deseori, în timpul programului, copiii acestora îi adresează baiatului său cuvinte urâte.

Mama ia această atitudine fără a discuta în prealabil cu învățătorul. Părinții admonestați prezintă cazul la școală. Ei susțin că acuzațiile mamei nu sunt reale.

Cadrul didactic de la clasă ascultă cele prezentate şi încearcă să-i calmeze, asigurându-i de cooperare în rezolvarea acestui conflict.

3.Stabilirea alternativelor de rezolvare a cazului

Separat, după terminarea programului, cadrul didactic discută cu părintele nemulțumit. Acesta recunoaşte că a acuzat părinții şi copiii de un comportament neadecvat. Este nemulțumit că băiatul lui este marginalizat și i se vorbeşte urât.

Cadrul didactic afirmă că nu a sesizat situații de acest fel, dar va discuta cu copiii şi îi va observa cu multă atenție. Îi propune mamei să coopereze şi să nu mai agreseze verbal ceilalți părinți până la aflarea adevărului.

Identificarea cauzelor:

-copilul este timid, lipsit de îndrăzneală şi inițiativă;

-are o atitudine rezervată în relațiile cu ceilalți copii;

-în timpul activităților comune răspunde doar când este numit şi atunci cu reținere;

-mama nu răspunde de fiecare dată la solicitările învățătorului;

-mama comunică insuficient cu copilul.

Cadrul didactic pune întrebări, iar părintele este ambiguu în răspunsuri. Negocierea acestui caz se va realiza prin relația copil-copii, copii-copil, pentru a-l împiedica pe părinte să creeze disensiuni în cadrul colectivului de părinți. În acest sens, se vor dezvolta și valorifica aptitudinile de socializare ale copilului în vederea integrării acestuia în colectiv.

4.Măsuri care se vor lua pentru rezolvarea cazului:

-discuții, în particular, cu ceilalți copii, sugerându-le să-l integreze pe băiat în toate activitățile pe care le vor desfășura;

-sprijinirea băiatului în găsirea unor prieteni potriviți cu care să colaboreze;

-evidențierea unor calități şi aptitudini de către copii şi învățător pentru a fi îndrăgită şi apreciată de aceştia;

-sprijinirea continuă cu multă căldură, atenție şi apreciere permanentă în acceptarea şi rezolvarea sarcinilor primite;

-stimularea energiei prin sarcini de lucru acceptate anterior, pentru a-i întări încrederea în forțele proprii;

-comunicare eficientă cu mama (discuții, vizite la domiciliu, sugestii pentru a-şi cunoaşte băiatul mai bine);

-participarea mamei, la activitățile școlare.

5.Stabilirea unor concluzii

Conflictul între părinți s-a creat datorită cunoaşterii insuficiente a copilului de către mamă. Copilul a prezentat întâmplări imaginare ca fiind reale, recurgând la acest mijloc pentru a se „răzbuna" pe copiii despre care credea că nu îl acceptă. Băiatul, crezând că este marginalizat, şi-a creat o lume a lui.ă. Aceste elemente au generat conflictul între părinți.

Printr-o serie de măsuri s-a putut negocia coflictul și s-a ajuns astfel la următoarele rezultate:

- conflictul s-a stins;
- copilul a fost obişnuit să-şi supună imaginația controlului rațional;
- s-a integrat în colectiv şi se bucură de aprecierea şi respectul colegilor;
- s-a obişnuit să comunice cu cei din jur ieşind din lumea ei imaginară;

- a conştientizat că numai adevărul primează şi datorită lui va avea prieteni;

- între băiat şi părinţi s-a creat o legătură bazată pe încredere reciprocă.

Bibliografie:

1. Popescu A.M., (2014), Managementul conflictului în organizația școlară, Editura SITECH, Craiova
2. Management educațional pentru instituțiile de învătămînt, 2001, ISE-MEC.

Strategii de intervenție educațională bazată pe cunoașterea funcționării cognitive

Plan de intervenție personalizat

Autor: Lari Maria-Adriana

Prof. înv. primar Școala Gimnazială "Vasile Scurtu" Parva, BN

Nume și prenume elev: V.A
Vârsta/clasa: 10 ani, clasa a IV-a
Problematica întâlnită în context educativ:
V.A. provine dintr-o familie normală, compusă din 4 membri. În prezent locuiește doar cu mama și surioara, deoarece, din motive financiare, tatăl a plecat la muncă în străinătate. Este un elev care în anul școlar precedent a înregistrat rezultate bune la învățătură, având un comportament adecvat în timpul activității școlare.
Începând cu acest an școlar, elevul manifestă comportamente agresive, de furie, atât în contextul școlar cat și înafara acestuia. Nu există comunicare între elevul respectiv și colegii de clasă deoarece el este furios mai tot timpul, iscă multe conflicte pe care le soluționează prin agresivitate verbală și/sau fizică, înregistrând de asemenea și o scădere a nivelului de pregătire școlară.
În urma discuțiilor avute în particular atât cu elevul, cât si cu mama acestuia, se evidențiază faptul că acesta, în context extrașcolar are un anturaj constituit din adolescenți de 15-18 ani, copii care fumează, sunt agresivi verbal și fizic și consideră că e perfect normal ca un băiat să rezolve conflictele prin violență, mama mărturisind că, uneori, a văzut chiar la tată asemenea comportamente.

V.A. își invidiază colegii pentru faptul că aceștia locuiesc împreună cu ambii părinți care le sunt alături mereu, sunt fericiți, împliniți, îi sprijină și îi însoțesc la diferitele activități extrașcolare organizate de școală.

Obiectivele intervenției:

1. Integrarea creierului pe orizontală pentru a se înțelege mai bine pe sine și lumea în general;
2. Identificarea mecanismelor de coping necesare pentru acceptarea situației familiale;
3. Construirea și întărirea scării metaforice care conectează creierul superior de creierul inferior al copilului.

Strategia de intervenție: " Lasă norii emoției să treacă"(sursa: curs *Educația prin cunoașterea funcționării creierului*-A:R:C:I:)

Această strategie este potrivită deoarece:

a) Ajută copilul să conștientizeze efectele negative ale reacțiilor emoționale asupra propriei persoane, asupra interacțiunilor cu colegii, prietenii și adulții;

b) Dezvoltă copilului capacitatea de a se opri dintr-o anumită acțiune și de a reflecta la starea lui de spirit
c) Facilitează înțelegerea momentelor dureroase din trecut și abordarea lor într-o manieră conștientă, blândă și intenționată.

Elevul primește un termometru din carton, cu ajutorul căruia își va putea da seama cat este de furios. Culoarea albă de la baza termometrului arată că în situația expusă este *calm*, culoarea imediat următoare, albastru deschis, indică *nemulțumirea, neliniștea*, culoarea roșie arată că situația expusă îl *irită*, iar negrul indică *furia,* moment în care apar nori negri.
Se vor folosi mai ales contextele în care copiii experimentează emoții de tipul furiei, pentru a se atrage atenția asupra consecințelor negative pe care aceasta le are asupra comportamentului, dar mai ales pentru identificarea alternativelor adecvate de comportament. Se va insista asupra ideii conform căreia NU emoția negativă este problematică, ci modul în care aceasta este gestionată.
Intervenția se va derula săptămânal, în paralel cu monitorizarea comportamentului și performanțelor școlare, iar atunci când vor apărea reacții de furie(fie în timpul activităților, fie în timpul pauzelor), cadrul didactic propune copilului repetarea strategiei învățate, în vederea dezvoltării unui automatism util pentru prevenirea comportamentelor agresive și a conflictelor. Mama va fi informată de asemenea săptămânal, în cadrul activității de consiliere a părinților, în legătură cu progresul copilului.

Tipuri de conflicte

Malanca Adina Iulia

Scoala Gimnaziala Bals,Structura Boureni

Conflictul este o modalitate neconstructivă de exteriorizare a emoțiilor acumulate.

El este însoțit de procese emoționale negative, care dezorganizează comportamentul şi reduc eficiența activităților persoanei.

Cauzele conflictelor sunt foarte diverse: interpretarea diferita a realitatii, informatiile insuficiente, prejudecati, stereotipii, comunicarea defectuoasa, lipsa de incredere, toleranta scazuta, situatiile stresante, diferentele de temperament si de valori, invadarea spatiului personal.

Dintre sursele violentei scolare putem mentiona: mediul familial, mediul social, trasaturile de personalitate ale elevului, probleme specifice varstei adolescentei, etc.

Noi, dascalii nu trebuie sa uitam ca sala de clasa este o microsocietate a carei functionare necesita stabilirea unor reguli clare ce se cer respectate de toti membrii grupului scolar.

Respectarea acestor reguli este o conditie a socializarii, care inseamna a invata sa traiasca impreuna in relatii de respect reciproc, excluzand violenta.

Este adevarat ca atat noi cat si elevii suntem martorii si senzorii din produsul manifestarilor prin care conflictele sunt solutionate impropriu iar in aceste sens, se soldeaza cu repercursiuni asupra tuturor persoanelor implicate.

Din ce in ce mai frecvvente in societatea de astazi dar si in universul scolii, conflictele de orice tip reprezinta principala cauza a intreruperii comunicarii.

Diferentele de mentalitate, de nivel social, nepotrivirile intre pesonalitati sau caractere in formare ce cauta sa se afirme, pot constitui cauze ale conflictelor dintre elevi.

O alta categorie de conflicte este generata de dorinta unor elevi de a fi recunoscuti ca lideri ai celorlalti, manifestand o atitudine dominatoare, in incercarea de a se impune cu orice pret.

In astfel de cazuri, cadrele scolare abilitate trebuie sa intervina prin discutii, consiliere psihologica individuala dar si prin antrenarea intregii clase in activitati in care fiecare elev sa-si asume, pe rand, rolul de lider.

Educatorul va trebui sa incerce mentinerea unei relatii consecvente cu elevul (copilul)pe care nu trebuie sa-l priveasca ca pe un copil cu probleme.

Pentru prevenirea conflictelor scoalre se recomanda identificarea timpurie a elevilor cu potential violent, implicarea activa si valorificarea intereselor si aptitudinilor acestora si evitarea centrarii exclusiv pe actiune.

Tacticile de negociere a solutiilor tin in mare parte de arbitrul conflictului. Un bun manager al conflictelor va sti sa asculte fiecare parte implicata, totul tine de intelegerea obiectiva, detasata si superioara a problemei ivite. Bunul-simt, logica, calmul si respectul sunt prioritare intr-un asemenea " joc" al caracterelor, care nu trebuie sa degenereze in spectacol.

De asemenea, pot apărea conflicte între grupuri ale aceleiaşi categorii de resurse umane, între indivizi şi grup, grupuri şi manageri, ca şi între indivizi şi organizația şcolară în ansamblul ei .

Conflicte între copii:

Printre cele mai dese cauze se pot enunța:

- Invidia, antipatia reciprocă;

- Lupta pentru dominarea grupului;

- Lipsa priceperilor de rezolvare a conflictelor;

- Utilizarea greşită a puterii de către

cadrul didactic;

- Agresiunile nemotivate din partea colegilor, criticile aduse familiilor lor, agresare

În soluționarea acestor conflicte un rol determinant îl are profesorul(educatorul). El trebuie să fi e un pacificator care utilizează, însă, constructiv conflictul în vederea atingerii finalităților educaționale stabilite. Acest scop poate fi atins doar cunoscând, cauzele inițiale concrete ale conflictului apărut.

Utilizarea repetată şi consecventă a tehnicilor de rezolvare a conflictelor de către profesori va face ca elevii să fi e capabili, după un timp, să-şi rezolve singuri conflictele şi să nu le aducă de fiecare dată în fața profesorului. Acest lucru are efecte beneficii asupra atmosferei din clasă, contribuind la crearea unei comunități educaționale în care elevii se sprijină unii pe alții.

Conflictele dintre profesori

Conflictele dintre profesori sunt determinate, în special de:

- lupta pentru obținerea unor avantaje
- lupta pentru obținerea unor funcții de conducere (şef de catedră sau de comisie metodică, membru în consiliul de administrație, director adjunct, director);
- dorința de a-şi satisface propriile interese (program de lucru select);

• Conflictul de valori şi lupta pentru putere: părinții au prejudecăți bazate pe experiențele lor anterioare sau nu le este clar care este rolul profesorilor în viața copiilor.

Îmbunătățirea relațiilor cu părinții prin diminuarea posibilităților apariției unor conflicte presupune :

• Informarea periodică, în scris sau verbală, a părinților în legătură cu realizarea obiectivelor educaționale, cu reliefarea progreselor înregistrate de copilul lor.

In concluzie, conflictul face parte din viata pentru ca el rezulta din diferentele dintre indivizi – odata acestea acceptate, putem accepta si conflictul si chiar il putem transforma in oprtunitate pozitiva, de cunoastere, echilibru si progres.

BIBLIOGRAFIE

1. Johns, G., (2006) *Comportament organizațional*, Ed. Economica, Bucureşti.

2. Iosifescu, S. (2000 b) (coord), *Manual de management educațional pentru directorii de unități şcolare,* Ed. ProGnosis, Bucureşti.

3. *Management educațional pentru instituțiile de învătămînt,* 2001, ISE-MEC.

4. *Management şcolar. Ghid practic pentru directorii de şcoală şi liceu,* 2006,

Ed. RAABE, Bucureşti.

Conflictele şcolare – cauze și soluții

Prof. Marica Elena,
Școala Gimnazială Pietrari, Județul Dâmbovița

Conflictul este considerat în psihologia generală ca fiind orice ciocnire de necesități, motive, interese, gânduri, sentimente, modele de conduită direcționate în sens opus.

Conflictul este o modalitate neconstructivă de exteriorizare a emoțiilor acumulate, fiind însoțit de procese emoționale negative, care dezorganizează comportamentul şi reduc eficiența activităților persoanei.

Conflictul poate avea dublu rol: un rol pozitiv sau un rol negativ, degenerând în dispute interpersonale generând uneori destructurarea unor relații sociale.

Rolul pozitiv al conflictului se reflectă prin:

- reconsiderarea poziției celor doi subiecți ai comunicării sau dintre unul şi mai multi subiecți;
- îmbunătățirea feedbackului, autocunoaştere în plan personal, autocontrol viitor;
- recunoaştere socială din partea celorlalți (Iosifescu, 2000).

Principalele surse ale conflictelor pot fi:

- nevoile fundamentale;
- valorile diferite;
- percepțiile diferite;
- interesele diferite;
- resursele limitate;
- nevoile psihologice.

În mediul şcolar putem evidenția conflicte între elevi, conflicte între profesori şi elevi, conflicte între profesori, conflicte între părinți şi cadrele didactice.

În cazul elevilor, conflictele au la bază, de regulă, competiția neloială, dorința de afirmare cu orice preț, invidia, antipatia reciprocă, intoleranța, nepotrivirile de caracter, lupta pentru dominarea grupului, comunicarea slabă, exprimarea nepotrivită a emoțiilor, lipsa priceperilor de rezolvare a conflictelor, utilizarea greşită a puterii de către cadrul didactic, agresiunile nemotivate din partea colegilor, criticile aduse familiilor lor, agresarea prietenilor, aroganța, minciunile şi ridiculizarea aspectului fizic.

Referitor la atmosfera de intoleranță se constată uneori că în clasă se formează clici iar lipsa sprijinului între colegi duce de multe ori la singurătate şi izolare.Apar resentimente față de capacitățile şi realizările celorlalți, neîncrederea şi lipsa prieteniei.

Comunicarea ineficientă este o sursă inevitabilă de conflict. Cele mai multe conflicte pot fi atribuite neînțelegerii sau percepției greşite a intențiilor, sentimentelor, nevoilor şi acțiunilor celorlalți. Elevii nu ştiu să-şi exprime în mod pozitiv nevoile şi dorințele sau le este frică să facă asta.

Conflictele se pot accentua atunci când elevii au sentimente deplasate, nu ştiu să-şi exprime supărarea sau nemulțumirea într-un mod neagresiv, îşi suprimă emoțiile şi sunt lipsiți de auto-control. În soluționarea acestor conflicte un rol mare îl are profesorul, care el trebuie să afle, în primul rând, cauzele concrete ale conflictului apărut.

În cazul conflictelor dintre profesori şi elevi, la bază se află cauze multiple, cele mai frecvente fiind:

-nerezolvarea unor stări mai vechi, pe fondul cărora se acumulează noi tensiuni;
-supraîncărcarea cu sarcini nediferențiate, corelată cu evaluarea incorectă;
-aplicarea rutinieră, şablon, a unor măsuri asemănătoare la toți elevii;
-evaluarea subiectivă a cunoştințelor şi a comportamentului afectiv – atitudinal;
-nevalorificarea preocupărilor elevilor de studiu independent, de afirmarea creativității, de completare prin activități extraşcolare;
-diversificarea redusă a metodelor activ – participative şi de implicare efectivă a elevilor în activitatea de predare – învățare;
-recurgerea la autoritate în rezolvarea unor probleme care se ivesc;
-neadaptarea la evoluția dezvoltărilor elevilor, la particularitățile de vârstă;
-formarea insuficientă a deprinderilor de cunoaştere reciprocă, de muncă în grup, de cooperare, de acceptare reciprocă;
-neantrenarea elevilor în managementul activității–în organizare, în luarea deciziilor curente, în coordonare, în evaluare, în reglare;
-slaba comunicare cu părinții pentru cunoaşterea evoluției elevilor şi stabilirea unui parteneriat în soluționarea tensiunilor ivite.

Violența psihologică repetată îndreptată împotriva elevilor, poate duce la apariția sentimentului de frustrare, care se poate generaliza determinând o schimbare a atitudinii față de profesor şi față de activitatea şcolară în general. Sunt elevi care suferă ca urmare a unor judecăți negative ale unor profesori, judecăți care vin să întărească propriul lor sentiment de îndoială, de descurajare, de lipsă de încredere în forțele proprii.

Conflictele dintre cadrele didactice sunt determinate, mai ales, de lupta pentru obținerea unor avantaje (obținerea gradației de merit, de exemplu), lupta pentru obținerea unor funcții de conducere (şef de catedră sau de comisie metodică, membru în consiliul de administrație, director adjunct, director) sau pentru afirmare (obținerea de premii de către elevii lor care participă la diverse concursuri şcolare, obținerea gradelor didactice etc.). Printre cauze se numără și existența unor convingeri şi opinii diferite, a unor valori diferite, deosebirile în plan temperamental şi cultural.

Foarte delicate sunt conflictele unor profesori cu conducerea şcolii în general sau cu directorul şcolii în special. Pentru evitarea şi/sau rezolvarea rapidă a unor astfel de conflicte, este bine ca fiecare parte să adopte un comportament proactiv, prin care se caută îmbunătățirea relațiilor interpersonale dar şi a celor organizaționale.

Conflictele cu conducerea școlii pot evolua de la apatie, neimplicare sau retragere până la refuz, reproșuri, ostilitate și chiar reclamații la autoritățile educaționale aflate în poziții ierarhic superioare. (Iosifescu, 2001)

Conflictele între părinți şi cadrele didactice. Principalele cauze ale acestor conflicte sunt: comunicarea defectuoasă datorită neînțelegerilor sau numărului mic de contacte pe parcursul unui an şcolar; conflictul de valori şi lupta pentru putere: părinții au prejudecăți bazate pe experiențele lor anterioare sau nu le este clar care este rolul profesorilor în viața copiilor.

Îmbunătățirea relațiilor cu părinții prin diminuarea posibilităților apariției unor conflicte presupune informarea periodică, în scris sau verbală a părinților în legătură cu realizarea obiectivelor

educaționale, cu reliefarea progreselor înregistrate de copilul lor, creșterea numărului de contacte în care se solicită părinților sugestii şi opinii, acomodarea cu ideile diferite ale părinților despre desfăşurarea procesului de învățământ şi explicarea, pe înțelesul lor, a demersului educațional care a generat diferențele de opinii.

Managementul conflictelor în unitățile de învățământ – presupune rezolvarea conflictelor dintre participanții la educație (profesor-profesor, profesor-elev, elev-elev), prin dezvoltarea deprinderilor de cunoaştere şi de autocunoaştere.

Un studiu efectuat de către Asociația Americană de Management a relevat faptul că managerii superiori şi intermediari îşi consumă circa 2 ore din timpul lor pentru soluționarea unor situații conflictuale. Datorită acestui fapt tot mai mulți specialişti consideră managementul conflictului ca fiind la fel de important ca şi celelalte funcții ale managementului. (Iatagan, 2018)

Soluționarea conflictului **s**e poate realiza prin:

- fixarea de obiective comune – în condițiile în care o sursă majoră de conflicte este reprezentată de urmărirea unor obiective diferite, managerul trebuie să încerce să propună obiective acceptate în egală măsură de grupurile aflate în conflict – restructurare;

- îmbunătățirea proceselor de comunicare – barierele de comunicare existente între manager și ceilalți membri ai organizației sau între aceştia din urmă, trebuie reduse, comunicarea dintre membrii organizației trebuie stimulată prin intensificarea schimburilor informaționale dintre departamente;

- negocierea integrativă – esența acestui proces este că nici una din părți nu trebuie obligată să renunțe la aspectele pe care le consideră vitale; oamenii trebuie încurajați să găsească o soluție creativă în locul compromisului.(Iatagan, 2018)

Una dintre metodele aplicate pentru soluționarea conflictelor elevi- elevi, care a dat rezultate foarte bune, este consilierea între elevi "peer counseling". (Șanța, 2011)

Ideea fundamentală este aceea că elevii comunică mai bine, mai ușor și într-un mod mai deschis unii cu ceilalți decât cu adulții, fie ei părinți sau profesori. În comunicarea cu adulții intervin neînțelegeri determinate de diferențele de experiențe, status și grad de autonomie. Prin urmare, dacă se iscă un conflict între elevi, părțile sunt consiliate de un grup de elevi pregătiți anume în acest scop. Ei au la dispoziție o încăpere unde discută cu colegii lor care au avut un diferend.

Consilierii elevilor știu că trebuie să fie arbitri imparțiali, că trebuie să dea posibilitatea fiecărei părți să își exprime punctual de vedere, că trebuie să detensioneze conflictul și să se ajungă la o soluție. În caz contrar, părțile vor trebui să accepte judecata profesorilor și sancțiunile impuse de aceștia. Școala acceptă soluțiile la care au ajuns elevii

dacă respectivul conflict a fost dezamorsat. Adulții au încredere în judecata consilierilor elevi și nu pun întrebări referitoare la cauzele care au generat conflictul, nu încearcă să afle cum au justificat părțile implicarea lor în conflict și nici care au fost argumentele aduse pentru a împăca părțile din conflict.

Bibliografie

1. Johns, G., (2006) Comportament organizațional, Editura Economică, București
2. Iatagan M., (2018), Managementul organizațiilor publice, Editura Fundației România de Mâine, București
3. Iosifescu, S. (2000 b) (coord), Manual de management educațional pentru directorii de unități școlare, Ed. ProGnosis, București
4. Iosifescu Ș., (2001), Management educațional pentru instituțiile de învățământ, București
5. Maximiuc A.C. (coordonator), (2017), Abordări moderne ale managementului educațional, Editura EDINFO
6. Popescu A.M., (2014), Managementul conflictului în organizația școlară, Editura SITECH, Craiova
7. Peyroux, O., Rotaru,A.M., Gruia M., (2011), Ghidul mediatorului școlar/ Craiova, Reprograph
8. Strasser F., Randolph P., (2012), Medierea - o perspectivă psihologică asupra soluționării conflictelor. București: FMMM.RO

MEDIEREA ȘCOLARĂ

MIHALACHE OANA

COLEGIUL DE ȘTIINȚE ALE NATURII EMIL RACOVIȚĂ, BRAȘOV

PROFESOR LIMBA ENGLEZĂ

STILURI DE ABORDARE A CONFLICTULUI

IDENTIFICAREA UNEI SITUAȚII CONFLICTUALE ÎN MEDIUL ȘCOLAR

STUDIU DE CAZ:

Conflict apărut între elevi cu privire la alegerea orei de opțional – curriculum la decizia școlii

1. De ce?

   Fiecare consideră că are dreptul și este îndreptățit sa își impună părerea fără sa țină cont de argumentele celorlalți. Fiecare consideră că este deținătorul adevărului absolut, încercând astfel să își atragă cat mai mulți susținători.

2. Ce impact are conflictul asupra celor implicați?

   Conflictul are impact asupra ambelor tabere în egală măsură, nicio tabără nu este dispusă să renunțe, conflictul escaladează rapid, iar în final, în urma votului una din cele două tabere, cea minoritară, va fi defavorizată. Din punct de vedere emoțional, conflictul aduce sentimente de furie, frustrare și neajutorare în ambele tabere. Din punct de vedere rațional, comunicarea devine disfuncționala, iar viziunea fiecărei tabere este schizoidă. Din punct de vedere comportamental, elevii pot ajunge lipsiți de auto-control generând astfel posibile situații violente.

3. Cine poate interveni?

   Poate interveni dirigintele, profesorii celor două discipline aduse în discuție, directorul, psihologul, consilierul educativ, părinții.

   Cum pot interveni?

   Cadrele didactice pot explica argumentat pozițiile celor două tabere, ei pot media astfel conflictul prin facilitarea înțelegerii opiniilor celorlalți, apelând la conciliere și colaborare.

Profesorii celor doua discipline la alegere pot asigura ambele tabere că în urma votului nimeni nu ar trebui să se simtă defavorizat, recuperând materia pe parcursul orelor de curs, recurgând astfel la o soluție de tip compromis-împărțire.

Părinții pot ajuta la medierea conflictului prin neimplicare activă în acesta, evitând exercitarea presiunii asupra dirigintelui si implicarea activă în discuții cu copiii lor pentru a-i asigura de reușita școlară indiferent de rezultatul votului.

CERCUL BULLYING

SITUAȚIE CONFLICTUALĂ – BULLYING ÎNTRE ELEVI

Bullying verbal de tip *etichetare*.

1. De ce?

   Situația a apărut din cauze multiple

   - Dorința de a atrage atenția din cauza unui deficit de atenție din partea părinților **elevului bully**
   - Aprecierea de care se bucură din partea celor prezenți câștigând astfel statutul de vedeta, **agresorul având adepți activi, cat și pasivi** printre colegi (ei fac parte din cercul bullying al agresorului)
   - Lipsa de reacție și astfel asumarea rolului de **victimă** de către cel asupra căruia se face bully, **prietenii și apărătorii** săi fiind în număr semnificativ mai mic decât cei care sunt **observatori neimplicați și pasivi** (ei fac parte din cercul bullying al victimei)
   - Frustrări personale ale agresorului care atacă în permanență

2. Ce impact are conflictul asupra celor implicați?

   În urma conflictului există dezavantaje asupra tuturor celor implicați generând tulburări psihice și modificări comportamentale atât ale agresorului, cat si ale victimei. Agresorul devine iritat, nervos, violent, minte, înșală si este constant nemulțumit. Ca și consecință a comportamentului său este predispus la un comportament antisocial si delincvent, posibil să ajungă la o problemă

de sănătate mintală, și anume depresia. Victima devine tăcută, se auto-izolează, dă dovadă de o lipsă a stimei de sine, precum și a unei lipse de interes și motivație.

3. Cine poate interveni?

Pot interveni cadrele didactice, directorul, psihologul, mediatorul școlar, consilierul educativ, familia și prietenii.

Cum pot interveni?

Cadrele didactice pot insera în întregul proces formativ elemente de prevenire la nivelul clasei, iar la nivel macro, Comisia cu caracter permanent de la nivelul școlii de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, prin activitățile sale curente, poate aduce în prim plan conștientizarea și prevenția fenomenului.

Prevenirea situației conflictuale se poate face prin procesul de mediere școlară de către mediatorul școlar.

Psihologul și consilierul educativ pot interveni într-un mod asertiv facilitând comunicarea.

Prin medierea și responsabilizarea părinților se poate asigura un climat care să dezamorseze conflictul și să permită o dezvoltare armonioasă atât a agresorului, cat si a victimei.

Trei factori ai dezvoltării psihice în cazul alegerilor profesionale ale copiilor care urmează linia profesională a părinților

Prof. Ana-Violeta Muntianu

Școala Gimnazială Răchiteni, jud. Iași

Factorii dezvoltării psihice sunt: **ereditatea**, **mediul** și **educația**.

Factorii dezvoltării psihice reprezintă influențele constante, profunde, esențiale în devenirea ființei umane. Totodată, factorii dezvoltării pshicie fac ca dezvoltarea să aibă un caracter complex, plurideterminat.

1. **Ereditatea** este însușirea fundamentală a materiei vii de a transmite de la o generație la alta mesajele de specificitate (ale speciei, ale grupului, ale individului) sub forma codului genetic. În ceea ce privește influența factorului ereditar asupra dezvoltării psihice trebuie remarcate urmatoarele:

-ereditatea ofera unicitatea biologica, premisă a unicității psihice;

-moștenirea ereditară este un complex de predispoziții si potențialități;

-ereditatea caracteristicilor morfologice și biochimice este mai bine cunoscută decât ereditatea însusirilor psihice;

-ceea ce ține de ereditate se poate exprima în diverse momente de vârsta sau poate ramâne în stare de latentă pe tot parcursul vieții, dacă nu apare un factor activator.

Alegerile profesionale ale copiilor care urmează linia profesională a părinților pot fi influențate de eredidate. Ne putem imagina că un copil a moștenit de la ambii sau de la unul dintre părinți un talent, care îl va conduce pe căi profesionale similare cu cele alese de unul dintre părinți sau chiar de ambii părinți. *Talentul* presupune anumite predispoziții ereditare specifice care sunt influențate în sens pozitiv

de anumite medii propice de manifestare, motiv pentru care determină un nivel superior al aptitudinilor individului. Pe de altă parte, talentul este considerat un sistem complex de aptitudini, și poate fi identificat in situatia in care individul este stimulat de diverse activități sociale sau școlare.

2. **Mediul** este constituit din totalitatea elementelor cu care individul interacționează, direct sau indirect, pe parcursul dezvoltarii sale.

Pentru a fi considerat mediu al dezvoltarii, un element nu trebuie să constituie o simplă prezență, ci să fie sursa unei reacții din partea celui influențat de acel element. El trebuie să poată avea o rezonanță în psihicul celui influențat, să genereze o interacțiune. Ca factor de mediu, familia exercită influențe puternice asupra modului în care copiii își aleg traiectoria educațională și, mai apoi, pe cea profesională. Familia transferă asupra copiilor moduri de a gândi, proiecția unor „ambiții", sau experiențe pozitive sau negative către urmași.

3. **Educația** reprezintă activitatea conștientă, organizată, specializată exercitată asupra unei generații cu scopul dezvoltării potențialului individual în sensul unei adaptări cât mai eficiente la realitate. Educația reprezintă un factor cu acțiune conștientă, deliberată care îsi propune să realizeze un echilibru între ceea ce poate un individ la un moment dat, ceea ce dorește și ceea ce i se cere. În acest sens educația emite în mod sistematic acele cereri care să solicite dezvoltarea individului. Cererile emise se caracterizează prin raportarea dificultății lor atât la premisele interne create de ereditate, cât si la solicitările mediului, astfel încât dezvoltarea individului să poată fi optimă. În acest sens, pentru a fi stimulativă pentru dezvoltare, orice cerere educativă va depași într-o oarecare masură ceea ce poate, vrea sau știe deja individul respectiv.

Alegerile profesionale ale copiilor care urmează linia profesională a părinților pot fi influențate și de educație.

Totodată, educația are un rol foarte important atât prin structurile și modul sau de organizare sub formă ciclurilor de învățământ, cât şi prin complexitatea obiectelor, a finalităților, a ariilor

curriculare, a măsurilor specifice prin care se realizează orientarea şcolară şi profesională în cadrul orelor de dirigenție, activitățile consilierilor şi psihopedagogilor.

Bibliografie

Negreț-Dobridor, I., (2001) *Accelerarea psihogenezei Puterea educației asupra naturii umane*, Editura Aramis, Bucureşti.

Pânişoară, I. O., (2003) *Comunicarea eficientă Metode de interacțiune educațională*, Editura Polirom, Iaşi.

Piaget, J., Inhelder, B., (2004), *Psihologia copilului*, Editura Cartier, Bucureşti.

Putem exmatricula violența?

prof. Muscalu Daniela Manuela
Şcoala Gimnazială ,,Traian Coşovei,, Somova

Astăzi, poate mai mult decât oricând, ne lovim de fenomenul violenței. Acest flagel a cuprins societatea, manifestându-se destul de pregnant, sub diferite forme şi în instituțiile de învățământ. Atunci când vobim despre violență, cred că trebuie să amintim toate formele sub care apare, deoarece unele pot părea inofensive la prima vedere, dar pot degenera, transformându -se rapid în forme destul de grave, unele cu urmări dramatice.

Pornind de la comportamente cum ar fi violența verbală şi psihologică (poreclire, tachinare, amenințare, hărțuire) şi ajungând la violență fizică sau ofensă adusă statutului/autorității cadrului didactic, toate aceste forme nu fac decât să determine modificări ale comportamentului şi personalității elevilor.

Deseori elevii observă comportamentul agresiv în familie, în grupul de prieteni sau află din mijloacele media, iar în cadrul şcolii ei au ocazia de a-şi manifesta acest comportament. Considerăm foarte important ca un părinte să impună copilului anumite limite prin care să-l determine să se autocontroleze pentru a evita eventuale neplăceri, deoarece mulți copii devin depresivi, răsfățați sau invidioşi, iar de aici până la o manifestare violentă nu mai este decât un pas.

Consider că un rol important în apariția situațiilor tensionate care se pot transforma în manifestări violente, îl deține mass-media, în special unele emisiunile şi filme urmărite pe micul ecran sau pe diferite rețele de socializare, care sunt percepute deseori drept o invitație de către cei cu devieri comportamentale.

Dacă adăugăm aici şi situațiile din ce în ce mai des întâlnite, în care unii autori ai faptelor antisociale rămân nepedepsiți, tabloul este complet. În tendința lor de a ieşi cât mai mult în evidență, tinerii ajung destul de repede nişte mici vedete şi consideră că au un statut aparte față de ceilalți colegi.

Fără a fi conştienți de consecințele pe care le implică aceste manifestări violente, ei îşi formează modele după personajele prezentate, acționând asemănător în situații similare celor văzute pe micul ecran sau pe display-ul telefonului mobil. Încep să folosească aceleaşi expresii verbale, copiază gestica şi mimica modelului, stilul de îmbrăcăminte, ajungând în final să acționeze în mod identic. De cele mai multe ori, este vorba de un semnal de alarmă care impune o atenție mărită asupra tânărului în cauză. Uneori, acest comportament este datorat în primul rând sentimentului pe care îl are copilul față de propria persoană. Un copil încrezător în forțele proprii, conştient de propria valoare şi care este susținut de familie se va lăsa mai greu cucerit de personajul negativ urmărit pe micul ecran. Dar dacă tânărul respectiv este lăsat în voia sorții, fără a fi îndrumat de cei apropiați, are o stimă de sine scăzută şi intră într-un anturaj nepotrivit, ajunge încet dar sigur pe o pantă descendentă, de unde va fi recuperat destul de greu.

Acesta este principalul motiv pentru care, unele emisiuni şi majoritatea filmelor sunt însoțite de un avertisment privitor la segmentul de vârstă căruia i se adresează, vizionarea fiind deseori indicată a se face numai cu acordul părinților sau familiei. Rolul acestora din urmă este de a accentua latura pozitivă a situațiilor / persoanelor prezentate şi de a insista asupra consecințelor pe care le implică faptele antisociale.

Este cu atât mai important să exmatriculăm violența, cu cât observăm zilnic înmulțirea evenimentelor însoțite de pierderi de vieți omenești. Și este cu atât mai necesar să evidențiem că vârsta persoanelor care au intrat în conflict cu legea a scăzut simțitor. Astăzi, criminalii sunt la vârsta la care noi ne mai jucam cu păpușile sau cu mașinuțele. Copii care-și pierd copilăria devenind persoane cu antecedente penale, deoarece au fost acuzați de diferite acte antisociale. Nu dorim un astfel de viitor pentru copiii și elevii noștri. Avem nevoie de documentare, reportaje și dezbateri care să le formeze principii și trăsături pozitive ale personalității care le vor fi necesare pe tot parcursul vieții.

Fiind prin formare cadre didactice și în esență educatori, dorim să instruim copiii în spiritul bunului simț–condiție esențială pentru afirmarea lor ulterioară pe plan socio-profesional.

Ştim că tinerii au probleme şi întrebări la care nu găsesc singuri răspunsuri. De aceea, trebuie să fim lângă, pentru şi printre ei, pentru că suntem conştienți că ne aflăm la vârsta la care le putem împărtăşi din experiența noastră de viață.

Este de datoria noastră să încercăm să ne schimbăm mentalitatea pentru a le dovedi copiilor că ne interesează problemele cu care se întâlnesc şi pe care încearcă să le rezolve singuri deseori, deoarece ei ştiu că atunci când le vor expune acasă, ar putea primi din partea părinților o replică de genul: ,,Ce ştii tu ce e bine? Mai bine taci şi vezi-ți de treaba ta!". Văzându-se respins de cei dragi, copilul se închide în el şi începe să refuze comunicarea cu membrii familiei.

Trebuie să dovedim mult tact pentru a le putea răspunde la toate întrebările pe care şi le pun şi la care deseori nu pot găsi singuri un răspuns. Când devin adolescenți, întrebările care se nasc în mintea lor se modifică şi se amplifică, deoarece ei nu ştiu care le este drumul în continuare, ce trebuie să facă şi ce nu, ce au voie să facă şi ce le este interzis. Deseori, văzând că nu au cu cine discuta despre problemele care îl frământă, ei îşi formează un anturaj în care se simt bine, deoarece în acel cadru, găsesc oameni pe care cred că pot conta şi pe care se pot baza. Şi apare astfel o altă stare conflictuală. În acest caz cine este vinovat? Copilul în cauză, care a cerut ajutor? Anturajul? Părinții, care într-un anumit moment de cumpănă i-ar fi putut da un sfat bun dar nu au făcut-o? O situație conflictuală poate să apară şi între membrii unei familii. Fie că este vorba de o banală ceartă între doi frați, între părinți sau între unul din părinți şi un copil, ea poate genera un conflict serios ale cărui urmări pot fi din cele mai grave. Mass-media ne furnizează zilnic ştiri referitoare la aceste conflicte. Având motive din cele mai diverse, acestea (banale deseori fiind privite din exterior) pot produce urmări nebănuite mai ales atunci când apar intre oameni aflați sub influența alcoolului. Stările conflictuale însoțite de violență apărute în sânul unei familii determină apariția unui climat familial nesănătos cu efecte din cele mai grave pentru copii. De aceea este de dorit că lămurirea acestor probleme să se facă în absența copiilor, pentru a-i feri pe aceştia de traumele psihice pe care le-ar putea avea discuția respectivă.

Lipsa unității familiale este în corelație directă cu manifestările violente.

În familiile caracterizate printr-un nivel scăzut de coeziune, membrii lor nu petrec destul de mult timp împreună, astfel încât le lipseşte sentimentul apartenenței. Din acest motiv, întâlnirile dintre membrii unei astfel de familii devin încărcate de tensiune, neînțelegeri, respingeri şi conflicte. Lipsa de înțelegere din partea adulților îi poate determina pe copii să-şi ia destinul în propriile mâini. Ei vor începe prin a se exprima într-un limbaj agresiv, caracterizat de o maximă violență. Unii copii au ajuns să se poarte ca şi cum nu ar mai şti de frica nimănui, crezând că totul le este permis.

Zilnic aflăm informații despre diverse cazuri şi întâmplări trăite de adolescenți. Unele sunt atât de traumatizante pentru noi, cei care le privim, încât deseori ajungem să ne întrebăm:

,,Oare cum a fost posibil ?„

Adolescenți criminali, la o vârstă la care ei abia încep să-şi trăiască viața. Sau şi-ar fi trăit-o liniştiți dacă, în urma infracțiunilor comise nu ar trebui să ispăşească ani grei de închisoare.Tineri pentru care deseori viața nu mai merită trăită, după cum singuri recunosc. Nici chiar ei nu ştiu cum au ajuns în starea asta. Întrebați de reporteri, pleacă capul astfel încât nu le mai putem surprinde privirea. Păreri de rău şi regrete. Sincere şi târzii. Unde şi cine a greşit? Dacă ne pasă de cei din jur şi dorim să-i protejăm atât pe ei cât şi pe noi de violențe şi infracțiuni, trebuie să acționăm preventiv. Trebuie să aducem copiilor la cunoştință faptele care contravin legii, deoarece unele acțiuni pe care le interpretăm ca fiind copilăreşti, pot avea consecințe deosebit de grave pentru cel care le-a comis. Deseori, din cauza fricii victimei de răzbunarea agresorului, cele mai multe fapte nu sunt reclamate, continuînd să se producă si asupra altor persoane.

Psihologii consideră comportamentul deviant al copiilor că fiind datorat în mare parte familiei, mai ales în situația în care aceasta familie este destrămată sau în curs de destrămare, unul sau ambii părinți fiind plecați la muncă în străinătate. Lipsa afecțiunii familiale, a grijii permanente purtate de părinți, dezvoltă în mintea copiilor un comportament violent care de multe ori nu poate fi ameliorat, dacă nu este depistat la timp. Consecințele care apar ulterior sunt din cele mai grave debutând cu absențe nemotivate, agresiune verbală şi fizică a colegilor şi cadrelor didactice, deteriorări ale mobilierului şcolar şi culminând cu tâlhărie, consum de droguri şi chiar suicid.

Am ajuns în situația de a nu putea face aproape nimic şi de a nu ne putea împotrivi acestor acte de delicvență juvenilă, deoarece deseori, eforturile noastre se lovesc de elevi că de un perete elastic.

Dincolo de definiții, factori şi implicații, violența şcolară este o problemă cu care ne confruntăm în calitate de cadre didactice încă din primii ani de şcolarizare ai copilului (grădiniță) fără a fi observată de membrii familiei sau fără a i se acorda atenția cuvenită la momentul respectiv.

Trebuie să conştientizăm faptul că învățământul românesc nu mai este ceea ce a fost odată şi că lucrurile au evoluat într-o direcție destul de ambiguă, cauzele principale fiind lipsa motivației învățării şi democrația prost înțeleasă.

Singuri, noi - cadrele didactice nu putem stârpi fenomenul violenței din şcoli. Avem nevoie de sprijinul familiei care să ne susțină în toate demersurile pe care le facem.

Trebuie să îi învățam pe copii să prevină şi să rezolve conflictele, demonstrând că există alternative mai potrivite decât pasivitatea şi agresivitatea, deoarece, aşa după cum afirma Dorothy Law Nolte,

„Dacă trăiesc în ostilitate, copiii învață să fie agresivi.
Dacă trăiesc în siguranță, copiii învață să aibă încredere în ei şi ceilalți.”

Stări tensionale la clasă- Studiu de caz

Autor Neferu Adelina
Prof. Liceul cu Program Sportiv

Liceul în cadrul căruia a avut loc situația conflictuală pe care o voi prezenta, are profil vocațional. Clasele de elevi sunt numeroase, ajungînd chiar la 34 de elevi într-o clasă. Elevii sunt implicați în activitatea sportivă, unii dintre ei participând la concursuri şi ocupând locuri pe podium fac mândrie unității de învățământ.

Situția de indisciplină şcolară a fost generată de inadaptarea şcolară care s-a manifestat prin dificultate de integrare la mediul educațional. Elevul are rezultate slabe la învățătură la toate materiile, este dezinteresat de activitatea şcolară, este nervos, agitat, are tulburări de comportament. Elevul respectiv nu scrie în caiet în timpul orelor de curs dar face şi gălăgie încercând să atragă şi colegii lui spre acest tip de comportament. A primit observație de nenumărate ori că deranjează ora şi colegii lui, dar fără nici un rezultat. Răspunsurile primite de la el referitor la comportamentul pe care îl are în timpul orelor au fost: ,, Nu mă interesează această materie:, ,, Ce materie e asta?", ,, Nu scriu pentru că nu vreau". Într-una din zilele în care a primit din nou observații în timpul orei, a ieşit nervos din clasă şi nu a mai revenit până la sfârşitul orelor.

Cauza principală care a generat această situație de critică a fost identificată cu o stare de abandon resimțită odată cu plecarea părinților la muncă în străinătate şi rămânerea lui în grija bunicilor care îl alintau prea mult. De la plecarea părinților, elevul s-a izolat, nu mai socializează, lipseşte nemotivat, descurajează colegii să se implice în activitatea la clasă, în pauze fiind violent,stă singur. În urma discuției cu bunicii am aflat că de la plecarea părinților elevul nostru are acest comportament: vorbeşte urât, este violent, sare la bătaie dacă nu este lăsat în pace, are perioade când este tăcut.

Obiectivele stabilite pentru rezolvarea acestei situații sunt: adaptarea elevului pentru a-l determina să-şi facă prieteni, socializarea cu colegii de clasă, implicarea lui în proiecte la nivelul clasei, atribuirea de sarcini pe care acesta să le îndeplinească.

Soluțiile găsite pentru rezolvarea acestei situații care au la bază asertivitatea sunt: discuții cu elevul, discuții cu bunicii, cu consilierul şcolar. Sprijinirea şi conştientizarea familiei, rolul ei educativ în creşterea şi educarea propriului copil joacă un rol important. Relația părinte-copil trebuie să se bazeze pe încredere şi respect reciproc. Pentru a-i creşte încrederea în sine trebuie ca acesta să participe la discuțiile din clasă şi cu familia.

După un timp de la luarea şi punerea în practică a deciziilor, elevul a început să frecventeze orele de curs din ce în ce mai mult. Dacă, cu o perioadă de timp în urmă, deranja orele de curs, acum a devenit din ce în ce mai activ, a crescut siguranța în comunicare şi încrederea în relație cu ceilalți copii. Randamentul la învățătură a crescut, acasă comportamentul s-a schimbat în bine.

Această situație a apărut pe fondul: înțelegerii greşite a libertății, incapacității de a respecta reguli, falsele valori spre care tind copiii, lipsa de educație, neînțelegerea corectă a unor situații. Cauze care au contribut la rezolvarea acestei situații: răbdarea cadrelor didactice, înțelegerea, empatia, comunicare, dorința de a reuşi.

Managementul clasei de elevi cu dificultăți comportamentale

Autor: prof. Niță Lidia Letiția
Şcoala Gimanzială Țuglui, Dolj

A. *Elemente definitorii ADHD, simptome și efecte*

ADHD-ul este o afecțiune a copilăriei, destul de răspândită, pe o arie de aproximativ 5% din populația de vârstă școlară. Simptomele principale sunt lipsa de atenție, hiperactivitatea și impulsivitatea - ele pot avea un efect negativ important asupra stabilirii de către copil a relațiilor cu familia și colegii, în mediul social și școlar. Diagnosticarea și intervenția la timp sunt cruciale, dacă nu se dorește ca simptomele primare să se dezvolte în probleme secundare durabile, cum ar fi evitarea efortului intelectual și dificultăți comportamentale greu de remediat. Mai jos, voi prezenta *aspectele diagnosticării* și *strategiile cele mai eficiente* de intervenție în clasă, după dr.Steve Dawson, Ph. D., psiholog clinician. Acestea sunt preluate din cartea ' Noi metode si strategii pentru managementul clasei" de J. Olsen si Th. W. Nielsen.

Evaluarea copiilor și adolescenților suspectați de ADHD trebuie să se facă în mod atent, folosindu-se scale de evaluare, teste neuropsihologice și alte abordări, pentru a stabili cu exactitate diagnosticul. Un studiu a descoperit că „diagnosticarea" bazată numai pe criterii psihiatrice (cum ar fi DSM-IV – Manualul de diagnostic și statistică a tulburărilor mentale) a avut ca rezultat faptul că 20% din populația de vârstă școlară suferă de ADHD, în timp ce abordările mai riguroase au avut un rezultat de aproximativ 3% (mult mai aproape de opinia generală cu privire la incidența afecțiunii în rândul populației).

Folosirea unei liste, cum ar fi Scala de evaluare a ADHD (Barkley, 1990) este un exercițiu util făcut de personalul educațional, pentru că poate alerta profesorul, consilierul școlar și pe alții despre posibila prezență a sindromului ADHD și poate duce la prezentarea copilului în fața unui psiholog sau a unui alt medic, pentru o evaluare mai amănunțită. De asemenea, este util să cunoaştem *tipurile de procese de evaluare* folosite de psihologi și de alți profesioniști; acestea sunt prezentate pe scurt în cele ce urmează.

Prima abordare necesară este efectuarea unui istoric amănunțit, luându-se în considerare comportamentele din prezent, rezultatele școlare, istoricul genetic relevant al familiei, istoricul de dezvoltare și evoluție psihosocială. După constatarea acestor lucruri prin completarea istoricului, următorul pas este să ceara părinților și profesorului/profesorilor de la clasa elevului să completeze o serie de scale de evaluare. Scalele de evaluare pot ajuta la determinarea gravității simptomelor ADHD. Scalele recomandate sunt Scala de evaluare ADHD (pentru părinte și profesor), profilul de atenție al copilului, chestionare privind situația familială și școlară, scala de evaluare a rezultatelor școlare.

Pe lângă cele de mai sus, psihologul clinician recomanda și un test de performanță continuă - un test de vigilență computerizat, care a arătat că la copiii cu ADHD poate evidenția în mod obiectiv problemele de atenție și impulsivitate.

Testarea copiilor sau elevilor suspectați de ADHD ne dă posibilitatea de a-i observa; de asemenea, trebuie să ținem cont că persoanele cu ADHD interacționează normal într-o discuție individuală, mai ales când sunt prezentate lucruri noi, dar că e posibil ca ei „să se piardă" într-un cadru de grup sau acolo unde sarcinile sunt mai complexe.

Din punctul de vedere al specialiștilor scopul principal al controlului copiilor cu ADHD în clasă este acela de a ajuta copilul să dezvolte un auto-control ridicat (termenul tehnic este „auto-reglare") și să interacționeze mai bine cu adulții în special, dar și cu alți copii. Acest lucru nu se va întâmpla de la sine, pentru că acei copii cu ADHD răspund în general mai slab la recompense (cum ar fi laudele) și la consecințe (cum ar fi „izolarea") decât alți copii. Trebuie urmate principiile și făcuți pașii speciali pentru ca această învățare socială să aibă loc.

B. *Principii de bază și etape practice pentru controlul copiilor cu ADHD în clasă*

1.Lucrurile cu caracter imediat

Cercetările comportamentale au arătat că, dacă vrei să încurajezi un anumit comportament, în vederea repetării lui, coordonarea încurajării este foarte importantă. Spre exemplu, dacă micul Johnny, care nu ascultă de obicei, începe să facă o sarcină pe care tocmai i-am dat-o, este mult mai probabil ca el să facă acest lucru dacă îl lăudăm imediat. În mod asemănător, dacă a făcut ceva destul de inacceptabil și trebuie să stea într-un mediu de izolare, cu cât faceți acest lucru mai repede, cu atât este mai probabil să-i influențeze comportamentul. Cercetările comportamentale au arătat că fiecare secundă este importantă aici, deoarece cu cât este mai scurt intervalul de timp dintre comportamentul pe care l-ați constatat și răspunsul vostru (recompensă sau consecință), cu atât mai mare va fi conexiunea sau asocierea între cele două lucruri în mintea copilului, având astfel un impact mai mare asupra comportamentului lui.

Foarte des, când copiii renumiți pentru comportamentul neadecvat încep, dintr-o dată, să facă ce li se cere, șocul cauzează paralizii temporare la adult sau ușurarea este atât de mare încât încep să considere că lumea e frumoasă și visează și ei puțin. În loc de acest lucru, trebuie „să prindă momentul" și să alerge lângă copil ca să-l laude (sau să aplice consecința, acolo unde e nevoie). Dacă se face acest lucru în mod consecvent, este posibil să se vada mai multă receptivitate la copil.

2. Intensitatea

Copiii cu ADHD au răspunsuri intense. În general, ei se mișcă mai repede și sunt mai activi (deși mai puțin productivi) decât colegii lor, și par să aibă nevoie de lucruri foarte interesante pentru a le capta atenția. Din această cauză, mesajele normale de laudă sau de avertizare cu privire la o consecință nu vor trece de „bariera de interes" și vor tinde să „ricoșeze" în multitudinea de alte lucruri care se întâmplă în jurul lor. Dacă faceți efort suplimentar în modul în care este transmis mesajul, există șanse mai bune ca acesta să fie recepționat. Spre exemplu, dacă atunci când îl lăudați pe Johnny că v-a adus ceva ce i-ați cerut stabiliți contactul vizual cu el, îi puneți mâna pe umăr și ridicați vocea puțin sau o faceți mai melodioasă, există șanse mai mari să fiți auzit. Mesajul, transmis astfel, va fi mai evident și va „capta" mai mult atenția, fiind mai probabil să se integreze și să influențeze comportamentul copilului. Eu îi încurajez pe părinți și copii să folosească tehnici actoricești și să exagereze mesajul transmis copilului; de ex., cu o voce muzicală sau cu gesturi ale mâinilor, dacă acest lucru ajută.

3.Consecventa

Cum mențineți consecvența de a observa un copil cu ADHD într-o clasă de 30 de copii, pentru a vedea dacă face ce i s-a cerut, ca să puteți răspunde rapid și intens în majoritatea ocaziilor? Răspunsul

este... nu știu, dar de câte ori aveți noroc. Ceea ce vă pot spune este că aveți nevoie de mult efort și perseverență, dar dacă vă dedicați acestui lucru cu toate forțele, puteți economisi foarte mult timp irosit cu reamintirea sarcinii sau cu controlarea comportamentului neadecvat al acestor copii.

Dacă aveți unul sau mai mulți copii cu ADHD în clasă este foarte dificil și trebuie să fiți inventivi. Am avut șansa să observ un profesor care atrăgea atenția întregii clase la manifestarea comportamentului adecvat la un copil cu ADHD (acest lucru trebuie să fie făcut cu grijă), fiind o mare încurajare pentru acest copil a cărui viață fusese marcată de eșec social în clasele anterioare. De asemenea, profesorul reușea să-i implice și pe alți copii în observarea și lăudarea copilului pentru comportamentul „la obiect", pentru finalizarea sarcinilor etc.

Pentru cadrele didactice care predau la clasele mici şi care au elevi cu ADHD, aceştia au nevoie de un plan, mai ales dacă gravitatea simptomelor de ADHD este evidentă. „ Mă descurc pe parcurs" nu va funcționa şi va duce la un sentiment de frustrare pentru cadrul didactic şi pentru copil.

Iată câțiva *pași* care trebuie incluşi în acest plan.

a. Observați. Vedeți ce consideră acest copil că reprezintă o recompensă (timpul petrecut pe calculator, desenul, cumpărăturile pentru cineva) și faceți o listă. Observați când și în ce situație acest copil nu va răspunde la instrucțiunile voastre, va devia de la sarcină și se va comporta necorespunzător. Notați și acest lucru.

b. Faceți un raport. Pentru ca fiecare laudă din partea voastră să fie eficientă, trebuie să „contați" în ochii acestui copil. În termeni tehnici, acest lucru se numește „valoarea recompensei" – copilul trebuie să vă vadă ca pe cineva de care să vrea să fie lăudat, pentru ca eforturile voastre să aibă un impact maxim. Dacă faceți ceva distractiv cu un copil, oricât de scurt ar fi, îi comunicați că îl apreciați foarte mult, iar „valoarea recompensei" pentru acest copil va urca rapid. Trebuie să găsiți o modalitate să faceți acest lucru cât de des posibil, și nu numai în primele zile.

c. Începeți un *regim de laude* pentru răspunsurile cooperante la instrucțiunile voastre (presupunând că elevul nu îl cunoaște deja). Respectând principiul acțiunii cu caracter imediat și pe cel al intensității, începeți să acționați, pe cât posibil, ori de câte ori dați o instrucțiune iar copilul începe să o execute. Spre exemplu, mergeți direct la el și spuneți-i: „Extraordinar. Te-ai apucat să rezolvi atât de repede!"

Frecvența laudelor poate fi redusă gradual, dar această investiție intensă de timp și energie în raporturile inițiale cu copilul i-ar putea crește cu timpul receptivitatea față de dvs. și vă va economisi, dvs. și altora, o cantitate enormă de timp.

d. O dată ce ați stabilit concret raportul și încurajările utilizați aceleași principii, al acțiunii cu caracter imediat și pe cel al intensității, atunci când *invocați consecințele* pentru faptul că elevul nu a răspuns la instrucțiunile pe care le-ați dat. Nu așteptați să apară comportamente mai grave. Trebuie să-l învățați pe copil să vă răspundă în mod cooperant la instrucțiuni de rutină. Dacă cereți să facă ceva și nu primiți niciun răspuns după aproximativ 5 secunde, dați-i un mesaj clar de avertisment (ex. „dacă nu faci asta... X se va întâmpla"). Dacă tot nu primiți niciun răspuns nici după alte aproximativ 5 secunde, aplicați imediat consecința. O consecință adecvată este izolarea într-un loc plictisitor, cu condiția ca să faceți eforturi să reduceți orice factor din această situație care ar putea constitui o recompensă pentru copil. Când utilizați izolarea sau altă consecință, asigurați-vă că veți găsi cât mai repde o posibilitate de a lăuda copilul pentru comportamentul cooperant. Acest lucru este foarte important pentru a menține

echilibrul lucrurilor și, deși fără îndoială știți aceste lucruri, marea provocare este să acționați în acest mod.

Pentru a putea vedea rezultate la această categorie de elevi cu ADHD, este foarte important să ținem cont de indicațiile educaționale ale specialiștilor și de tehnicile pe care ei le propun pentru a veni in sprijinul lor.

Dar dincolo de provocări, bariere și dezamăgiri, există in profesia didactică ceva unic și vom găsi numeroase argumente în acest sens. A educa reprezintă deopotrivă o tehnică și o artă, care poate fi deprinsă cu muncă și dedicație de către toți cei care au o chemare, devotați și responsabili în această dificilă misiune.

BIBLIOGRAFIE:

Popenici, S., Fartusnic, C., Tarnoveanu, N., Managementul clasei pentru elevi ADHD, Bucuresti, 2008, ed. Didactica Publishing House

Nielson, Thomas, Olsen Jerry, Noi metode și strategii pentru managementul clasei, Bucuresti, 2009, ed. Didactica Publishing House

Educația prin metode interactive de predare

Prof.Paris Nicoleta
Școala Gimnazialã ,,Anton Pann", Voluntari

Metodele didactice centrate pe elev stimulează gândirea critică și îi determină pe elevi să descopere singuri răspunsul , facilitând astfel învățarea prin descoperire. Conform lui G.N.Volcov, metoda poate deveni ,, o cale de descoperire a lucrurilor descoperite". Profesorul, ca facilitator al învățării, își construiește demersul didactic , utilizând metode moderne de predare, precum Mozaicul, Știu-Descopăr-Aplic, Brainstorming-ul, Organizatorul Grafic, Jocul de rol etc. Toate aceste metode implică participarea activă a elevului la ore, ferirea acestuia de răspunsuri stereotipe, învățarea prin acțiune și descoperire și , mai mult, elevii își pot crea legături cu situații din viața reală. Aceste metode se concentrează în totalitate pe elev , dezvoltându-le acestora și competențele cognitive si metacognitive.
Vom prezenta metodele interactive menționate anterior. Metoda Mozaicului este una dintre cele mai cunoscute metode interactive de predare. Ea a fost numită si ,,metoda grupurilor independente." (de A. Neculau, în 1998.) Aceasta stimulează gândirea critică a elevului și îi dezvoltã acestuia aptitudinile comunicative. Elevii vor fi împărțiti în grupe inițiale, iar după ce ,,se sparg" grupele inițiale, se formează grupe de experti. Astfel , va începe predarea reciprocă. Elevii devin experți în ceea ce au învățat și au capacitatea de a le explica celorlalți din clasã, noțiunile învățate . Prin predarea reciprocă, ei fac schimb de idei și ,astfel, recapitulează într-un mod plăcut. Am folosit această metodã la clasa a VII-a la lecția de evaluare ,,Verbul". Am împărțit clasa în patru grupe de cinci elevi, iar fiecare grupã a devenit expertã într-o clasã gramaticalã a verbului. Fiecare grupã a primit o fișã de lucru în care existau mai multe verbe subliniate. Grupa numărul 1 a devenit expertã în modurile predicative ale verbului, grupa numărul doi a devenit expertã în timpurile verbului, grupa numărul trei a devenit expertã în formele nepersonale ale verbului, iar grupa numărul 4 a devenit expertã în felurile verbului (predicative, copulative, auxiliare). Astfel, după ce am recapitulat toate aceste noțiuni, am dorit sã am un feedback real și am dat un test de evaluare pe platforma Quizizz. Profesorul crează testul pe platforma Quiziz și le oferã copiilor codul pe tablã. Fiecare grupã s-a conectat pe platformã ți a rezolvat testul. Am obținut media clasei de 8,15 .
Ca profesori, trebuie să ne adăptăm cerințele elevilor întrucât ei au tendința să devină mai atenți când li se oferă un test pe un diferit gadget . Această metodă de evaluare își îndeplinește atât scopul formativ , cât și cel informativ. Din acest considerent, se poate observa cu ușurință că profesorul nu devine decât un coechipier al elevului, motivându-l pe acesta să urce încă o treaptă spre noile sale cunoștiințe. Totodată, folosind numeroase aplicații în procesul de predare , le dezvoltăm elevilor și competența digitală, reușind să ne atingem toate obiectivele propuse pe parcursul unei lecții. În aplicația Quizziz putem adăuga imagini menite să le captiveze atenția elevilor și , totodată, ei pot accesa răspunsuri audio . Este o aplicație care prezintã mijloace vizuale , dar și auditive. O altă aplicație care poate fi folosită atât pentru o lecție de predare, cât și pentru una de evaluare este platforma Wordwall. Profesorul poate crea un rebus , iar după ce elevii rezolvă rebusul, ei pot descoperi titlul lecției . De asemenea , se pot crea diverse joculețe în această aplicație.Un joc cunoscut și îndrãgit de elevi este ,,Roata Norocului".

Profesorul introduce o serie de întrebări și proiectează jocul ,,Roata Norocului" pe table interactivă. El numește inițial un elev , iar după ce răspunde la întrebare , acesta îi predă ștafeta altui coleg.
O altă metodă interactivă folosită la clasă este lectura cu predicții. Am proiectat la clasa a V-a un fragment, care permitea predicții, din cartea ,, Matilda" de Roald Dahl. Fiecare frântură de fragment a fost pusă pe un slide diferit. Elevii au primit o fișă de lucru în care se afla un tabel cu următoarele întrebări ,, Ce crezi că se va întâmpla?; De ce crezi acest lucru? ; Ce s-a întâmplat, de fapt?. Când am oprit primul slide din aplicația Powerpoint, elevii au avut un timp alocat pentru a răspunde cerințelor de pe fișă. Fragmentarea textului îi permite elevului să gândească liber și să dea frâu ideilor pe care le are.
În concluzie, deschiderea pregătirii elevului prin metode moderne reprezintă o deschidere spre o piață în formare cu un potential deosebit în condițiile unei societăți a dialogului, a comunicării și a interactivității.

Bibliografie

1. Guguș, Carmen, *Ora de limba română, ghid metodologic al profesorului de limba română*, Editura Europolis, Constanța, 2006.
2. Pamfil, Alina, *Didactica literaturii. Reorientări*, București, Ed. Art, 2016
3. Pamfil, Alina , *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45, 2003.
4. Pamfil, Alina , *Studii de didactica literaturii,* Cluj-Napoca, Casa Cărții de Ştiință, 2006.
5. Pamfil, Alina, Tămâian, Ioana , *Studiul limbii şi literaturii române în secolul XX. Paradigme didactice,* Cluj-Napoca, Casa Cărții de Ştiință, 2005.

Rolul educației în activitate și comportament.

Roman Violeta - Elena
Profesor- consilier - C.M.B.R.A.E.

Ontogeneza (gr. **antos**- existentă și **genesis**- naștere) reprezintă *dezvoltarea scurtă* realizată prin totalitatea schimbărilor sistematice, bio-psiho-sociale, intraindividuale, care au loc pe parcursul vieții fiecărui om.

Factorii ontogenezei sunt: *ereditatea, mediul* și e*ducația.*

Educația este activitatea specializată, specific umană, care mijlocește și susține, conștient, dezvoltarea. Este detectată ,,zona proximei dezvoltări" (Vîgotski) pornind de la dezvoltarea actuală și adăugând capacitatea de învățare, ghidată de adult.

Nișa de dezvoltare cuprinde totalitatea elementelor cu care un copil intră în relație la o vârstă dată (obiecte, locuri, răspunsuri, reacții, cerințele adultului, activitățile copilului).

Stadiul ontogenetic (J. Piaget) reprezintă o etapă de dezvoltare cu următoarele caracteristici:

1. ordinea apariției e constantă pentru toți copiii;
2. structura de ansamblu specifică;
3. o dată format devine parte integrată pentru stadiul următor;
4. se finalizează cu o nouă achiziție;
5. are două faze: o perioadă de pregătire și una de stabilitate a noii achiziții.

Decalajul transversal este acea diferență creată între planurile dezvoltării (fizic, cognitiv, afectiv, social etc.) de ritmurile lor diferite de maturizare.

Educația se realizează în instituțiile de învățământ, unde prin intermediul unor programe școlare adecvate, cel instruit va reuși să-și însușească anumite cunoștințe, informații, dar și deprinderi, atitudini sau comportamente, într-un mod gradual, de la simplu către complex. Este absolut necesară adaptarea curriculumului școlar la etapele dezvoltării în funcție de vârsta celui care învață, dar și de nivelul individual al funcțiilor psihomotorii. Educația diferențiată constituie un principiu fundamental și prioritar în învățământul românesc realizat la standard european.

Factorii stimulativi, energizanți ai comportamentului sunt motivația și afectivitatea, iar cei de reglare a energiei psiho-nervoase: voința și atenția.

Relația motivației cu procesele şi activitățile psihice reglatorii este complexă.

Motivația se defineşte ca fenomenul psihic reglator ce constă în ansamblul necesităților interne, care declanşează şi susțin activitatea umană, sau metaforic: "*motorul vieții psihice*".

Activitatea umană este realizată prin finalizarea scopurilor propuse, iar instrumentele de natură psihică ce converg la realizarea ei (cunoştințe, deprinderi, aptitudini) trebuie mobilizate şi dirijate în vederea realizării scopului cu ajutorul motivației. Acest fenomen psihic are la om o structură complexă începând cu stimulii interni de care depinde propria conservare a organismului şi finalizând cu cei care condiționează devenirea omului ca ființă socială, creatoare de valori.

Activitatea umană este modalitatea de existență şi de manifestare a întregului SPU (sistem psihic uman), este dovada funcționării psihicului şi expresia lui, fapt pentru care motivația, ca punct de plecare

şi factor susținător al activității, poate fi analizată din perspectiva rolului pe care îl îndeplineşte în cadrul SPU.

SPU reprezintă ansamblul hipercomplex al proceselor psihice, având natură informațională şi mecanisme de autoreglare şi autoorganizare antiredundante (selective) şi antialeatorii (de soluționare a problemelor noi) necesare adaptării permanente la mediu.

Rolul motivației în realizarea cunoaşterii prin simțuri este analizat prin intervenția acesteia asupra senzațiilor, percepțiilor şi reprezentărilor. Receptarea unor stimuli externi sau interni poate fi apreciată concomitent ca un fapt de cunoaştere senzorială , dar şi ca stimul ce provoacă sau actualizează trebuințe ce se cer satisfăcute. Trebuințele noastre, satisfăcute sau nu, provoacă trăiri afective pozitive sau negative, ceea ce influențează perceperea subiectivă a timpului, care astfel se "*contractă*" sau se "*dilată*".

Formațiunile motivaționale complexe, cum sunt convingerile, idealurile de viață şi concepția despre lume şi viață se bazează pe diverse reprezentări generale.

Jean Piaget arată că intelectul se formează prin procedee ca: asimilarea şi acomodarea, într-o evoluție stadială a operațiunilor mintale. Aceste operații sunt susținute în interiorizarea şi adaptarea lor permanentă prin diferitele forme ale motivației: cognitivă sau afectivă, pozitivă sau negativă, internă sau externă.

Modalitățile de operare ale gândirii (analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, inducția sau deducția logică) formate prin susținerea de mobiluri interioare contribuie la rezolvarea de probleme prin înțelegerea anterioară.

Astfel, relația motivație- afectivitate are la bază legătura dintre stimulii interiori ai organismului şi trăirile afective, interne, subiective, ce rezultă din satisfacerea sau nesatisfacerea trebuințelor.

Satisfacerea trebuințelor noastre primare secundare sau spirituale conduc la apariția stărilor afective pozitive, iar nesatisfacerea acestora conduce la trăiri afective negative.

Educația influențează atât dezvoltarea formelor și structurii motivaționale, cât și a trăirilor afective, fie complexe: emoțiile sau dispozițiile afective, fie superioare: sentimentele și pasiunile celui instruit. Prin educație se dezvoltă toate însușirile atenției și voinței.

Însuşirile atenției (volum, stabilitate, durată, mobilitate şi distributivitate) se datorează, într-o bună măsură, intensității şi varietății trebuințelor şi intereselor noastre.

Deprinderile sunt componente automatizate ale activității elaborate inițial cu control, voluntar permanent, prin exercițiu şi realizate în final fără control voluntar permanent. Etapele elaborării deprinderilor se bazează continuu pe o motivație pozitivă, cognitivă sau afectivă.

Una dintre condițiile formării deprinderilor o constituie tocmai sporirea şi întreținerea interesului necesar familiarizării cu acțiunea, exersării şi autocontrolului, obligatorii în dobândirea acestor importante instrumente ale SPU.

Supramotivarea în rezolvarea unor probleme poate avea ca rezultat eşecul datorat dezorganizării sau excesului emoțional, iar submotivarea de asemenea, datorită neperceperii corecte a gradului de dificultate a sarcinii şi implicit a motivării insuficiente a subiectului.

Structurile cele mai complexe ale motivației (interese, convingeri, idealuri, concepția despre lume şi viață) prin nivelul lor de stabilitate şi de activism în viața individului sunt sistematizate în atitudini care dirijează întreaga sa conduită devenind componente ale caracterului său. Individul se va angrena, astfel, diferit în activitate, în funcție de structura sa motivațională.

Bibliografie:

1) Ezechil, L.,(2003), Prelegeri de didactică generală, Ed. Paralela 45, Piteşti
2) Roco, M.,(2001), Creativitate şi inteligenţă emoţională, Ed. Polirom, Iaşi

Clasic și modern la nivelul managementului clasei de elevi

Ropa Lucian
Profesor la Liceul Vocațional Pedagogic „Nicolae Bolcaș" Beiuș

Pentru a fi un bun cadru didactic, înțelegând prin aceasta a fi eficient în activitatea de la clasă, este necesar să realizezi un management potrivit al clasei de elevi. Pentru atingerea acestui obiectiv, trebuie pornit de la cunoașterea tuturor elevilor care formează acel colectiv, apoi atenția profesorului trebuie să se îndrepte spre caracteristicile dominante ale grupului de elevi și, în cele din urmă, spre identificarea celor mai bune metode de predare-învățare-evaluare, prin intermediul cărora să fie atinse obiectivele specifice disciplinei predate și, implicit, competențele generale și specifice.

Administrarea sau coordonarea clasei de elevi de către profesor trebuie făcută atât prin metode clasice, cât și moderne, ca de altfel și activitatea didactică. Nu există o rețetă unică pentru a obține rezultatele cele mai bune, ci doar o gamă variată de abordări, din care cadrul didactic să le extragă și să le aplice pe cele care se potrivesc clasei cu care lucrează, pentru a maximixa rezultatele învățării. Consider că, în managementul clasei de elevi, trebuie pornit de la câteva idei de bază, cum ar fi existența disciplinei, a respectului reciproc, precum și înțelegerea și asumarea de către fiecare dintre actorii implicați (elevi, cadru didactic; în plan secundar: directorul școlii, părinții elevilor) a rolului care îi este destinat.

Înainte de a formula considerațiile personale despre un management eficient al clasei de elevi, se impun definite unele noțiuni teoretice, specifice acestui domeniu.

Pentru definirea clasei sau a colectivului de elevi se poate folosi drept punct de reper caracteristicile specifice grupului mic, restrâns sau primar, considerându-l drept genul proxim, iar diferența specifică subliniază scopul urmărit de către acest grup: învățarea (Nicola, I.,1978).

Colectivul de elevi a fost definit ca un grup de muncă specific, formativ, compus dint-un număr de membri având aceleaşi drepturi şi obligații (omogenitate), elevii şi un animator, profesor, ale căror raporturi sunt reglementate oficial, de tipul sarcinii şi de normele de funcționare.

Caracteristicile colectivului de elevi sunt următoarele: 1. Mărimea colectivului de elevi se situează între 10-15 și 35-40 de elevi. Una dintre problemele cele mai mari în ceea ce privește o eficiență crescută a actului educațional este identificarea mărimii optime a clasei de elevi. Acestă problemă a suscitat foarte multe discuții deoarece s-a constatat că în cazul în care colectivul de elevi este prea mare creşte tendința de subdiviziune, iar în cazul în care acesta este prea mic creşte tendința de subiectivizare a membrilor clasei de elevi. 2. Relațiile dintre membrii colectivului de elevi sunt directe, de tipul față-n față, de natură afectivă, pozitivă şi negativă. 3. Clasa de elevi este un grup angajat în activitati educaționale având scopuri și obiective specifice, de învățare, formare și dezvoltare. Ele sunt cele care deosebesc grupul reprezentat de clasa de elevi de celelalte grupuri primare. 4. Coeziunea grupală constitue o rezultantă a concentrării tuturor forțelor ce acționează asupra membrilor săi pentru a se menține în cadrul grupului. Aceasta este printre cele mai importante variabile de grup. Coeziunea se poate realiza în mod direct, prin efort individual și de grup, a caror rezultat se poate observa prin

constituirea unor credinte, norme, reguli, simboluri, ritualuri specifice specifice fiecărei clase. 5. Structura de grup reprezintă sinteza dintre personalitatea fiecărui membru al grupului și indicatorii de mărime, scopuri, interacțiune. 6. Dinamica clasei de elevi, care este dată de forțele ce acționează în interiorul grupului.

Nu în ultimul rând, importante sunt și alte patru caracteristici: autonomia și dependența membrilor grupului de totalitatea numită grup, reprezintă reperele prin care putem să identificăm coeziunea grupului, căci un grup care a dezvoltat o dependență a membrilor grupului față de totalitatea sa este un grup cu o bună coeziune internă; conformismul si nonconformismul membrilor grupului exprimă într-o anumită măsură și gradul de menținere a coeziunii și a specificității grupului sau gradul de schimbare, chiar de disolutie a grupului; permeabilitatea sau impermeabilitatea grupului este reprezentată de posibilitatea de a permite sau nu patrunderea în interiorul grupului a ideilor, scopurilor, obiectivelor sau persoanelor noi; stabilitatea sau instabilitatea grupului este menținută printr-un echilibru interior în care trebuie să se regăsească toate valorile. Clasa de elevi are nevoie de o anumită stabilitate pentru a se menține și a evolua, dar și de o anumita mobilitate care să permită transformarea, înnoirea, învigorarea (Niculescu Maria, 2016).

Managementul clasei de elevi cuprinde trei componente esențiale: managementul conținuturilor, managementul problemelor disciplinare și managementul relațiilor interpersonale (Niculescu Maria, 2016, p. 37).

Managementul problemelor disciplinare se referă la tehnicile necesare rezolvării problemelor de disciplină ale clasei, a conflictelor şcolare. În şcoli grupul de elevi este un grup primar, iar profesorului (care este managerul grupului de elevi şi al cursului pe care-l predă), îi revine sarcina de a-i face pe elevi să interacționeze între ei, să comunice, să lucreze împreună prin colaborare, să-i motiveze.

Aceste acțiuni ale profesorului trebuie să transforme grupul de elevi, dintr-unul secundar cum a fost la început, într-unul primar, iar ca manager al grupului are datoria de a aplana conflictele şcolare apărute. Dacă nu participă la unele activități ce conferă unitate şi solidaritate grupului, unii elevi sunt excluşi de către membrii grupului (sunt izolați, marginalizați).

Clasa are finalități comune de acțiune: învățarea pentru absolvire, dobândirea unui statut socio-profesional, coeziunea (gradul ridicat de consens, adeziune şi cooperare). Cu cât numărul membrilor clasei este mai mare cu cât coeziunea este mai mică. Clasa de elevi devine, astfel, unul din mediile sociale cu puternice efecte asupra dezvoltării şi cunoaşterii de sine a individului. Clasa de elevi este, aşadar, un grup de apartenență foarte important pentru orice copil. (Chină, R., 2015).

Clasa de elevi, scrie Adrian Neculau, este un grup de muncă specific, compus dintr-un număr de membri egali între ei (elevi) şi dintr-un animator (profesorul), ale căror raporturi sunt reglementate oficial, de tipul sarcinii şi normele de funcționare. Clasa de elevi oferă posibilitatea unor interacțiuni de tip față în față. Ca orice grup mic, clasa de elevi posedă structuri ce-i conferă stabilitate. În cadrul interacțiunii membrilor se dezvoltă norme ce modelează comportamentele elevilor şi le face previzibile.

Membrii clasei se percep pe ei înşişi ca făcând parte dintr-un grup, iar elevii din alte clase îi identifică pe baza acestei apartenențe. Pornind de la aceste premise, clasa de elevi este astfel un grup social, ce mediază de-a lungul anilor, la nivelul fiecărui membru, schimbări cognitive fundamentale. (Neculau, A., 2004).

Concluzionând, putem spune că rezultatele cele mai bune vor fi atinse atunci când profesorul menține disciplina la clasă, fără a manifesta duritate, care să-i îndepărteze pe elevi de el și de disciplina predată, dar, în același timp, atunci când cadrul didactic reușește să-și facă materia atractivă și să le insufle elevilor pasiunea față de domeniul studiat. O altă condiție a succesului este comunicarea foarte bună, pe care profesorul trebuie să o aibă cu elevii, dar și cu părinții lor. Nu în ultimul rând, încrederea reciprocă și empatia contribuie la obținerea de rezultate bune în managementul clasei de elevi, care se va transpune ulterior în obținerea de succese școlare.

Bibliografie:

1. Chină, Remus (2015), *Managementul organizației școlare și al clasei de elevi*, Editura Prouniversitaria, București.
2. Neculau, Adrian (coord.), (2004), *Manual de psihologie socială*, Editura Polirom, Iași.
3. Nicola, Ioan (1978), *Dirigintele și sintalitatea colectivului de elevi*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
4. Niculescu, Maria (2016), *Managementul clasei de elevi. Curs universitar*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

STRATEGII DE MINIMĂ EFICIENȚĂ ÎN REZOLVAREA CONFLICTELOR

Prof. de fizică, Rus Relia,
Școala Gimnazială nr. 200, București, sector 3

Modalitățile cele mai ineficiente de rezolvare a conflictelor menționez:

a) Neglijarea sau ignorarea problemei, a conflictului, în ideea că se va rezolva singur;

b) Minimalizarea problemei, când se știe că ea există, dar nu se consideră că ar avea consecințe serioase asupra organizației;

c) Dubla non-acțiune, managerul nu numai că nu rezolvă problema dar ține sub control și angajații, subalternii pe care-i frânează în posibila soluționare a problemei;

d) Politica secretului, se crede că prin ascunderea conflictului acesta se reduce. Problema nu se face cunoscută deoarece ar determina probabil rănirea subalternilor;

e) Asimilarea caracterului, când persoana implicată în conflict este discreditată, îndepărtată de grup, stigmatizată, izolată.

Strategii de eficiență minimă în rezolvarea conflictelor:

Exagerarea persuasiunii, prin care se abate atenția de la problemele în cauză, apelându-se la valori ca: cinste, supraviețuirea organizației etc. Întradevăr prin persuasiune se amână problema dar nu se rezolvă conflictul;

„Cumpărarea" este strategia prin care se oferă adversarilor un anume lucru și i se pretinde renunșarea la luptă. Prin această strategie managerul își pierde cinstea și curând lupta poate fi reluată.Coalițiile se practică de manager atunci când acesta dorește să-și dezbine oamenii.

Constrângerea presupune renunțarea la respectivul comportament, în caz contrar realizându-se sancțiunea (pedeapsa), retrogradări, blocarea recompenselor. Subalternii pot să adopte un conformism apatic sau să lupte pentru a-și câștiga drepturile.

Relațiile sociale, inevitabil, sunt caracterizate prin apariția conflictelor, iar un conflict poate fi constructiv sau distructiv.

Identificarea tipului de conflict trimite la tipul de conflict:

- conflict cu motiv mixt de tipul: amândoi câstigă, amândoi pierd, unul câștigă, unul pierde;
- conflict cooperare pură de tipul amândoi pot câstigă, amândoi pot pierde;

Fiecare tip de conflict presupune folosirea unor strategii redate în tabelul următor:

Conflict	Strategie, tactică
- conflict suma zero (conflict victorie-înfrângere)	- confruntare fizică, - confruntare legală, - înselare,

	- inducerea în eroare; - seducerea; - șantajul.
- conflict cu motiv mixt	- soluționarea problemelor; - cooperare pentru a găsi o soluție de conflict; - aplicarea unor principii corecte; - soluționarea rațională.

Tabelul nr. 2 Strategii de rezolvare a conflictelor

Indiferent de cât suntem de initiați, curioși, trebuie să conștientizăm cauzele și consecințele conflictelor. În timp trebuie să învățăm să ne analizăm furia prin modalități care nu sunt violente. O dispută câștigată prin violență va determina ca revansa să fie câștigată tot prin violență.

Conflictul nu trebuie evitat ci confruntat, evitarea conflictului determină iritabilitate, tensiune, persistența problemei. Se impune căutarea mijloacelor defensive pentru evitarea conflictului: alegerea, amânarea, amabilitatea exagerata, raționalizarea, soluționarea prematură a conflictelor.

Respectă interesele tale și respectă interesele celorlalți, nerespectarea propriilor interese determină indivizii să definească în general conflictele ca lupte pe „viață și pe moarte" chiar când acestea sunt conflicte minore. Când elevii sunt învățați să se respecte pe ei însiși, dar și pe colegii lor, atunci ei vor ști și vor înțelege că ei trebuie să soluționeze constructiv conflictul.

Diferențele culturale se cer a fi respectate și înțelese, cultura celuilalt trebuie înțeleasă așa cum celălalt va trebui să înțeleagă cultura noastra; neintelegerile de ordin cultural se cer a fi anticipate.

a) Există o diferență între interese și poziții – pozițiile pot fi opuse dar interesele nu pot fi aceleași, dar situate pe poziții diferite.

b) Interesele proprii și interesele celuilalt se cer a fi analizate – pentru a se identifica interesele comune și compatibile. Studierea intereselor celuilalt crește toleranța. Când ostilitatea dintre parțile aflate în conflict este foarte mare implicarea părților terțe au rolul de a concilia, de a micșora neîncrederea și ostilitatea.

c) Interesele conflictuale sunt o problemă reciprocă – ce urmează a fi rezolvată prin cooperare. Conflictul este "aici – acum - acesta" și nu este un conflict între personalități, nu se urmărește dovedirea celui mai bun. Se vizează calea comună din care ambele părți trebuie să câștige ceva.

d) Când se comunică se cere atenție pentru a fi înțeleși – emoțiile celuilalt trebuie captate astfel încât să avem dovada clară ca el sau ea va înțelege modul de gândire sau a simți ca soluționarea constructivă este determinată de sentimentul de a fi înțeles și de comunicare eficientă.

e) În timpul unui conflict aprins apar manifestări de jignire – percepții eronate, gândire stereotipă care influențează comunicarea și scad șansele de soluționare a problemei. Apare eroarea fundamentală de atribuire exprimată prin tendința de a atribui acțiunile agresive ale adversarului, personalității acestuia, pe când acțiunile agresive personale sunt atribuite circumstanțelor externe.

f) Fiecare e bine să-și dezvolte abilitățile de abordare a conflictului pentru a nu fi disperați când ne confruntăm cu cei mai puternici decât noi.

g) Fiecare trebuie să-ți cunoască reacțiile tipice la diferite conflicte. Conflictul determină anxietate și e bine ca fiecare să-și cunoască predispozițiile de a răspunde la conflict.
h) Pe toată durata conflictului nu trebuie să renunțăm la moralitatea noastră, celălalt trebuie privit și considerat ca o persoană ce are dreptul la atenție și dreptate.

Cauzele conflictelor din școli. Strategii de intervenție

Stările tensionale au ca sursă diferite aspecte din procesul educațional. Aceste aspecte pot fi determinate de neconcordanța dintre așteptările elevilor și așteptările profesorilor, contradicția dintre normele culturii implicite și explicite din școala și nu în ultimul rând stările tensionate sunt determinate de un management defectuos practicat la nivelul clasei de elevi.

Relațiile interpersonale din clasa generează cele mai multe stări tensionale, conflictele. Astfel, în contextul relațiilor profesor-elev, sursele stărilor conflictuale sunt reprezentate de :

- cunoașterea empirică a particularităților, așteptărilor, aspirațiilor elevilor;
- nerezolvarea unor probleme mai vechi care se pot croniciza;
- neinteresarea profesorului față de anumite cauze comportamentale ale elevilor;
- neoferirea sprijinului pentru depășirea unor situații critice în clasa de elevi;
- supraîncarcarea cu sarcini dificile pentru nivelul clasei respective;
- aplicarea brutală a cerințelor formale și reglementărilor școlii;
- nevalorificarea creativității elevilor;
- practicarea frecventa a evaluării frontale blocându-se afirmarea unor elevi buni și foarte buni;
- respingerea unor opinii opuse, modificate contradictorii cu unele opinii ale profesorului;
- folosirea continuă a unui control excesiv;
- nemotivarea elevilor la începutul unei activități, dacă nu li se precizează scopul, obiectivele, finalitatea a ceea ce se dorește;
- nemotivarea notelor, sancțiunilor, pedepselor aplicate;
- nesusținerea autocunoașterii, autoevaluării elevilor;
- comunicarea slabă cu părinții pentru cunoașterea evoluției copiilor și ignorarea parteneriatului cu părinții;
- neclarificarea unor interpretări greșite;
- recurgerea la autoritate în rezolvarea unor probleme;
- neînțelegerea și lipsa preocupării profesorului pentru explicarea eșecurilor înregistrate de elevi;
- aplicarea unui stil excesiv de permisiv sau excesiv de autoritar al profesorului;
- toleranța de către profesor a unor stări agresive, a unor elevi la lecție împotriva altor elevi.

Rezolvarea situațiilor conflictuale generate de cauzele mai sus menționate, cunoaște șanse de reușită în condițiile elaborării unui plan comun cu elevii. Astfel, din punct de vedere managerial, rezolvarea situațiilor tensionate se realizează pe o perioadă de timp scurtă, medie sau lungă.

Bibliografie:

1. Iucu, R.B., Managementul și gestiunea clase de elevi, Ed. Polirom, Iași, 2000.
2. Voiculescu, F., (coord. A.Toea, A.Butuca), Ghidul directorului, Ed. Balgrad, Alba Iulia, 1997.
3. Duric, L., Elements de psychologie de l education, UNESCO, 1991.
4. Virga, D., Virga,P., Provocările managementulu. Puterea și conflictul, Timișoara, 1997.
5. Joița, E., Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 2000.

Metode interactive de predare-învățare la clasă

Prof. pt. învățământ preșcolar: Șaramet Ruth
Unitatea de învățământ: Grădinița IOANID

Cum putem integra poveștile audio/video în activitatea la clasă?

Grădinița sau școala sunt locurile în care copiii învață, în care se maturizează și în care dobândesc aptitudini, abilități și cunoștințe pe care le vor folosi mai târziu, ca viitori adulți. Toate acestea sunt posibile prin intermediul diferitelor activități, fie ele educaționale sau recreative.

Perioada pandemică a fost una în care calități precum încrederea, răbdarea și adaptabilitatea tuturora au fost puse la încercare.

În această situație inedită trăită de noi toți, școala și grădinița online au reușit să aducă perspective noi în educație și să își reorienteze întreaga activitate, adaptând-se rapid la era digitalizării. Tehnologia a devenit parte din procesul educațional și în egală măsură în viața copiilor în mediul familial. De asemenea, expunerea copiilor diferitelor aplicații sau dispozitivelor digitale în cadrul activităților la clasă a devenit o realitate, dar trebuie avut în vedere faptul că modul de utilizare ale acestor aplicații să fie cât mai firesc și echilibrat, ținând cont de particularitățile de vârstă a celor mici.

Activitățile pe domenii experiențele sunt o adevărată provocare pentru fiecare cadru didactic, care dorește să își surprindă copiii, folosind tot felul de metode și materiale educaționale inovative pe înțelesul copiilor și cu conținut bogat din punct de vedere educațional, prin intermediul cărora activități precum cele de dezvoltarea a limbajului, de dezvoltarea a gândirii critice, a imaginației, a atenției etc. vor fi foarte atractive pentru micii exploratori.

Un exemplu concret de aplicație educațională în care putem găsi o gamă largă de povești audio-video și jocuri pe baza acestor povești este aplicația *Yozy*, unde conținutul aplicației oferă povești și jocuri pentru diferite tematici cum ar fi: meserii, lumea insectelor, legume și fructe, lumea necuvântătoarelor, povești clasice readaptate etc. concepute special pe nevoile, dorințele și interesele copiilor.

Prin intermediul acestor povești putem dezvolta: **imaginația, vocabularul (expunându-i pe cei mici la un limbaj actual care este un melanj de vechi și nou), gândirea critică, atenția, memoria etc. și totodată, aceste aplicații pe tabletă/telefon/calculator au rolul de a dezvolta capacitățile de utilizare a dispozitivelor digitale ale copiilor.**

Cu ce vine nou aplicația *Yozy*?

- Timpul de căutare pentru a găsi o poveste potrivită unei anumite teme va fi economist, deoarece toate textele narative și poveștile din aplicație sunt organizate pe teme de interes și categorii de vârstă;
- Cu un simplu *click* în aplicație, ai acces la o sumedenie de povești amuzante, clasice, reinterpretate, despre animale, aventură, ș.a.;
- Grafica și designul sunt gândite astfel încât copiii să fie atrași, interesați și focusați pe ceea ce se întâmplă în poveste.

- Majoritatea poveștilor vin împreună cu jocuri și activități special gândite pentru a putea fi aplicate chiar și în cadrul activităților de la clasă.
- Jocurile pe care le găsiți în aplicație sunt interactive și totodată pot fi folosite alternând aplicație cu dialogul direct sau conversația.

Așadar, vă invităm să accesați aplicația, să o testați și să vă bucurați de resursele și exemplele de jocuri sau activități pe care le puteți integra în activitățile de educarea a limbajului sau de comunicare, la clasă.

Resurse materiale din grădiniță/școală de care veți avea nevoie:

- Proiector cu sunet și tablă;
- Laptop;
- Aplicația *Yozy* descărcată din Google Play

Surse:

www.yozy.ro

Bibliografie generală:

Elena Lăscuș, *Metode didactice moderne pentru învățământul preșcolar,* ed. Emia

Valeria Anghelache, Mihaela Carmen Baroni, *Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță,* ed. Didactică și pedagogică.

Managementul situațiilor conflictuale
Opinii- „Ce ne dorim de la copilul nostru?”

Prof.înv.primar: Stavăr-Vergea Izabela
Colegiul Național de Arte”Regina Maria”, Constanța

La venirea pe lume a unui copil, părinții își pun mari speranțe în el, își fac planuri pentru când va crește, își investesc toate resursele de care dispun pentru a-i asigura condiții bune de dezvoltare. Din păcate, o dată cu trecerea timpului, unele familii pot *culege roadele* unor greșeli făcute în fixarea obiectivelor, în gestionarea resurselor investite, sau mai simplu spus, **în strategiile educative folosite.**

Iată câteva din *obiectivele* cele mai des întâlnite de mine și formulate de către părinți, ale căror rezultate s-au dovedit ulterior ca având repercursiuni negative. Repet, aceste consecințe nu s-au datorat alegerii obiectivului, ci *metodei* prin care s-a încercat realizarea lui.

OBIECTIVE:

1. SĂ FIE CUMINTE, DISCIPLINAT!

Tuturor ne-ar plăcea să avem o fiică sau un fiu asemeni unei jucării, să o putem manevra după bunul nostru plac. Copilul însă are multă energie, iar modul în care și-o cheltuiește este de multe ori deranjant, obositor, în special atunci când te întorci de la serviciu. Care este atunci reacția cea mai întâlnită? Ce măsută iau părinții? **Impun reguli**. Nu de puține ori acestea sunt exagerate, reguli de disciplină care îi îngrădesc copilului orice formă de manifestare. Părintele crede că a câștigat respectul, dar de fapt ceea ce stă la baza reglării comportamentului este **FRICA.**

2. SĂ FIE ASCULTĂTOR!

Orice părinte își dorește copii ascultători, care să răspundă cu promtitudine atunci când le cere ceva.De la cele mai fragede vârste, unii copii manifestă indiferență la solicitările părinților sau chiar mai mult, **preiau controlul** familiei atunci când se pune problema luării unei decizii.Cum s-a ajuns la această problemă și ce e de făcut?

E bine să ne întrebăm întâi *ce am făcut noi pentru ca el să devină ascultător?*
Mi-am rezervat câteva ore pe zi pentru a-l asculta, a-i evalua performanțele, a-i observa evoluția? Am avut răbdare la vârsta DE CE-ului să răspund adecvat la fiecare întrebare? M-am implicat în jocurile pe care le-a inițiat? M-am gândit că în timp ce eu îi dădeam primele responsabilități el era adânc implicat într-o activitate antrenantă? M-am lăsat transformat în sclavul lui, îndeplinindu-i toate dorințele?

3. SĂ FIE CA ȘI COPILUL ..X

Cu alte cuvinte...*merele din grădina vecinului sunt întotdeauna mai gustoase.*
Fiecare copil **este unic.** În afara bagajului genetic, asupra copilului își pun amprenta : mediul în care acesta crește, cultura, grupul familial sau de apartenență, însă într-o manieră personală. A-i cere copilului tău să devină ca altul, sau mai rău, ca tine când ai fost mic, înseamnă a-l priva de o identitate, a-i refuza dezvoltarea sinelui. E ca și cum l-ai forța să poarte o pereche de pantofi cu câteva numere mai

mici, ca în final, când piciorul e rănit sau deformat, să realizezi că nu îi sunt buni. Dacă vom insista să ne modelăm copilul după acest prototip, vom constata într-o bună zi că rezultatul ne dezamăgeşte.

4.SĂ FIE CEL MAI BUN!

Câştigarea unei competiții nu poate decât să bucure un părinte, rezultatele bune la învățătură ale copilului său, deasemenea. Atunci însă când i se solicită copilului să fie **cel mai bun în orice domeniu**, situația se schimbă. Din păcate, în orice grup, în special în colectivele de elevi, se conturează câteva vârfuri şi câțiva codaşi. Iar dezideratul de a avea un **copil campion**, este pe cât de greu de realizat, pe atât de lipsit de sens.

Copilul ar putea fi un savant în devenire, dar nici pe departe nu trebuie să ne pripim în a-l considera un mic geniu. Nu aceasta e vârsta la care să tragem linia şi să numărăm realizările. Acesta este doar începutul...

5. SĂ NU SUFERE CE AM SUFERIT EU, SĂ NU-I LIPSEASCĂ NIMIC...

În unele cazuri, în special când părinții au fost frustrați în copilărie de diferite bunuri materiale, nu au beneficiat de suficientă atenție, dragoste, îngrijire pentru a compensa lipsurile avute, se întâmplă ca, din exces de zel, să ofere mai mult. Ca urmare a acestei atitudini parentale, copiii devin **răsfățați**, ceea ce reprezintă o problemă serioasă, uneori gravă, atât pentru cadrele didactice, cât şi pentru societate în general, fără a fi scutiți de urmări nici chiar proprii părinți.

Trei aspecte trebuie luate în considerație:

- obişnuit să i se dea mai mult, copilul va avea pretenții din ce în ce mai mari, până când părinții nu vor mai putea să răspundă solicitărilor sale şi va zice că e rea voință;
- în momentul în care copilul sesizează slăbiciunea părinților pentru el va începe **şantajul sentimental** la care îi va supune până la epuizare.
- părinții nu trebuie să aibă neapărat o situație materială foarte bună pentru a-şi răsfăța copiii. Din puținul pe care îl au o mare parte îi revine odraslei lor.Acesta însă rareori va aprecia eforturile făcute de părinți, crezând că totul li se cuvine.

De obicei copiii îi obosesc foarte repede pe adulți cu energia pe care o manifestă. Părinții se văd nevoiți să recunoască faptul că este greu să ții pasul cu inițiativele manifestate de copil, de aceea mulți preferă să impună **restricții**.

Impunerea de reguli şi restricții pertinente este un fapt lăudabil, însă când se exagerează şi acestea devin **o prioritate** în elaborarea strategiilor educative, părintele riscă să nu mai obțină rezultatul scontat, sau dimpotrivă să obțină opusul a ceea ce a dorit. **Să nu** faci asta... **să nu** faci cealaltă...Dar **ce** să facă?

Trebuie să ținem cont că scopul oricărui adult implicat în educarea unui copil este ca acesta să ajungă la un echilibru dinamic între interesele personale şi cele ale societății în care trăieşte, între ceea ce **vrea el** şi ceea ce **vrem noi** ca părinți de la el.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Adriana Baban**- " *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere.*", Cluj-Napoca, 2001.
2. **Dorina Margineanu, Maria Buican**(coord.)- *"Consiliere și dirigenție",* vol.I, Editura Eurobit, București.
3. **Revista de Pedagogie** " *Învățământ Primar*", nr.1-2,Editura Miniped, București, 2005, pag.208-210

Strategii de comunicare în predarea/învățarea limbilor moderne

Angelia Subin
Prof. Liceul Teoretic "William Shakespeare"

Într-o societate informatizată, rolul și eficiența educației sunt, deseori, puse sub semnul întrebării. Chiar dacă educația presupune implicit comunicare, acest lucru nu e suficient și de nenumărate ori apar sincope, erori și situații conflictuale în mediul școlar și în afara lui. De aceea, un mod evident de a gestiona aceste conflicte este dezvoltarea competențelor comunicative ale factorilor educaționali, îmbogățirea strategiilor lor de comunicare pentru a face față diferitelor probleme și erori de decodare a mesajului.

Selinker (1972) a folosit pentru prima dată termenul de strategie comunicativă pentru a se referi la modul în care erorile interlingvistice se produc. Selinker a definit strategia comunicativă ca „o abordare identificabilă a elevului de a comunica cu vorbitorii nativi". În lucrarea sa, strategiile comunicative sunt privite ca încercări ale elevilor de a-și ocoli dificultățile sau insuficiența lingvistică pentru a transmite mesaje sau a comunica cu ascultătorul sau interlocutorul. Astfel de strategii sunt utilizate în general atunci când cunoștințele limitate ale elevilor împiedică transmiterea corectă a mesajului. Tarone (1981) descrie strategiile comunicative ca: „... o încercare sistematică a cursantului de a exprima și decoda semnificații în limba țintă în situațiile în care limba țintă nu a fost formată. Prin urmare, strategiile de comunicare servesc la compensarea insuficienței vorbitorilor și ascultătorilor în limba țintă…"

Elevii pot folosi o varietate mare de strategii de comunicare pentru a depăși atât dificultățile gramaticale, cât și pe cele lexicale. Strategiile de reducere formală și cele funcționale sunt mijloace prin care elevul își poate comunica intenția, mai mult decât atât, o poate face cu acuratețe.
Eliminarea anumitor elemente formale ale limbii țintă nu interferează întotdeauna cu transmiterea sensului. De fapt, acest lucru poate facilita comunicarea, făcând-o mai eficientă. Astfel, este întâlnită frecvent utilizarea timpului prezent simplu în locul altor forme de timp dacă sensul nu este afectat sau modificat radical. Un alt exemplu de strategie formală de reducere este utilizarea unor structuri corecte mai simple, folosirea diatezei active în locul celei pasive.

La nivel lexical, se pot folosi o gamă largă de strategii funcționale pentru a da sens mesajului, strategii de comunicare orientate spre atingerea scopului vorbitorului, de a transmite mesajul folosind atât resursele lingvistice, cât și pe cele non-lingvistice la îndemână. Astfel de strategii includ, printre altele: circumlocuția, simplificarea, parafraza, traducerea, utilizarea expresiilor fixe, repetarea, reformularea, gesturile, mimica. Cunoașterea și folosirea acestor resurse sporesc încrederea elevului și facilitează utilizarea și înțelegerea unei limbi în care nu este foarte competent.

Un model potrivit ar fi predarea limbilor moderne pornind de la exemple concrete, bazate pe (con)texte autentice luate din viața reală, puse, apoi, în practică în exerciții care duc la crearea automatismelor lingvistice. Astfel, profesorul va conștientiza importanța strategiilor comunicative și modul în care acestea pot fi utilizate pentru a transmite mesajul în mod eficient și corect.

Limbajul, tonul vocii, gestul, mișcările corpului, apropierea fizică, contactul vizual apar inevitabil într-o interacțiune. Pragmatica interacțiunii totale este vitală pentru o comunicare fără probleme și fără întreruperi. Simpla cunoaștere a gramaticii și a vocabularului limbii țintă nu asigură neapărat o comunicare eficientă. Diferențele interculturale în comunicare și variabilele sociolingvistice ale interlocutorilor ar trebui studiate în detaliu, îndeosebi în mediul universitar. Aceste caracteristici pragmatice includ indicii nonverbale, inclusiv contactul vizual, preluarea discuției, proxemica, gradul de directitate/indirectitate sau alegerea subiectului. Un anumit subiect poate părea potrivit și abordabil într-o primă întâlnire în anumite țări și culturi, dar total incomod și inadecvat în altele. Cultura este invariabil atașată și legată de modul în care este folosită o limbă. Dezvoltarea strategiilor comunicative este strâns legată și de normele culturale și limbajul non-verbal care însoțesc limbajul vorbit și scris. Mai mult decât atât, trebuie abordate la clasă, în cadrul unui curriculum la decizia școlii, diferitele stiluri de discurs și importanța acestor caracteristici în comunicarea interculturală.

Din experiența dobândită în timpul pandemiei de Corona virus, predarea și învățarea face-to-face contribuie la maximizarea efectelor acestor tehnici, comparativ cu orele online care diminuează mult impactul mesajului educațional.

Într-un proces perpetuu de reformare, în fața provocărilor tehnologice, economice, medicale constante, școala trebuie să construiască un nou mod de a transmite mesajele specifice, de a comunica eficient. Educatorul se confruntă cu o altă percepție asupra lumii a copiilor, veniți la școală dintr-un mediu care nu mai corespunde din punct de vedere valoric cu sistemul de învățământ clasic.

Bibliografie:

1. Selinker, Larry (1972). "Interlanguage". International Review of Applied Linguistics. 10 (1–4)
2. Tarone, Elaine (September 1981). "Some Thoughts on the Notion of Communication Strategy". TESOL Quarterly. 15 (3)
3. David, Maya Khemlani (June 1999). The Teaching of Communicative Strategies and Intercultural Awareness - Core Components for Effective Communication, The English Teacher, Vol. XXVIII

Des idées novatrices pour apprendre le français

Autor : Zamfirescu Raluca
Profesor Liceul « Voievodul Mircea » Târgoviște, Dâmbovița

C'est quoi la passion pour une langue ? Est-ce qu'on peut la définir en quelques mots qui concentrent toute une multitude d'idées qui inondent la pensée et le cœur ? Dans mon cas cette situation est arrivée dans la troisième année de ma carrière après avoir suivi un cours a Paris « Pratiques de l'oral et théâtre » qui a changé radicalement la façon d'envisager les classes de français. Dans les exemples qui suivent je vais montrer les modalités que j'ai adoptées pour le faire dans la limite du possible compte tenant du niveau des élèves.

Au fur des années j'ai réalisé plusieurs leçons dont je suis fière personnellement.
J'ai commencé avec une leçon qui s'appelait **"Voyage virtuel"** et le public a été une classe de la douzième. Les élèves devaient trouver sur l'Internet des sites en Frances, ils devaient les présenter – tout se passait oralement, on ne voyait que les images. Après la présentation de la région et la ville respective, on choisissait l'hébergement, le prix complet, le moyen de transport (c'étaient des moyens même imaginables) et les impressions avant le voyage et aussi le choix de la location respective. A la fin de la leçon on a fait un quiz en ligne sur le tourisme français.

On a appris beaucoup de choses concernant la géographie et la culture de la France, le spécifique des belles régions françaises, on a fait des rapports entre la France et la Roumanie, en même temps on s'est familiarise avec la recherche sur l'Internet et les sites qui sont en français tels carmenveraperez ou www.google.fr

Un autre type de leçon que je considère très difficile et qui a supposé beaucoup d'effort a été une sorte de **Journal de télévision en direct**. On a enregistré les reportages et au moment du déroulement de la leçon on a eu deux présentateurs qui passaient en revue les événements et qui laissaient la place aux reporters qui étaient présents sur place pour détailler l'action respective. Outre les événements proprement dits il y a eu la rubrique météo, la rubrique sportive, la présentation de mode d'une jeune créatrice très douée et finalement une scène comique dont le sujet a été l'apparition des extraterrestres dont les témoins ont été une vieille aveugle et un homme ivre. L'atmosphère a été super, les apprentis ont envisagé d'autre façon la langue française et l'impact avec le camera a été fort mais aussi productif et de cette façon j'ai pu découvrir les talents caches des élèves, qui se sont constitués maintenant dans une troupe de théâtre qui porte le nom « La troupe de choc ».

« **Emission de télévision en direct** dont le sujet a été la carrière des élèves qui étaient en terminale. Il y a eu toute une suite de métiers avec les exemplifications nécessaires pour mieux mettre en valeur ce qu'ils présentaient par les mots – un docteurs esthéticien dont le rôle était d'enlaidir les hommes, un riche qui voulait a tout prix devenir pauvre, un créateur de mode qui créait des fringues de

l'époque de pierre, une hôtesse d'air qui était la tête dans les nuages et mélangeait tout autour d'elle, une danseuse exotique, une fée qui accomplissait tous les rêves caches des hommes,

Le caractère de la leçon a été de parler ouvertement, de se familiariser avec ce type de leçon frontale – l'animateur et l'invite qui était dépourvu d'inhibitions et qui présentait ce qu'il sentait d'une manière dégagée et normale.

Une autre leçon s'est déroulée devant l'ordinateur et sur l'Internet, tout en se branchant sur le platforme classe branchée, qui malheureusement a présent est hors fonction. Une première étape a été l'enregistrement des élèves. Ensuite on leur a donné le sujet de débat « **Inventions d'hier et d'aujourd'hui** ».Les apprentis on travaille en équipe, ils ont dû trouver une invention majeure, faire une présentation power point , expliquer son importance et a la fin ils se sont transformés eux-mêmes en inventeurs et on présente leurs propres inventions- une maquette de ville et au moment où l'on arrachait une pièce quelque chose disparaissait sur la terre – c'était une sorte de poupée voodoo , le four magique dans lequel on mettait les ingrédients et en quelques secondes le plat était prêt et très appétissant, les baskets multifonctionnels avec des ailes, des skis, des patins, des rollers , etc. Le travail devant l'ordinateur a été très agréable, mais ce qui m'a semblé le plus important a été le fait de travailler sur une plateforme, de communiquer avec les autres, faire un échange d'opinions sur ce qu'ils viennent de poster.

Revue des jeunes réalisée en classe. Le rôle des apprentis a été de travailler cette fois –ci individuellement et de bien connaître les termes du journalisme et même de la création d'une revue pour les jeunes. On a partagé les rôles selon la rubrique présentée par chacun- mode, sport, santé, amour, horoscope, les lettres pour la rédaction qui ont eu des formes très variées et originales. Tout a été poste sur un carton au tableau noir respectant l'ordre d'une revue pour les jeunes : titre, sommaire, articles, lettres pour la rédaction. Il y a eu aussi un test très comique qui contenait des questions de toutes sortes. La bonne disposition et l'entrain ont été l'atout de cette leçon intéressante et inédite a mon avis.

Le choix des métiers – un autre type de leçon conçue pour les élèves de la douzième. On a eu comme point de repère une leçon sur TV5 qui exploitait les métiers qu'on pourrait avoir dans une vie. Le clip exemplifiait par images et sons les divers métiers et à partir de ces images on a développé l'idée par la dramatisation du sujet respectif. On a choisi quelques élèves qui savaient bien ce qu'ils voulaient faire dans la vie et on a commencé la mise en scène. On a eu divers métiers les uns plus intéressants que les autres. Une élève qui voudrait devenir translateur a fait une présentation sur une visite à Paris, la ville des amoureux. L'élève a fait un parcours très attrayant dans tous les points d'attraction touristique : la Tour Eiffel, Champs – Elysées, le Louvre, La Place de la Concorde, la Cathédrale de Notre Dame, etc.

Un apprenti qui veut devenir acteur, a mis en scène le monologue d'Harpagon, de Molière.

ÉVALUATION

Comme modalités d'évaluation j'ai choisi les quizz en ligne qu'on a trouvé sur Carmen Vera Pérez, sur TV5 monde, les tests d'autoévaluation, parce les élèves ont eu la possibilité de mentionner quelles ont été les anomalies avec lesquelles ils se sont confrontés.

Ce que j'ai pu constater dans toutes ces activités didactiques que j'ai mises sur place a été le désir des élèves de s'impliquer, même sans une récompense- c'est-à-dire ils l'ont fait parce qu'ils ont voulu se démontrer qu'ils sont capables de le faire et de devenir des héros dans la vie réelle.

Pour bien visionner quelques - unes de mes activités, je les ai postées sur YOUTOUBE vous devez noter sur la page le nom des clips : journal de télévision en direct, journal de télévision suite, liaisons folles.

http://www.youtube.com/watch?v=53O_f9zAkgY - journal de télévision en direct

http://www.youtube.com/watch?v=VgYnFlszHss- , journal de télévision suite

http://www.youtube.com/watch?v=WyObJQ84pl8&feature=relmfu - liaisons folles.

http://youtu.be/d_ex7Obzo2I les métiers

http://youtu.be/CR3JvUZ4LMI les métiers

https://www.youtube.com/watch?v=CR3JvUZ4LMI

Abordarea pozitivă a comportamentului în clasa de elevi

Buican Valentina – Gheorghina
Școala Gimnazială ,, Regele Ferdinand"- Sibiu

În educație, gândirea pozitivă are numeroase modalități de aplicare. De exemplu, prevenirea și rezolvarea problemelor disciplinare ale elevilor se poate face mult mai eficient dacă acestea sunt abordate de o manieră pozitivă.

Profesorii pozitivi stabilesc reguli clare pentru elevii lor, precizând totodată atât consecințele respectării lor (privilegii, recompense morale, libertatea de a alege un joc/ o activitate, locul în bancă), cât şi pe cele ale încălcării acestor reguli (discuții cu părinții, interdicția de a ieși în recreație, neparticiparea la o activitate extrașcolară). De asemenea aceștia au aşteptări realiste de la elevii lor, cărora le cer să manifeste un comportament decent, reamintindu-le sistemul de reguli prestabilite, dar fără a-i amenința.

De aceea la clasă încerc să fie o atmosferă pozitivă prin crearea unor contexte de învățare atractive în care să folosim eficient timpul petrecut la școală. Apreciez comportamentele dezirabile și ignor pe cât posibil unele comportamente neadaptative (dacă nu afectează sănătatea emoțională și fizică a celorlalți). Discutăm anumite situații care apar pentru a descoperi cauzele și încerc să îi învăț ce se poate face, cum ne putem gestiona emoțiile pentru a le forma capacitatea de autocontrol.

Încerc mai întâi să îi cunosc pe fiecare, să avem o relație pentru a găsi ,,drum" spre inima lui/ei. Dacă se simt valorizați, apreciați vor veni cu drag la școală și, încet apare implicarea, apoi motivația interioară. Dacă mergem zilnic, consecvent pe acest model vor învăța să-și creeze o stare de bine la clasă .

Vor conștientiza că prin micile zâmbete, recunoașteri, aprecieri colegiale, ajutor reciproc, participare activă la activitate se simt mai bine și rețin mai ușor, se dezvoltă emoțional învățând și de la unii dintre ei care au abilități sociale, un mod de a găsi soluții constructive și de a gândi pozitiv.

Pe parcursul anului școlar folosesc jocuri de cunoaștere/ autocunoaștere, discutăm pe baza unor povestiri cu conținut moral pentru a-i determina să-și spună părerea și a afla cum gândesc. (Cine sunt ? Jocul complimentelor , Scrie un mesaj drăguț pentru un coleg, Spune ce îți place la ..., Spune 3 calități ale tale/ ale colegului). Participă cu plăcere și au ajuns să se cunoască între ei astfel încât dacă apar unele mici competiții/conflicte e mai ușor să le rezolvăm.

La începutul clasei pregătitoare pentru rezolvarea problemelor de comportament am folosit ,,Semaforul". Aveam trei pahare (roșu, galben, verde). Luni toată lumea era ,, pe verde". Dacă erau abateri mai grave, repetitive , nerespectarea regulilor (stabilite împreună cu ei în prima săptămână) atunci elevul respectiv trecea ,, pe galben" Dacă se repeta, ajungea ,,la roșu" ceea ce însemna că va trebui să discutăm cu părinții, să găsim o soluție împreună. Se puteau întoarce ,, pe verde" dacă făceau fapte bune, ordine la bancă, participare la activitate, scris/ desenat frumos, jocuri frumoase în pauză...

Putem încuraja comportamentele pozitive:

- prin focalizarea pe aspectele pozitive ale copilului. ,, Bravo ! Ai reuşit ! "
- prin atenția acordată progreselor făcute de copil și a aspectelor pozitive ale situației. "Apeciez modul în care ai rezolvat …"

- prin acceptarea diferențelor individuale – fiecare copil învață diferit un comportament şi reacționează diferit într-o situație. "Mă bucur când tu …"
- prin încrederea zilnică pe care i-o acordăm
- prin aşteptări realiste față de copil, aşteptări adaptate nevoilor şi potențialului lui de dezvoltare. "Sunt mândru/ă când …"
- prin evitarea comparațiilor şi a competiției dintre copii.

Copiii cu vârste cuprinse între 7 şi 12 ani îşi dezvoltă sentimentul de autonomie şi independență, au nevoie să li se ofere contexte în care să ia singuri decizii şi să îşi exerseze abilitățile sociale şi emoționale.

Bibliografie:

Baban, A. (2001,. Consiliere Educațională, Cluj-Napoca

Iucu, Romiță (2001),Managementul şi gestiunea clasei de elevi , Editura Polirom, Iaşi

Joița, Elena, (2000), Management educațional. Profesorul-manager: roluri şi metodologie, Editura Polirom, Iasi

Jocul didactic în predarea limbii și literaturii române

Prof. Dumitrescu Aritina-Adriana
Școala Gimnazială Tătărăștii de Sus
Jud. Teleorman

Jocul didactic este o metodă modernă, care activizează şi dinamizează colectivul de elevi, îi regrupează, anulând monotona ordine din bănci, îi solicită să colaboreze şi să dezbată idei, probleme, sarcini de lucru. Poate fi aplicat în oricare moment al lecției, în funcție de scopurile urmărite de profesor. Distractiv şi instructiv în egală măsură, jocul didactic le permite elevilor să se cunoască mai bine, să-şi descopere calități de raportor, de coordonator, de coechipier etc., să-şi dezvolte spiritul de competiție şi de colegialitate (concurență/colaborare).

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni şi operații care, paralel cu destinderea, buna dispoziție şi bucuria, urmăreşte obiective de pregătire intelectuală, morală şi fizică a şcolarului. Utilizat în cadrul lecției, jocul dobândeşte funcții psihopedagogice semnificative, asigurând participarea activă a elevului, sporind interesul pentru cunoaştere.

De ce este benefică folosirea elementului de joc în activitatea didactică?

În primul rând, fiindcă jocul didactic sporeşte atractivitatea lecției, aduce acea stare de bună dispoziție funcțională, de bucurie şi destindere, menită să prevină plictiseala şi oboseala.

În al doilea rând, jocul fortifică energiile intelectuale şi fizice, generând o motivație secundară stimulativă.

Apoi, *îl ajută pe copil să se regăsească pe sine în multitudinea de universuri, materii, concepții, noțiuni și să-și recunoască rolul său unic pe care îl poate juca în acest univers.*

(Gabriel Liiceanu)

Și, nu în cele din urmă, îl ajută pe dascăl să rămână mereu copil, înțelegând mai bine ca oricine dorința şi nevoia de joc a acestuia.

Pentru a deveni *joc didactic*, o activitate trebuie să îndeplinească următoarele exigențe:

- să realizeze un scop şi o sarcină didactică;
- să folosească elemente de joc în vederea realizării sarcinii propuse;
- să aibă un conținut accesibil şi atractiv;
- să utilizeze reguli de joc, cunoscute anticipat şi respectate de către elevi.

Caracteristicile jocului didactic:

- solicită o gândire de tip problematic;
- jucătorii utilizează autonom cunoştințele necesare jocului;
- respectă aceleaşi etape ale activității ca şi exercițiile cu material individual;
- asigură realizarea obiectivelor într-un climat de voie bună și veselie;

- jucătorii sunt activi;
- este stimulativ.

Elemente de joc :

- întrecerea – individuală sau pe grupe;
- cooperarea - spiritul de echipă;
- recompensa/penalizarea.

Funcțiile jocului didactic:

- cunoaştere;
- socializare;
- echilibru şi motivație;
- dezvoltarea capacităților intelectuale şi tactice.

Organizarea şi desfăşurarea jocului didactic:

- pregătirea jocului didactic;
- organizarea judicioasă a jocului;
- respectarea momentului;
- ritmul şi strategia conducerii;
- stimularea elevilor;
- asigurarea atmosferei prielnice;
- varietatea elementelor de joc.

Clasificarea jocurilor:

a) după Jean Piaget: jocuri exerciții, jocuri simbolice, jocuri cu reguli;

b) pedagogia ştiințifică face următoarea clasificare: jocuri de cercetare (creație); jocuri de mişcare; jocuri didactice.

Pedagogia ne învață că *jocul* satisface, în cel mai înalt grad, nevoia de activitate a copilului, generată de trebuințe, dorințe, tendințe specifice copilului.

De aceea, jocul constituie o formă de manifestare întâlnită la copiii tuturor popoarelor; din cele mai vechi timpuri, a fost, este şi va rămâne tovarăşul nedespărțit al copilăriei. Îmbrăcând forma jocului, activitatea este tot atât de necesară dezvoltării psihice şi fizice a copilului, ca şi lumina soarelui. Jocul este una dintre activitățile prin care copilul învață să cunoască lumea reală. El influențează toate aspectele dezvoltării şcolarului: percepția, memoria, gândirea, imaginația, sentimentele, interesele, voința.

Fără îndoială, jocul este act cultural, întemeietor de condiție umană. Eul copilului capătă expresie prin joc. Şi, dacă jocul va fi integrat în mod inteligent în procesul de învățare, elevii vor participa cu mai mult entuziasm la ore. Aşadar, prin cooperarea la un set de sarcini comune, poate lua naştere o personalitate organizată. Jucându-se, copilul se pregăteşte pentru maturitate, exersând ludic setul de roluri din care este compusă viața socială.

Ştim că jocul didactic stimulează, în primul rând, emoțiile elevului. Şi, dacă profesorul ştie să le aleagă adecvat nivelului de cultură, specificului clasei, vârstei etc., atunci, el poate asigura, prin joc, trecerea de la discernământul rațional cu care elaborează activitățile la realizarea scopului didactic, în funcție de obiectivele urmărite pe care le generează acest procedeu didactic.

Dascălul poate participa la joc ca un partener cu drepturi şi obligații egale, alături de elevii săi.

Limba și literatura română, atât de vastă și de expresivă, este ușor de perceput, prin trecerea de la instruire informativă la cea formativă, și cu ajutorul jocului didactic.

La etapa inițială, de propunere a sarcinii, predomină emoțiile de bază, de la *mirare* până la *curiozitate.* La etapa de activitate propriu-zisă (sau de rezolvare a sarcinii), elevii încearcă astfel de emoții, cum ar fi: *dorința de a afla, pasiunea.*

Jocuri didactice gramaticale

I. Fonetice:

1. *Jocul silabelor*

Scopul: Despărțirea corectă în silabe a cuvintelor; descoperirea regulilor şi a excepțiilor de despărțire în silabe

Resurse: fişe care conțin cuvinte şi pe care sunt trecute sarcini minime de lucru.

Descoperirea regulilor va fi începută în perechi, dar va fi continuată frontal, fiindcă e nevoie de atenția şi de concentrarea tuturor elevilor.

Forme de organizare: se lucrează în perechi și se acordă punctaje pentru prima parte a sarcinilor de lucru.

2. *Găsește diftongul, triftongul, hiatul!*

Scopul: Completarea spațiilor punctate cu vocalele în hiat, diftongii, triftongii potriviți din steluțele alăturate

Profes...ra povest… cop…lor un basm cu zm… şi cu zme…ce, iar aceşt… râd… când dumn…… încep… să imite personajele basmul….

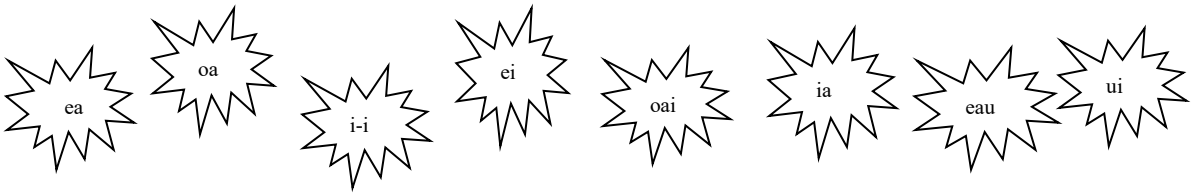

3. *Fuga vocalelor*

Scopul: Completarea unui text din care s-au omis intenționat silabe, litere sau grupuri vocalice (Literele, silabele sunt marcate prin linii sau puncte; între cuvinte se lasă un spațiu corespunzător)

„… v…n…t …n l…p d…n cr…ng
Ş-…l…rg… pr…n s…t s… f…r…
Ş… s… d…c… …n p…d…r…
P… c…p…..… c…r… pl…ng.”
(*A venit un lup din crâng*
Ş-alerga prin sat să fure
Şi să ducă în pădure
Pe copiii care plâng.)

II. Lexicale

1. *Careul de cuvinte*

Scopul: Găsirea de sinonime pentru un cuvânt dat

Exemplu: Scrieți în caiete cuvintele necesare completării spațiilor libere, știind că pe fiecare coloană se află un sinonim al cuvântului *vorbă*.

	C		V			T		
			O					
A			R	M		T		
			B					
S	P		A					

După ce elevii completează careul de cuvinte, poate fi solicitată inserarea sinonimelor scrise în enunțuri.

2. *Anagrama*

Scopul: Găsirea de sinonime, antonime, omonime pentru cuvântul obținut în urma anagramării

Procedura de aplicare:,,Se aruncă un „pumn de litere” pe tablă:

E
V S
Ă E
L

Cuvântului obținut, *veselă*, i se găsesc sinonime, antonime, omonime, care vor fi integrate în enunțuri.

3. ***Cuibul de cartofi***

Este denumit astfel, deoarece, prin anagramare, se pot obține nenumărate cuvinte noi.

Procedura de aplicare:

Nu este nevoie ca noile cuvinte să aibă același număr de litere ca termenul de bază.

Funcționează o singură regulă de joc: este permisă repetarea unei litere doar de atâtea ori de câte ori se repetă în cuvântul inițial. Câștigă jocul elevul care reușește să formeze cele mai multe cuvinte noi într-o unitate de timp (de exemplu, 5 minute).

Este indicat să se pornească de la cuvinte-bază foarte lungi, formate din cât mai multe litere diferite, de pildă: *imponderabilitate.*

Cuvinte obținute: *abil, amper, bal, bate, bilet, demn, departe, deportat, dor, dorm, dreptate, etate, debil, impar, import, important, lan, nedrept, nod, netot, mobil, mobilat, moderat, ponderabil, pondere, perie, tot* etc.

Scopul: Dezvoltarea atenției și a logicii

4. ***Calamburul*** este un joc de cuvinte care mizează pe echivoc, pe asemănarea formală a unor cuvinte deosebite ca sens. Prin urmare, sursele jocului sunt polisemia și omonimia.

Scopul: Îmbogățirea și diversificarea limbajului, a dicției

Exemplu: *De pe cornul dealului, unde mă tupilez mâncând un corn sub cornul lunii, văd cornul cerbului și aud cornul vânătorului.*

5. ***Jocul sinonimelor***

Scopul: Asocierea sinonimelor din coloane; identificarea sinonimelor cu o frecvență mai mare

Li se precizează elevilor faptul că nu toate cuvintele au corespondent.

păstor	cioban	oaie
păstoresc	ciobănesc	oiță
a păstori	ciobănește	oierit
păstorie	ciobănie	oier
păstorit	ciobăniță	oierie
păstoriță	ciobănească	

6. ***Proverbe ne amintim și antonime găsim!***

Scopul: Precizarea câtorva proverbe care conțin perechi de antonime

Exemple: *Apele mici fac râurile mari.*
Ce înveți la tinerețe, aceea știi la bătrânețe.
Buturuga mică răstoarnă carul mare.
Așa e roata lumii: unii suie, alții coboară.

! Astfel de jocuri se pot folosi pentru toate categoriile semantice.

III. Morfologice

1. ***Fața veselă/tristă***

Scopul: Precizarea caracteristicilor părților de vorbire

Încercuieşte omulețul corespunzător enunțurilor de mai jos şi, în cazul unui enunț fals, ajută omulețul să zâmbească, rescriind corect enunțul:

a) Substantivul are persoană. ☺ ☹

.....

b) Substantivul este o parte de vorbire flexibilă. ☺/ ☹

.....

c) Substantivul *bunică* este la timpul trecut, iar *nepoată*, la timpul viitor. ☺ ☹

.....

d) Substantivul exprimă însuşiri ale obiectelor. ☺/ ☹

.....

e) Substantivul denumeşte ființe, fenomene, obiecte, stări sufletești. ☹ ☺

.....

! Astfel de jocuri se pot folosi pentru toate categoriile morfologice.

2. ***Ce caz este mai hazliu?***

Scopul: Identificarea și diferențierea cazurilor gramaticale, prin intermediul jocului didactic

a) Asociază substantivele din dreapta cu imaginile din stânga, observând rolul semantic al cazului G.

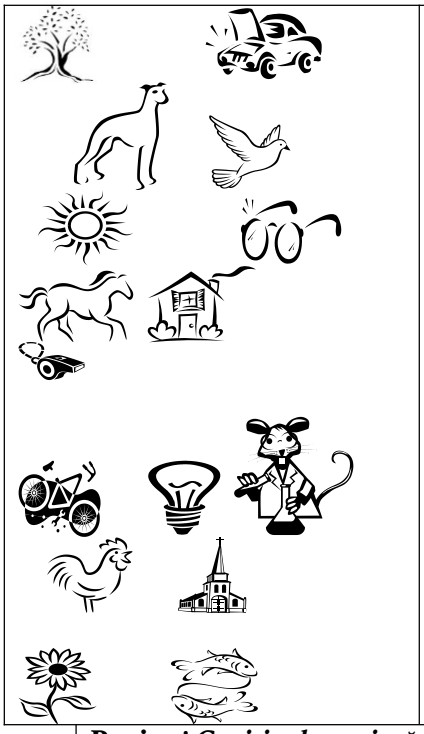

lătratul
turnul
razele
coama
capota
creasta
solzii
rama
zgomotul
acoperişul
roțile
petalele
aripile
creanga
filament
coada

Reține! ***Genitivul exprimă posesorul!***

b) În două minute, scrie ce preocupări au colegii tăi în acest moment, folosindu-le numele în cazul N.

Exemplu: *Mihai se gândește la meciul din seara aceasta.*

c) Săgețile pluralului

Scopul: scrierea corectă la numărul plural a substantivelor masculine cu terminația ***iu*** la singular, articulate nehotărât și însoțite de adjectivul ***toți***

Procedura de aplicare: Din dreptul articolului nehotărât ***un*** pleacă niște săgeți spre substantivele ***camionagiu, macaragiu, cazangiu, tinichigiu, barcagiu etc***.

Elevii vor trebui să scrie formele pluralului substantivelor masculine de mai sus, cerute de articolul nehotărât ***niște*** (substantive nearticulate, scrise cu 2 i) și de adjectivul ***toți*** (substantive articulate, scrise cu 3 i).

un → camionagiu niște → camionagii toți → camionagiii
un → macaragiu
un → cazangiu
un → tinichigiu
un → barcagiu

d) Labirintul ortografic al substantivelor feminine

Scopul: scrierea corectă la numărul plural a substantivelor feminine cu terminația ***ie*** la singular, articulate nehotărât și însoțite de adjectivul ***toate***

Procedura de aplicare: Din dreptul cuvintelor ***o, niște, toate***, pornesc săgeți spre următoarele substantive feminine: ***florărie, librărie, farmacie, țesătorie, turnătorie*** etc. Fiecărui substantiv feminin la numărul singular i se vor scrie formele de plural (nearticulate, scrise cu 2 i), cerute de articolul nehotărât ***niște*** și formele de plural, articulate, cerute de săgețile adjectivului ***toate*** (scrise cu 3 i).

o → florărie **niște** → florării **toate** → florăriile
o → librărie **niște** → **toate** →
o → farmacie **niște** → **toate** →
o → țesătorie **niște** → **toate** →
o → turnătorie **niște** → **toate** →

<u>Jocuri didactice literare</u>

1. ***Texte calchiate*** (nou obținute prin atribuirea de sensuri noi unor cuvinte sau expresii existente)

Scopul/Procedura de aplicare: Prin acest joc didactic, elevii însușesc diferite tipuri de structuri lirice, procedee de compoziție, modalități de exprimare artistică. Procedura de aplicare este cât se poate de simplă: elevilor li se propune, atunci când este posibil, schema construcției textuale (fie înainte de studierea operei, fie în procesul de comentariu propriu-zis al ei ori în etapa de încheiere), pe care îl completează conform propriei înțelegeri și sensibilități.

Astfel, poezia *Emoție de toamnă* de Nichita Stănescu poate sugera ideea unor texte construite conform următoarei scheme:

A venit toamna, acoperă-mi inima cu ceva,
Cu....., ori mai bine cu
Mă tem că ,
că ,
că
Și-atunci ,

Având această schemă, elevii vor putea construi fără mari dificultăți un nou text, pe care îl vor compara cu opera literară studiată. Iată și un eventual text ilustrativ creat pe baza jocului
Texte calchiate:

A venit toamna, acoperă-mi inima cu ceva,
Cu-n strop de lumină ori mai bine cu focul iubirii tale.
Mă tem că n-am să te mai văd, uneori,
că am să te pierd dintr-o greșeală,
că ai să fugi departe,
Și-atunci fug și eu, dar fug spre tine,
Spre sufletul tău.

2. *Cuvântul interzis*

Scopul: Dezvoltarea vocabularului elevilor, a imaginației creatoare

Procedura de aplicare: Elevii trebuie să răspundă la întrebările profesorului fără să folosească un cuvânt care s-a stabilit că este interzis; de exemplu, *iarna* este cuvântul interzis.

La întrebarea: *Care este anotimpul prezentat în versurile?*

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund și palid se prevede printre nori
Ca un vis de tinerețe printre anii trecători.,

elevii vor răspunde printr-o descriere a anotimpului: *este zâna care îmbracă pământul într-o mantie pufoasă de nea, ...*

3. ***Jocul epitetului***

Scopul: Însușirea noțiunilor de epitet; crearea cât mai multor epitete, pornind de la o sintagmă dată

Procedura de aplicare:

Profesorul alege o sintagmă nominală (substantiv + substantiv, substantiv + adjectiv) sau verbală (verb + adverb, verb + complement direct / indirect, verb + complement circumstanțial) din text (ex.: ***jalnic dor*** din *Sfârşit de toamnă* de V. Alecsandri).

Printr-un ***brainstorming*** oral, elevilor li se solicită să alcătuiască alte îmbinări prin înlocuirea unuia din termenii sintagmei (poate fi acceptat orice cuvânt) date de profesor (ex: adânc dor, mistic dor, flămând dor, aprig dor, vag dor, apus dor, vechi dor; jalnic țipăt, jalnic gând, jalnică dorință, jalnică impresie, jalnic mormânt, jalnică mulțime, jalnică mulțime etc.).

Fiecare elev/grup citeşte şi comentează sugestia epitetelor din sintagmele alese şi le include în enunțuri. Astfel, elevii deduc definiția epitetului (**Epitetul** este figura de stil care exprimă însuşiri deosebite, neașteptate ale obiectelor sau ale acțiunilor).

4. ***Jocul comparației***

Scopul: Însușirea noțiunilor de comparație; crearea cât mai multor comparații

Procedura de aplicare:

Profesorul propune elevilor o comparație din opera ce se studiază (ex: *Fulgii zbor, plutesc în aer ca roi de fluturi albi*, din pastelul *Iarna* de V. Alecsandri).

Elevii caută alte comparații originale, negând de fiecare dată termenul cu care se compară *fulgii*, conform modelului:

a) Ba nu, fulgii ,,zbor" precum gândul unui visător;

b) Ba nu, fulgii ,,zbor" grațios ca o libelulă;

c) Ba nu, fulgii cad fulgerător ca niște pietre;

d) Ba nu, fulgii

Se analizează:

a) Structura comparațiilor obținute (1 – termenul care se compară; 2 - termenul cu care se compară; 3 – însușirea comună; 4 – elementul de legătură: ca, precum, asemenea etc).

b) Raportul de asociere prin asemănare ce se stabileşte între cei doi termeni: Ce au în comun aceşti doi termeni? De ce este posibilă asocierea?

c) Rolul punerii în paralel a celor doi termeni (pentru a evidenția caracteristicile unuia din termeni).

Elevii definesc comparațiile pe baza analizei întreprinse: figura de stil care constă în apropierea de doi termeni (două obiective, ființe, acțiuni) pe baza unor însuşiri comune (a unei asemănări), pentru a evidenția caracteristicile unuia dintre termeni.

5. ***Jocul personificării***

Scopul: Însușirea noțiunilor de personificare

Procedura de aplicare:

Elevii completează (profesorul poate recurge la activitatea frontală sau de grup) câteva liste de cuvinte (nu mai puțin de 10 pentru fiece caz) conform cerințelor primite:

a) adverbe de loc: aici, pretutindeni, în jur, acolo, nu departe, afară, ici, colo etc;

b) substantive abstracte: frică, cinste, minciună, ură, dragoste, speranță etc;
substantive concrete neînsuflețite: piatră, clopot, măr, steag, căciulă etc;

c) verbe ce arată comportamente şi acțiuni umane: plânge, şterge, oftează, citeşte, se ceartă, doarme, construieşte.

Elevilor li se solicită să alcătuiască enunțuri (cu cât mai multe, cu atât mai bine), folosind câte un cuvânt din fiecare categorie (ex: Afară o fiară oftează. / Pretutindeni speranța plânge./ Nu departe un clopot doarme. / Ici, colo ura şi dragostea convieţuiesc).

În alte cazuri, profesorul le va cere să adauge enunțurilor respective un adjectiv, un epitet ori un adverb de mod (de ex: Afară o piatră oftează sfâşietor. / Nu departe un clopot obosit doarme buştean). Desigur, în continuare pot fi alcătuite, din enunțurile obişnuite, mici texte, acestora dându-li-se şi un titlu sugestiv.

Se analizează enunțurile, evidențiidu-se sensul figurat al cuvintelor – substantive (Cum s-a produs transferul de sens?).

Elevii definesc personificarea: figura de stil care constă în atribuirea de însuşiri omeneşti unor lucruri, animale, abstracțiuni, fenomene.

! Se pot aplica astfel de jocuri pentru toate figurile de stil.

6. *Obiecte şi... litere*

Este un joc uşor şi rapid, care poate fi aplicat imediat după parcurgerea basmului, de exemplu, pentru a evalua atenția elevilor în timpul lecturii. Elevii sunt repartizați în trei grupe, cărora li se va da câte o fişă, pe care profesorul a notat un număr. Spre exemplu, prima echipă are scris numărul 3, a doua echipă – 4, iar a treia echipă – 5. Aceste cifre reprezintă numărul de litere din care trebuie să fie formate cuvintele care vor fi scrise pe fişă. Li se explică elevilor că este necesar să găsească în textul operei literare, fără să folosească manualul, cuvinte reprezentative pentru basm, formate doar din 3, respectiv 4 şi 5 litere. De exemplu: 3 litere – *măr, pom, seu, apă, aur, foc, pui etc;* 4 litere – *zmeu, corb, bici, mere, fete, trei* etc; 5 litere – *tărâm, palat, aramă, frați, carne, luptă etc.* Timpul de lucru va de 3-4 minute.

Câştigă echipa care, în timpul dat, a găsit cât mai multe cuvinte corespunzătoare cerinței primite.

7. *Interviul*

Acest joc didactic este foarte apreciat de elevi, solicitând o bună cunoaştere a textului şi o profundă înțelegere a personalității eroului operei studiate.

Se formează grupe din câte patru-cinci elevi, iar din fiecare echipă se desemnează un *reporter* (cel care va adresa întrebarea/întrebările). Elevii pregătesc (timp de 5-6 minute) una sau, cel mult, două întrebări, care vor fi adresate unui elev devenit *eroul* operei. Este de preferat ca „eroul" să fie ales de către profesor, care cunoaşte cel mai bine gradul de emotivitate al copiilor, siguranța de sine a acestora, capacitatea lor de a răspunde rapid şi coerent întrebărilor primite. „Eroul" vine în fața clasei şi poate lua loc la catedră. Echipele de ,,ziarişti" pun întrebările. După fiecare întrebare intervievatul răspunde, apoi

se trece la următoarea întrebare. Profesorul va supraveghea ca întrebările să fie în spiritul textului şi al semnificațiilor lui. Nu sunt admise întrebări aberante sau stupide. În final, profesorul (împreună cu elevii) va comenta răspunsurile „eroului", urmărind încadrarea lor în matricea spirituală şi comportamentală a unui personaj principal. Va fi declarată câştigătoare echipa care a formulat cele mai surprinzătoare/interesante întrebări.

8. *Zodiacul*

Este un joc menit să dezvolte în rândul elevilor capacitatea de a înțelege profilul moral al personajelor literare. Clasa este împărțită în trei sau patru grupe, în interiorul lor desemnându-se câte un *raportor* (elevul care realizează raportul grupei). Pe tablă vor fi scrise cât mai multe personaje din operele literare studiate. Fiecare grupă primeşte o fişă pe care sunt trecute cele 12 zodii, având menționate câte patru-cinci trăsături (de exemplu, Vărsător: *îndrăzneț, generos, simpatic, altruist*). Elevilor li se alocă un timp de lucru de maximum 12 minute şi li se cere să asocieze zodia cu câte un personaj dintre cele enumerate. După expirarea timpului, raportorii ies în fața clasei şi numesc zodia/personajul hotărâte de grupa lor, justificând alegerea făcută. Câştigă echipa care susține cel mai credibil/pertinent ***zodiacul.***

9. *Panseluța*

Acest joc se adresează, mai ales, elevilor din clasa a V-a. Profesorul formează echipe de câte patru-cinci elevi şi repartizează fiecărei echipe câte o fişă pe care a desenat o floare (panseluță) cu cinci petale mari. În centrul florii stă scris numele personajului studiat. Li se cere elevilor să noteze în cele cinci petale cele mai importante/reprezentative cinci trăsături ale eroului. Timpul de lucru este de 4 minute.

10. *Compară personajul*

Este un joc care îi conduce pe elevi spre simbol, spre esențializare şi spre metaforă. Elevii clasei sunt repartizați în cinci-şase echipe, egale numeric şi valoric. Se desemnează câte un *raportor* şi câte un *timer* pentru fiecare echipă. Se stabileşte timpul de lucru: 10-12 minute. Jocul constă în găsirea unui corespondent (animat sau nonanimat) al personajului de basm, cât mai sugestiv. (Li se poate sugera elevilor să-l compare cu o floare, cu o pasăre, cu un fenomen al naturii, cu un sentiment etc.) Important este să găsească argumente care să justifice comparația propusă. Va fi declarată câştigătoare echipa care propune şi argumentează cea mai neaşteptată comparație. (Exemplu: *Prâslea poate fi comparat cu un ghiocel, deoarece pare plăpând şi neajutorat – aşa îl consideră tatăl său – dar, cum ghiocelul este singurul care înfruntă frigul iernii şi reuşeşte să străpungă zăpada înaintea altor flori, şi Prâslea este singurul care restabileşte echilibrul în împărăție.)*

11. Jocul de rol este o metodă derivată din psihodramă, metodă terapeutică creată de J. L. Moreno în 1921, prin care se urmăreşte, în principal, formarea modului de a gândi, simți şi acționa, specific unui anumit statut, dezvoltarea capacităților empatice, a capacității de a rezolva situații problematice, verificarea corectitudinii şi eficienței comportamentelor formate la elevi şi înlăturarea comportamentelor inadecvate. În pregătirea şi derularea jocului de rol, din punct de vedere metodologic,

principalele etape care trebuie parcurse sunt: identificarea şi definirea situației care va fi simulată, în concordanță cu obiectivele educaționale şi cu specificul cunoştințelor (deprinderilor, comportamentelor) ce urmează a fi învățate; modelarea situației şi proiectarea scenariului constând în selectarea statusurilor şi rolurilor celor mai importante din situația reală şi a interacțiunilor esențiale, elaborându-se un scenariu; alegerea participanților şi instruirea lor în legătură cu specificul fiecărui rol pe care urmează să-l interpreteze; învățarea individuală a rolului (constând în studierea fişei, la elevi; dezbaterea cu toți participanții la joc a modului de interpretare (prin intervievarea actorilor, analiza conținutului şi analiza comportamentului de rol).

Din punct de vedere metodic, se impun câteva exigențe, legate mai ales de distribuirea şi interpretarea rolurilor: nu este adecvată modalitatea impunerii rolurilor, ci alegerea lor, oferind copiilor posibilitatea de a opta voluntar în a interpreta anumite roluri, altfel poate să apară pericolul unor blocaje emoționale; jocul de rol va fi precedat de prezentarea unor situații relativ asemănătoare cu aceea ce va fi simulată şi a modurilor de rezolvare a lor; atmosfera de joc trebuie să fie relaxată, lipsită de exagerări care să îngreuneze interpretarea rolurilor şi concentrarea asupra situației.

Exemplu: După studierea schiței *Vizită* de I.L.Caragiale, se poate desfăşura jocul de rol *Dialog cu Codul bunelor maniere*. Personajele sunt: un copil care va primi vizita lui Ionel Popescu şi Codul bunelor maniere (CBM).
Copilul: *Bună ziua! Ce bine că v-am găsit! De când vă caut!*
CBM: *Pe mine?...*
Copilul: *Nu sunteți dumneavoastră Codul bunelor maniere?*
CBM: *Da, eu sunt. Ce nevoie ai de mine?*
Copilul: *Voi primi vizita lui Ionel Popescu şi aş dori să mă comport impecabil.*

12. ***Dramatizarea*** este o variantă a jocului de rol, metodă care valorifică tehnicile artei dramatice (dialog, gesturi, mimică, pantomimică, decor etc.), prin care se urmăreşte, în special, adâncirea înțelegerii unor aspecte studiate şi fixarea lor, pe un fond afectiv intens. În acest sens, dramatizarea constă în transpunerea în acțiune dialogată a faptelor, evenimentelor, aspectelor studiate la literatură.

Elevii pot dramatiza anumite opere studiate: schițe, comedii (Caragiale) sau pot fi concepute de ei înşişi textele, apoi interpretate.

13. ***Procesul literar*** este un mod de abordare a textelor literare, după ce acestea au fost studiate, folosind jocul de rol.

Orice text literar epic sau dramatic poate fi tratat sub forma procesului literar, cu condiția ca el să conțină un fapt sau un personaj problematic, care să poată genera o discuție în contradictoriu, bazată strict pe realitățile oferite de opera literară.

Procesul literar cultivă interesul elevilor pentru lectură, sporind considerabil aportul motivațional prin şansa pe care le-o oferă de a deveni ,,judecătorii" personajelor studiate. Cunoştințele dobândite în acest fel sunt mai temeinice şi mai durabile, personajele devenind ființe apropiate de care elevii se leagă prin simpatie sau antipatie, admirație sau dispreț .

Se pot realiza procese literare cu elevii pentru următoarele personaje: Goe, Lefter Popescu, Ionel Popescu, Nică etc.

Ca în orice proces, vor fi implicate personaje precum: inculpatul, judecătorul, avocații, grefiera, martorii etc.

În concluzie, se poate menționa că predarea și consolidarea cunoștințelor despre limba și literatura română se realizează și cu ajutorul jocului didactic. Desigur, din diversitatea de tehnici ale acestuia, profesorul le va alege pe cele potrivite nivelului intelectual și specificului clasei, care îi vor ajuta să descifreze mult mai uşor tainele limbii și literaturii române.

Bibliografie:

1. IONESCU, M., RADU, I., (2005), *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
2. PÂNIŞOARĂ, I. (2003), *Comunicarea eficientă*, Ed. Polirom, Iaşi
3. SCHAFFER, H.R., (2005), *Introducere în psihologia copilului*, Editura ASCR, Cluj-Napoca
4. STOICA, A., (1983), *Creativitatea elevilor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
5. ŞCHIOPU, U., VERZA, E. (1981), *Psihologia vârstelor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
6. CRĂCIUN, C., (2004), *Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu,* Ed. Polirom, Iaşi
7. GOIA, V., (2002), *Didactica limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu*, Ed. Dacia Educațional, Cluj-Napoca
8. *www.didactic.ro*

PROIECT EDUCAȚIONAL

S.O.S. Natura !

Prof. înv. preșcolar Filip Cătălina

Școala Gimnazială ,,Florea Mureșanu"

Loc. Suciu de Sus

Jud. Maramureș

OCROTIND NATURA, NE OCROTIM PE NOI ÎNŞINE!

"Dacă te gândeşti la anul care urmează, ară pământul!

Dacă te gândeşti la următorii 10 ani, plantează arbori!

Dacă te gândeşti la următorii 100 de ani, educă copiii !!!"

Proverb chinezesc

TIPUL DE PROIECT : proiect local

DOMENIUL : Educație ecologică pentru elevi şi comunitate

APLICANTUL: Şcoala Gimnazială

ECHIPA DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI:

Coordonatori:

Director, Prof.

Prof. înv. primar

Colaboratori:

Prof. înv. preșcolar

Prof. înv. primar

PARTENERI: Primăria ….., primar

PERIOADA: noiembrie 2022 - martie 2023

GRUP ȚINTĂ: preșcolarii și elevii claselor primare de la Şcoala Gimnazială

ARGUMENT

Protecția naturii devine tot mai mult una din cele mai importante preocupări ale societății contemporane şi comportă trei aspecte importante: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare şi reconstrucție ecologică, ce constau, în principal, în măsuri reparatorii şi păstrarea sau întreținerea zonelor depoluate.

Interesul şi dragostea pentru natură sunt la majoritatea copiilor instinctive. In plus, comportamentele şi convingerile formate copiilor la o vârsta cât mai fragedă sunt cele care se pastrează cel mai bine toată viața. De aceea, prin acest parteneriat, am pornit de la interesul firesc al copiilor pentru plante şi animale, pentru ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei. Pentru a fi prietenul naturii trebuie să ai un comportament ecologic, s-o ocroteşti, menținând curățenia şi îngrijind frumusețile ei, oriunde te-ai afla. Ocrotind natura, ne ocrotim pe noi înşine! Ce ne oferă natura în schimbul prieteniei noastre? Oare puteți să vă imaginați o natură fără clorofilă, fără iarbă, fără frunze, fără arbori şi păsări?

Viitorul se referă la caracterul preventiv al acțiunilor, propunându-ne cu toții să asigurăm o lume mai curată, în care copilul să ştie că fiecare gest contează, atât al său, personal, cât şi ca parte a unui grup în cadrul comunității.

În epoca contemporană, o problemă de stringentă actualitate este formarea şi educarea elevilor în spiritul unor responsabilități umane ce vizează protecția mediului înconjurător. Educația pentru ocrotirea mediului constituie parte integrantă a unei educații de bază. Absența sau ignorarea măsurilor imperios necesare de apărare a mediului poate declanşa o criză ecologică cu consecințe majore pentru omenire. Formarea conştiinței şi conduitei ecologice devine o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ, atât şcolar, cât şi extraşcolar. Şcoala este chemată să determine nu numai sentimente de admirație față de frumusețile naturii, ci şi convingeri şi deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Prin diferitele discipline incluse în procesul de învățământ avem datoria morală de a implanta în spiritul fiecărui elev necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării şi de a forma conduita ecologică modernă.

Scopul educației ecologice este de a forma cetățeni conştienți şi preocupați de mediul natural şi de cel creat de om, care să înțeleagă şi să acționeze cu responsabilitate pentru ocrotirea mediului, şi, de aici, necesitatea implicării în acest proiect într-o măsură cât mai mare a cetățenilor unei comunități prin instituțiile existente.

Adevărata educație ecologică îşi va atinge scopul numai atunci când elevii – cetățenii de mâine – vor fi convinşi de necesitatea ocrotirii naturii şi vor deveni factori activi în acțiunea de conciliere a omului cu natura. Conştientizând frumusețea mediului local, promovând pitorescul zonei în care locuiesc, copiii vor înțelege utilitatea acțiunilor ecologice.

,,S.O.S. Natura!" este proiectul celor care au îndrăznit, poate, mai mult decât alții să considere natura prietena lor .

SCOPUL: Formarea unui comportament ecologic adecvat prin derularea de acțiuni concrete de protecție a mediului înconjurător.

OBIECTIV GENERAL:

Sensibilizarea copilului față de mediul natural, sensibilizare ce are în vedere cultivarea respectului față de mediul natural, a folosirii raționale a resurselor, a responsabilizării în legătură cu protecția şi ocrotirea acestuia, a estetizării mediului, a sporirii resurselor şi nu în ultimul rând a optimizării relației dintre copil şi natură.

OBIECTIVE SPECIFICE:

Privind elevii

- lărgirea sferei cunoştințelor referitoare la problemele de mediu specifice zonei;
- dezvoltarea unor atitudini, comportamente, favorabile relației dintre om şi mediu;
- cultivarea capacității de cooperare în scopul protejării mediului;
- formarea unei conştiințe şi a unei gândiri ecologice;
- formarea unor deprinderi ecologice prin activități extracurriculare;
- conştientizarea de către copii a importanței păstrării unui mediu curat;
- experimentarea emoției de a fi în mijlocul naturii , de a o cunoaşte / ocroti;
- stimuarea creativității şi imaginației elevilor prin realizarea unor lucrări artistico – plastice.

Privind cadrele didactice

- cultivarea capacității de cooperare în scopul protejării mediului înconjurător;
- popularizarea experiențelor pozitive privind educația ecologică;
- diseminarea informațiilor despre problemele de mediu specifice zonei;
- dezvoltarea capacității de relaționare cu instituția implicată în proiect.

Privind membrii comunității locale

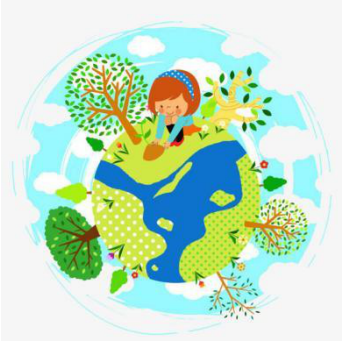

- implicarea concretă în desfășurarea acțiunilor propuse;
- consolidarea relației dintre școală și comunitate;
- formarea unor deprinderi ecologice.

RESURSE UMANE:

- Preșcolari, elevi, cadre didactice, parteneri implicați în proiect.

RESURSE MATERIALE:

- Materiale necesare pentru ecologizare (mănuşi , saci menajeri etc.)
- Materiale necesare pentru informare, evaluare şi diseminare (aparat de fotografiat etc.)

RESURSE FINANCIARE:

- din bugetul local al şcolii şi eventuale sponsorizări

DISEMINARE:

- Fotografii ale activităților desfăşurate;
- Postare pe site-ul şcolii;
- Realizarea unui CD cu activitățile desfăşurate .

RISCURI ESTIMATE:

- vreme defavorabilă în desfăşurarea unor activități;
- dificultăți în găsirea unor sponsori care să sprijine desfăşurarea activităților propuse.

IMPACT:

a) Modificarea percepției elevilor şi a membrilor comunității asupra problemelor de mediu ;

b) Constituirea unei comunități responsabile ;

c) Creşterea interesului pentru protecția mediului;

d) O mai bună colaborare între şcoală şi comunitatea locală.

REZULTATE AŞTEPTATE:

- îmbunătățirea comportamentului elevilor față de problematica mediului;

- ecologizarea unor spații verzi;

- refolosirea unor deşeuri colectate;

- formarea coeziunii colectivului de elevi;

- inocularea unui comportament ecologic;

- educarea elevilor de a planta arbori / pomi fructiferi;

- formarea şi dezvoltarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător.

VALORI PROMOVATE:

- spiritul de echipă;

- comunicare;

- toleranță.

EVALUARE:

Observarea sistematică

Organizarea unei expoziții cu lucrările preşcolarilor/elevilor

Cele mai ,,originale produse" ale creației copiilor vor fi trimise la concursuri şcolare

MEDIATIZARE:

- la afişierul şcolii;

FINALITĂȚILE PROIECTULUI:

¬ Se vor realiza portofolii cu materialele efectuate în cadrul activităților, identificându-se noi posibilități de extindere şi dezvoltare a unor astfel de proiecte. Se va realiza un album foto cu aspecte din timpul activităților proiectului.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Denumire	Perioada de desfăşurare	Locul de desfăşurare
1.	**Start în marea sărbătoare a naturii!** - întâlnire în scopul realizării proiectului ,,S.O.S. Natura!"; - informare despre scopul şi obiectivele proiectului; - propuneri de activități şi selecția acestora; - încheierea acordului de parteneriat; Confecționare mascota naturii : Ecologel	**noiembrie 2022**	**Sala de clasă**
2.	**Nouă ne pasă !** - drumeție în pădure → strângerea gunoaielor şi deşeurilor; - activități de ecologizare a zonelor din preajma şcolii şi nu numai; - amplasare de panouri de avertizare pentru acțiuni interzise în natură; Privește şi simte...!	**noiembrie 2022**	**Pădurea** **Comuna**
3.	**Povestea naturii** -vizită la biblioteca şcolii; - informare despre natură; - discuții despre importanța protejării naturii Lectură ,,Dumbrava minunată", Mihail Sadoveanu	**decembrie 2022**	**Sala de bibliotecă**
4.	**Pădurea – fantezie şi culoare** - realizarea unor lucrări artistico-plastice (desene, picturi, colaje, animăluțe haioase: melci, buburuze, iepurași, arici, gândaci etc.) şi lucrări literare (poezii, compuneri,	**Ianuarie 2023**	**Sala de grupă / clasă, Holul şcolii**

	scenete); - realizare machetă : Pădurea – un colț de rai Expoziție		
5.	**Ne informăm!** - vizionarea unor materiale despre importanța protejării naturii; - joc de rol ,,Micii ecologiști”	**februarie 2023**	**Sala de grupă / clasă**
6.	**Un viitor mai verde** - plantare de pomi fructiferi în curtea şcolii; - plantare de arbori în loc special amenajat Mesajul naturii „Fii şi tu o picătură”/,,Un arbore plantat, un pas înainte”	**martie 2023**	**Terenul din fața şcolii** **Comuna**
7.	**Finalizarea proiectului** - realizarea portofoliului final; - analiza SWOT a proiectului; - postarea pe site-ul şcolii a unor imagini din timpul desfăşurării proiectului.	**Aprilie 2023**	**Sala de clasă**

Şcoala Gimnazială
Localiatea..... Județul.....

Director,

Primăria comunei
Județul

Primar,

ACORD DE PARTENERIAT

1. Părțile contractante:

A) ŞCOALA GIMNAZIALĂ....., jud. ,

reprezentată prin: director, ... şi prof. înv. preşcolar , în calitate de **coordonatori şi aplicant.**

B) PRIMĂRIA COMUNEI ....., Județul , reprezentată prin primar, , în calitate de **partener**.

2. Obiectul contractului:

Obiectul prezentului acord de parteneriat îl reprezintă colaborarea dintre aplicant şi partener în vederea organizării şi desfăşurării activităților extraşcolare în cadrul PROIECTULUI DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL – S.O.S. NATURA!

3. Grup țintă:

- Elevii din învățământul preuniversitar (preșcolar şi primar);
- Cadre didactice din unitatea de învățământ;
- Membrii comunității.

4. Obligațiile părților:

A) Aplicantul se obligă :

- să informeze cadrele didactice despre proiectul educațional ;
- să pregătească elevii pentru activitate;
- să respecte regulamentul de desfăşurare al activităților;
- să evite orice situație generatoare de risc ce poate afecta în mod negativ imaginea proiectului;
- să respecte termenele de desfăşurare a activităților cuprinse în proiect.

B) Partenerul se obligă să respecte următoarele condiții:

- să participe la activitățile inițiate de şcoală pentru sprijinirea elevilor şi a cadrelor didactice îndrumătoare;
- să asigure materialele necesare în vederea desfăşurării în condiții optime ale activităților.

5. Durata acordului:

Acordul intră în vigoare la data semnării acestuia şi este valabil pe perioada noiembrie 2022 – aprilie 2023.

Aplicant,	**Partener,**
Şcoala Gimnazială	Primăria comunei
Localitatea……, Județul	Județul
Director,	Primar,

Managementul situațiilor conflictuale la clasă

Autor: Sîrbu Loredana Cătălina
Grădinița cu P.P. ,,Clopoțica" Urlați

Școala se confruntă astăzi cu multiple conflicte cărora profesorii, uneori nepregătiți, nu le pot face față. Rezolvarea divergențelor existente în câmpul educativ școlar presupune un mare consum de timp și energie și nu se finalizează întotdeauna adecvat. Însă cunoașterea cauzelor posibile care generează conflictele din sala de clasă, înțelegerea naturii și a mecanismelor lor de desfășurare pot duce la stăpânirea acestor situații.

Încercând să înțelegem natura și cauzele apariției lor, conflictele pot oferi o șansă de maturizare. Oferind elevilor mijloacele de a dobândi competențe pentru a soluționa sau a face față situațiilor conflictuale, putem atinge unul dintre obiectivele școlii și anume responsabilizarea elevilor pentru acțiunile lor, conștientizarea consecințelor propriilor acțiuni.

Astăzi sala de clasă poate fi considerată și un spațiu al confruntărilor al căror surse (de cele mai multe ori) se află în exterior (frustrări, probleme familiale, etc). Pentru a face față noilor provocări de acest gen, profesorul poate recurge (conform lui Saunders) la trei tipuri de strategii: de evitare, de diminuare și de confruntare. Strategiile de evitare includ o toleranță mare din partea profesorului, trecerea în registrul glumei, ignorând momentan criza creată fără ca profesorul să-și piardă credibilitatea. Strategiile de diminuare includ acțiuni de amânare, evitarea, răspunsurile tangențiale. Acest tip de strategii este considerat nesatisfăcător pentru că nu rezolvă situația conflictuală. Strategiile de confruntare includ strategii de putere și strategii de negociere.

H. Wagner sugerează câteva exigențe a căror respectare poate contribui la detensionarea unei situații conflictuale: evitarea confruntării cu elevii în fața clasei, deoarece poziția lor poate câștiga noi aderenți; evitarea amenințărilor de orice fel, mai ales acelea care pot fi percepute ca amenințări fizice; căutarea unei alternative care să dea câștig de cauză amândurora; încurajarea elevului să spună cât mai multe despre percepția sa asupra stării conflictuale; explicarea propriei percepții aupra stării conflictuale respective.

Merită a fi menționate și sugestiile făcute de Laura Rose: iubește elevii, așteaptă-te la cel mai bun comportament din partea elevilor și comunică-le acest lucru, stabilește planuri în vederea sprijinirii comportamentului dezirabil, în cazul unor comportamente perturbatoare repetate profesorul trebuie să aibă consecințele deja pregătite, în cazul

comportamentului scandalos și care riscă să escaladeze profesorul are nevoie de un plan de urgență.

Referitor la ce a spus Laura Rose, eu consider că a iubi elevii înseamnă a stabili relații cu aceștia și a încuraja relațiile între ei, a ajuta, a elabora planuri specifice pentru elevii cu nevoi speciale, a trata fiecare copil cu respect. Atunci când te aștepți la cel mai bun comportament din partea elevilor, trebuie stabilite reguli simple transmițând siguranță (iar copiii trebuie să simtă că sunt în siguranță în mediul școlar), poate fi utilizată modelarea și jocul de roluri pentru a le transmite un comportament respectuos, dezirabil. Totodată este necesar să se manifeste explicit dezacordul în legătură cu comportamentul indezirabil.

În vederea sprijinirii comportamentului dezirabil, se pot pregăti lecții cu înțeles pentru elevii cu predispoziții și interese diferite, formularea de așteptări adecvate vârstei elevilor, oferirea de recompense sau întăriri elevilor care duc la bun sfârșit sarcinile, utilizarea umorului sau ironiei într-o manieră stimulativă, indicarea locului unde sunt afișate regulile clasei, pregătirea unor strategii de supraveghere pentru a avea siguranța îndeplinirii sarcinilor.

În cazul comportamentelor perturbatoare repetate, profesorul poate acționa subliniind consecințele comportamentului elevului, pierderea unor privilegii, folosirea mesajelor centrate pe elev (,,Dacă tu nu îți faci treaba, eu nu te pot ajuta în niciun fel.„), folosirea unor întrebări care să conducă la o înțelegere și la un angajament din partea elevului.

În cazul comportamentului scandalos, profesorul poate transmite un mesaj clar în ceea ce privește un mediu sigur, îi poate arăta că îi este alături și că îl respectă, sau poate emite împreună cu elevul un ,,contract" cu angajamente și consecințe.

Dar mai presus de toate cele menționate mai sus, pot contura un profil al profesorului autentic prim menționarea anumitor caracteristici: cinstit (ferm, prietenos, cu simțul umorului), care emană veselie și încurajează comportamentul dezirabil, care evită controversele, stabilește reguli simple, își cunoaște elevii și este atent la nevoile acestora, nu amenință, transformă învățarea în ceva amuzant, stabilește legături cu părinții.

Astfel,managementul clasei poate fi înțeles ca un ansamblu de strategii și tehnici de gestionare a relației profesor-elev. Această gestionare întotdeauna trebuie să posede valențe educative. W. Weber definea managementul clasei astfel: ,,setul de activități prin intermediul cărora profesorul promovează comportamentul adecvat al elevului și elimină comportamentul inadecvat , dezvoltă relații interpersonale bune și un climat socio-emoțional pozitiv în clasă, stabilește și menține o organizare eficientă și productivă a clasei."

Bibliografie:

1. Saunders, M., *Class Control and Behaviour Problems: A Guide for teachers, Maidenhead*: Mc.Graw-Hill, Inc., 1979
2. Watkins, C., Wagner, P., *School Discipline: A Whole-School Approach*, Oxford, Basil Blackwell, 1987
3. Rose, L., *Laura's Personal Management Suggestions-Without a „System"*, http://www.humboldt.edu/~1fr/rosemanagement.html

Studiu de caz pentru crearea unui mediu de învățare incluziv, în vederea integrării în școala de masă a copiilor cu CES

Prof.Neagu Liliana,
Scoala Gimnazila Jijila

„... în livadă ne place să avem copaci care rodesc mai devreme sau mai târziu [...] toate aceste roade sunt bune, nici unul nu este de aruncat. De ce să nu acceptăm în şcoli, minți mai agere sau mai încete? De ce nu i-am ajuta? Pierdem timp dar câştigăm satisfacție şi respect... "Comenius

"**Școala** este o instituție a comunității care trebuie să ofere servicii educaționale oricărui copil/tânăr, indiferent de originea, natura sau particularitățile lui bio–psiho-socioculturale. Termenii de integrare școlară și educație integrată care au apărut ca o reacție la formele de segregare în educație au fost înlocuiți treptat cu educație incluzivă care pune accent pe diversitatea umană și pe respectul față de semenii diferiți din jurul nostru."

Apariția conceptelor de educație integrată şi şcoală incluzivă a determinat modificări fundamentale în percepția actului educativ, astfel că analizând particularitățile specifice procesului de învățare a copiilor cu diferite tipuri de deficiență, se ajunge la concluzia că una dintre calitățile esențiale ale curriculum-ului şcolar vizează un grad cât mai mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă şi evaluarea elevilor să se facă diferențiat.

În scopul eficientizării procesului de învățare pentru elevii cu CES sunt invocate câteva repere fundamentale:

- învățarea interactivă care presupune folosirea unor strategii de învățare focalizate pe cooperarea, colaborarea şi comunicarea între elevi la activitățile didactice, precum şi pe interacțiunea dintre cadre didactice, cadre didactice şi elevi
- elaborarea în comun a obiectivelor învățării (educator – elev) deoarece fiecare participant la actul învățării are ideile, experiențele şi interesele personale de care trebuie să se țină seama în proiectarea activităților didactice;
- demonstrația, aplicația şi feedbeckul – orice proces de învățare (mai ales în cazul evilor cu CES) este mai eficient şi mai uşor de înțeles dacă informațiile prezentate sunt demonstrate şi aplicate în situații reale de viață, existând şi un feedbeck continuu de-a lungul întregului proces;
- modalitățile de sprijin în actul învățării – elevii cu CES au nevoie în anumite momente de un sprijin activ de învățare atât în timpul activităților desfăşurate în clasă, cât şi la activitățile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educațional cu anumite categorii de specialişti, cu familiile elevilor.

Metodele şi procedeele de predare-învățare trebuie să fie selectate în raport cu scopul şi obiectivele activității didactice, conținutul lecției şi particularitățile elevilor (vârsta, niveluldezvoltării psihice, tipul şi gradul deficiențelor/ tulburărilor, tipul de percepție al elevilor – analitic sau sintetic) , stilul de lucru al cadrului didactic.

În activitățile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi metodele expozitive(povestirea, expunerea, explicația, descrierea), jocul didactic, dar trebuie respectate anumite cerințe:

- să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale;
- prezentarea să fie clară, precisă, concisă; - ideile să fie sistematizate; - să se recurgă la procedee şi materiale intuitive;
- să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înțelegerii conținuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicații atunci când se impune acest lucru.

Metodele de simulare (jocul didactic, dramatizare) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce priveşte conținutul unor discipline cât şi în formarea şi dezvoltarea comunicării la elevii cu deficiențe mintale şi senzoriale.Jocurile didactice sunt metode active care solicită integral personalitatea copilului. Integrarea organică a jocului în structura de învățare a şcolarilor cu CES este de natură să contribuie la realizarea unor importante obiective ale formării personalității copilului.Şcolarul mic trebuie să simtă că este acceptat aşa cum este, că se doreşte întâlnirea cu el, că vine la şcoală să desfăşoare o activitate ce-i solicită efort în cooperare cu ceilalți copii, cu profesorul , într-o atmosferă de bucurie şi nu numai să reproducă, în competiții cu ceilalți ceea ce a învățat.

Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care contribuie la modificarea creatoare a deprinderilor şi cunoştințelor achiziționate la realizarea transferurilor între acestea, la dobândirea prin mijloace proprii de noi cunoştințe. Ele angajează întreaga personalitate a copilului constituind adevărate mijloace de evidențiere a capacităților creatoare, dar şi metode de stimulare a potențialului creativ al copilului, referindu-se la creativitatea de tip şcolar, manifestată de elevul ,,special,, în procesul de învățământ, dar care pregăteşte şi anticipează creațiile pe diferite coordonate. A se juca şi a învăța sunt activități care se îmbină perfect. Principiul aplicat în jocurile educative şi didactice este acela al transferului de energie si cunostinte in acelasi timp, de integrare si colaborare, de valorizare a calitatilor pe care le are.

Tot prin intermediul jocului didactic-geografic am observat ca se pot asimila noi informații, se pot verifica şi consolida anumite cunoştințe, priceperi şi deprinderi, se pot dezvolta capacități cognitive, afective şi volitive ale copiilor cu C.E.S, se pot educa trăsături ale personalității creatoare, se pot asimila modele de relații interpersonale, se pot forma atitudini şi convingeri. Copiii pot învăța să utilizeze bine informațiile, timpul spațiul şi materialele puse la dispoziție, li se poate dezvolta spiritul de observație, spiritul critic şi autocritic, capacitatea anticipativ-predictivă, divergența şi convergeța gândirii, flexibilitatea şi fluența.

Aplicând cu pricepere jocul didactic, cadrul didactic trebuie să poată valorifica unele din bogatele resurse formativ-educative ale acestuia în angajarea personalității copilului de a desfăşura o activitate ce solicită efort susținut, dar într-o atmosferă de voie bună, de cooperare, de înțelegere , fara a deranja si fara a izola elevul cu C.E.S. Totul trebuie gandit ca o metodă didactică de stimulare şi dezvoltare a motivației superioare din partea elevului, exprimată prin interesul său nemijlocit față de sarcinile ce le are de îndeplinit sau plăcerea de a cunoaşte satisfacțiile pe care le are în urma eforturilor depuse în rezolvare diferitelor sarcini in functie de nevoile sale.

Implicarea lor cât mai directă în situații de viață simulate, trezesc motivația şi participarea activă, emoțională a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare şi interrelaționare cu cei din jur.

În ultimii ani se observa o creştere a numărului de copii cu CES. În școala în care îmi desfășor activitatea există astfel de copii. Am să iau exemplu un copil din una din clasele la care predau. Elev în clasa a VIII – a C. Elevil C.A. a fost diagnosticat cu sindromul ***ASPERGER sau ,,boala micilor genii", epilepsie.***

Copiii și adolescenții care suferă de sindromul Asperger prezintă trei simptome principale:

- dificultăți în socializarea cu ceilalți;
- angajarea în comportamente repetitive;
- rigiditate în gândire, cu accent pe reguli și rutine.

Ei pot comunica și se pot comporta destul de bine în activitatea lor școlară. Cu toate acestea, au probleme în a înțelege clar situațiile sociale și formele subtile de comunicare, precum limbajul corpului, umorul sau chiar sarcasmul.

Este posibil să se gândească și să vorbească mult doar despre un anumit subiect – cel care le trezește interesul – sau pot face doar o serie restrânsă de activități.

Totodată, aceste interese pot deveni obsesive și pot inferfera negativ cu viața cotidiană, împiedicând copilul sau adolescentul să aibă o dezvoltare sănătoasă.

Pentru a veni in sprijinul acestui elev in procesul de predare-invatare am apelat la:

- utilizarea de materiale didactice care îl ajută in procesul de învățare-manualul,atlasul geografic, harta, planse tematice, reviste din care se solicita decuparea unor imagini tematice si asoceierea cu diferite fenomene sau procese;
- elaborare unor fise de lucru adaptate nevoilor copilului cu desene si texte mici(pentru a nu-l plictisi);
- localizarea la harta se va face cu ajutorul atlasului geografic;
-utilizarea jocurilor geografice: rebusuri, harta de contur,gaseste orasul/tara/raul,dezlegarea unor puzzle,jocuri interactive pe calculator , etc
-in cadrul constituirii grupurilor de lucru- perechi sau în echipă, a fost intrebat ce sarcini doreste sa indeplineasca intrucat se supara foarte repede si deranjeaza ora de curs .Alege de regula calculele matematice si localizarea la harta.Nu are rabdare in efectuarea unor activitati precum decupajele, modelare, colaje, desen, pictură etc.
-putem adapta măsura in care elevul este implicat activ in rezolvarea sarcinii. De exemplu, C.A.va tine globul pământesc, in timp ce alți elevi rezolva sarcini de lucru sau imi pregateste materialele-deschide laptop, videoproiector.
- se va avea in vedere ca formularea instrucțiunilor sa se faca într-un mod accesibil, chiar repetitiv cu alocarea de timp suficient pentru sarcinile de învățare/ de rezolvare;

În ceea ce privește evaluarea, consider că este importantca profesorul să evalueze produsul activității copilului cu CES nu prin comparare cu rezultatele altor elevi din clasă, ci prin raportare la efortul depus de acesta.

Evaluarea progresului elevului cu CES trebuie să fie un proces continuu, iar rezultatele evaluării să demonstreze nivelul de atingere a finalităților de învățare, proiectate în curriculumul individualizat, şi astfel vor constitui un argument pentru eventualele modificări.

O modalitate apreciabilă de a pune în valoare rezultatele obținute de copilul cu CES în învățare este încurajarea acestuia de a participa la diverse concursuri şcolare şi extraşcolare,dar si:

- observarea sistematică a comportamentului;
- evaluări orale și scrise diferențiate și cu sprijin (indicații);
- testele de evaluare vor contine itemi cu alegere duala sau de asociere,harti mute, texte scurte si multe imagini;
- aprecieri verbale;
- fișe de observare a comportamentului, a progresului.

Un rol important in construirea relatiei cu elevul cu C.E.S. îl are familia.Așadar, trebuie să avem în vedere:

- consultări permanente cu părinții elevului în vederea stabilirii unui plan comun de acțiune și a cunoașterii mai bine a elevului (Părinți la școală-părinți acasă);

-cooperarea pe parcursul orelor de curs(in cazul meu ,mama sta in clasa si isi ajuta copilul-ia notite ,oferindu-i copilului o perioada de liniste)

-lectorate cu parintii- ,,Copilul meu , copilul tau"(mama a prezentat intr-un astfel de lectorat problemele copilului pentru ca parintii celorlalti elevi sa inteleaga ,,problemele" comportamentale ale lui C.A.)

-implicarea in activitati/proiecte care sa elimine/diminueze actiunile de discriminare(Ex: activitate de Craciun ,, Daruieste zambete", activitati de ecologizare,etc.)

- activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ a elevului cu C.E.S în școală. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru în clasă, cristalizate în secole de învățământ tradițional, prea puțin preocupat de această situație de a avea ,,altfel" de elevi,de a descoperi o alta latură a personalității elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată. Creativitatea trebuie încurajată şi cultivată prin respectul de sine, respectul față de cei din jur, ca o exprimarea de sine a ființei umane, în orice domeniu se manifestă.

Și să nu uităm : Copile ești special ! (C.E.S.)Ești o bucurie că reușești!

Resurse:

- cadru normativ (Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare. https://edu.ro/ordinul-ministrului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-nr-134220012017-privind-aprobarea-metodologiei-pentru integrarea –elevilor- cu tulburări de învățare;

- Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES. https://lege5.ro/Gratuit/geztqmrygqza/ordinul-nr-1985-1305-5805-2016-privind-aprobarea-metodologiei-pentru-evaluarea-si-interventia-integrata-in-vederea-incadrarii-copiilor-cu-dizabilitati-in-grad-de-handicap-a-orientarii-scolare-si-profe/1-

1. Cf. Ş. Iosifescu (coord.). Manual de management educațional. Bucureşti, Prognosis, 2000.
2. Cf. J.W. Cusworth; T.R. Franks, Managementul proiectelor în țările în curs de dezvoltare. Bucureşti, Editura All, 1993
3. I.T. Radu, Învățământul diferențiat – Concepții şi strategii, E.D.P., Bucureşti, 1978
4. Cosmovici, A, Psihologie generală, Ed. Polirom, Iaşi, 1978

JOCUL DIDACTIC

Chedea Maria
Scoala Gimnaziala Negrilesti, profesor invatamant primar

In cadrul procesului de invatamant, jocul didactic este conceput ca mijloc de instruire si de educatie a copiilor, precum si de realizare a obiectivelor operationale specifice anumitor continuturi.

Jocurile didactice specific ciclului primar, au ca sarcini didactice imbogatirea si activarea vocabularului elevilor si formarea deprinderilor de a intelege mesajul transmis.

Unul dintre cele mai apreciate jocuri de catre elevii la orele de MEM, este ,,**Uscat, Aer, Apa**”, care poate fi jucat de orice numar de jucatori, in sala de clasa, folosindu-se o minge mica.

Scaunele elevilor se asaza in cerc, iar conducatorul jocului in mijlocul cercului, de unde arunca mingea unui jucator, rostind unul dintre cuvintele: uscat, aer, apa.

Jucatorul care a primit mingea este obligat sa numeasca o fiinta care traieste in mediul respective.

De exemplu: daca striga ,,aer”, se va raspunde ,,randunica”, folosindu-se pe rand si celelalte cuvinte.

Jucatorii care nu gasesc raspunsul si intarzie, sau numesc fiinte care nu traiesc in mediul respectiv, primesc cate un punct penalizare sau sunt solicitati sa pronunte onomatopee care sa-i amuze pe toti copiii.

Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structura aparte. Elementele componente ale acestuia sunt: scopul jocului, continutul jocului, sarcina didactica, reguluie jocului si elementele jocului.

Jocurile didactice faciliteaza procesul de asimilare, fixare si consolidare a cunostintelor, iar datorita caracterului sau formativ, influenteaza dezvoltarea personalitatii elevilor.

VIOLENȚA ÎN FAMILIE

Prof. Inv.primar Daniela Pantea ,
Scoala Gimnazială nr.27- Timişoara

Credința populară românească spune că *a bate copilul înseamnă a face om din el.* Cu toții am auzit adesea că ” unde dă mama crește” și că ” bătaia e ruptă din rai”. Acestea sunt [concepții transmise din generație în generație și, de aceea, când unui părinte i se va critica comportamentul violent el va riposte ” așa m-au crescut și pe mine părinții mei și n-am murit”.

Familia reprezintă primul mediu de viață al copilului si, de aceea, influența acesteia asupra copilului este totală. Părinții ar trebui să știe că sarcina lor nu se reduce numai la asigurarea bunurilor materiale necesare creșterii copilului, ci se completează cu orientarea primilor săi pași în procesul cunoașterii lumii, în îmbogățirea câmpului său perceptual, folosind cele mai adecvate metode pentru formarea și însușirea unui system de valori.

Uneori părinții, datorită stresului social căruia trebuie să îi facă față, abdică de la rolul de părinte sau recurg la comportamente care pun în pericol sănătatea fizică. De aceea, orice copil are dreptul de a fi protejat împotriva oricărui tip de violență, deoarece rănile provocate de aceasta sunt mult mai adânci decât se crede și se pot resimți până la vârstele cele mai înaintate.

Copilul este ființa umană care trebuie respectată și ajutată să devină adult. Mereu în preajma lui, părinții, rudele, educatorii și alte persoane apropiate îi transmit regulile care îi vor permite să convieţuiască cu ceilalți, învățându-l pe ce poziție trebuie să se situeze în relațiile sociale și cum să aibă încredere în forțele proprii.

Trebuie să nu uităm că, la rândul lor, copiii abuzați vor deveni părinți și este posibil ca aceștia să aibă un tratament asemănător față de copiii lor, generându-se astfel un cerc vicios din care cu greu se va mai putea ieși.

Violența asupra copilului generează traume majore din punct de vedere fizic, psihic, emoțional și social. Tensiunile interfamiliale, lipsa atașamentului dintre părinți și copii vor determina apariția unor sentimente ambivalente, atât față de familie cât și față de persoanele străine. Toate acestea vor conduce la izolare, agresivitate, pierderea noțiunii de sprijin din partea familiei și a încrederii în capacitatea acesteia de a-l proteja, apatie, inadaptare socială și compensare prin violență, delicvență, relaționare facilă cu persoane dubioase.

Familia tinde să devină cadrul unei agresivități extrem de puternice, a unor forme de imoralitate greu acceptate, poate și pentru că în familie fiecare își poate dezveli adevărata față a personalității sale.

Formele agresivității intrafamiliale sunt nu numai numeroase, dar și foarte diferite.Dincolo de actele de violență comise de părinți contra copiilor, de soț contra soției sau de copiii adulți împotriva vârstnicilor din familie, cazuri care sunt cel mai mult merdiatizate, acte de violență se petrec în familie și între alte categorii de rude, de exemplu între frați și surori, între unchi și nepoți.

Victimele violenței familiale cel mai frecvent întâlnite sunt copiii, în special cei mici, cu vârste sub 6 ani, iar al doilea tip de violență familială, în ordinea obișnuinței, este cel exercitat de soți asupra soțiilor.

Femeia ocupă un loc special în cadrul violențelor familiale, datorită în primul rând inferiorității sale fizice, comparativ cu bărbatul. Ea suportă tendința inconștientă a bărbatului de posesiune exclusivă și totală asupra căreia acesta crede că își poate manifesta o multitudine de drepturi și interdicții, de multe ori umilitoare.

Femeia victimă a violențelor familiale dezvoltă trăsături de personalitate, mai mult sau mai puțin persistente, în funcție de durata relației și, în același timp, de fragilitatea psihică pe care a dobândit-o în propria copilărie. Aceste trăsături, dezvoltate ca urmare a mecanismelor defensive puse în funcțiune pentru a face față situațiilor, pot fi sintetizate astfel:

- pierderea încrederii în sine;
- probleme de ordin emoțional și psihic;
- lipsa de respect față de propria persoană;
- izolare de societate;
- Cconsum abuziv de alcool;
- tentative de suicid;
- orientarea agresivității asupra ei înseși sau asupra copiilor.

Alături de femei, o altă victimă a violenței familiale este copilul și este așteptat să fie așa nu numai din cauza faptului că cei mici sunt mai vulnerabili și mai slabi, dar și pentru că părinții exercită o putere absolută asupra lor.

Violența asupra copilului poate fi întâmplătoare (ca o poartă de refulare a conflictelor dintre părinți) sau consecventă (când părinții confundă autoritatea parentală cu despotismul, abordând metode necorespunzătoare pentru a se impune în fața copiilor lor și pentru a-i disciplina).

Indiferent de formă, violența înseamnă profitarea de pe urma diferenței de putere dintre adult și copil, iar consecințele asupra copilului sunt totdeauna grave, mai ales în situațiile în care violențele capătă un caracter permanent. De obicei, acești copii dezvoltă comportamente și o condiție fizică ce-i face ușor de recunoscut, și anume:

- probleme fizice, boli inexplicabile;
- probleme emoționale și mentale (anxietate, frică de abandon,etc.);
- probleme psihologice (fuga de acasă, agresivitate);
- probleme școlare;
- identificare cu eroi negativi.

Creșterea violenței îndreptată asupra copilului reprezintă una din problemele sociale cele mai dramatice cu care se confruntă societățile contemporane. Deși este greu de estimat numărul copiilor care sunt victime ale violenței domestice, diferitele studii întreprinse și statisticile publicate arată că numărul acestor copii este în creștere.

Epoca modernă a determinat schimbări la nivelul instituției familiei, ducând la perpetuarea unor modele familiale noi, printre care: familia monoparentală, familia neconstituită, familia neorganizată, etc.

Una din formele noi către care se îndreaptă evoluția familiei, în perioada actuală, este familia cu un singur părinte, respectiv familia monoparentală. Diminuarea cazurilor de divorț ar putea împiedica constituirea acestor familii, dar și faptul de a forța cuplurile nepotrivite să rămână căsătorite nu este o soluție bună pentru copil, mai ales în caz de abuz sau de abandon.

În absența tatălui din familie, mamele singure încearcă să compenseze lipsa acestuia, preluând o parte sau chiar în totalitate rolurile masculine, fapt care duce la un consum mare de energie și de timp care, în condiții normale, ar fi fost alocat copilului. În ceea ce privește relaționarea cu copilul, apar serioase modificări. Mama proaspăt divorțată este centrată pe propriile dificultăți de adaptare și cu greu se face responsabilă de nevoile copilului. În lipsa unuia dintre părinți, în familiile sărace, copilului i se pot atribui sarcini specifice adultului, iar incapacitatea exercitării lor poate determina apariția unor situații conflictuale, favorizante abuzului.

Un factor aparte care poate spori riscul producerii unor acte de abuz îl reprezintă reconstituirea grupului familial prin recăsătorie sau concubinaj. În situația în care ambii părinți au mai fost căsătoriți și au copii din căsătoriile anterioare, părinții vitregi au, de obicei, un comportament hiperautoritar, frecvent abuziv și violent față de copiii vitregi iar față de proprii copii au, de cele mai multe ori, o atitudine hiperprotectoare.

Imaturitatea, problemele emoționale, psihozele, retardul mintal, precum și întrebuințarea excesivă a alcoolului afectează posibilitățile părinților de a da copilului îngrijire, reprezentând factori psihologici ce antrenează apariția și dezvoltarea comportamentelor violente în familie. Deși factorii de personalitate sunt direct implicați în producerea fenomenului, există și alte condiții semnificative, cum ar fi: antecedentele penale, eșecul personal, consumul de droguri, toate acestea având un grad ridicat de risc în producerea violențelor și a abuzurilor asupra copilului. Părinții care reprezintă deficiențe mintale, având un mod de gândire concret și rigid, au posibilități reduse în a-și ajuta copiii să învețe și să-și structureze lumea și limitele în comportament. Părinții cu diferite forme de psihopatie pot da impresia că foarte protectori cu copiii lor, dar, în realitate, ei au mari dificultăți în perceperea copilului și a nevoilor lui. Slaba capacitate de autostăpânire determină, la deficientul mintal, apariția, în relațiile interpersonale, a unui comportament foarte reactiv, ce descărcări de afect, cu impulsuri puternice, putând ajunge până la diverse forme de violență.

Deși violența familială nu se limitează la o singură clasă socială, studiile arată faptul că, de cele mai multe ori, ea apare legată de problema sărăciei. Familiile care au un venit sub pragul sărăciei trebuie să facă față unor probleme precum: resurse materiale extreme de reduse, șomajul, insatisfacția muncii, dezorganizarea familiei, alcoolismul, existența unor copii nedoriți. O familie izolată social nu are prieteni , nu participă la activitățile comunitare, nu comunică cu rude, vecini sau colegi de serviciu, iar copiii lor nu sunt socializați adecvat pentru cerințele lumii exterioare.

Referindu-se la părinții care își abuzează în mod frecvent copiii, Carmen Ciofu spunea că: ” ei nu sunt încadrați social, au locuri de muncă instabile pe care le schimbă des pentru că nu dau rezultate sau din proprie inițiativă. Mobilitatea lor frecventă se soldează cu ruperea realțiilor sociale, înlocuirea lor rapidă cu altele noi,nesigure, bazate pe lipsa de cunoaștere reciprocă și, în cele din urmă, aceste familii sunt izolate și rejectate social. Mamele acestor copii sunt izolate și disperate în izolarea lor, au o imagine defavorabilă despre ele și despre posibilitatea de a fi ajutate de cineva”.

Echilibrul copilăriei își are sursa în bucuria pe care copilul o trăiește în prezența celor dragi, în sânul familiei echilibrate, calme. Uneori, datorită condițiilor deficitare de educație în mediul familial, copiii vor dezvolta trăsături greșite de caracter, concretizate în comportamente deviante la adolescență și/sau la vârsta adultă. Alteori, dacă condițiile de educație în familie sunt adecvate, procesul de maturizare are loc în mod echilibrat. Climatul familial în care se copilul se dezvoltă și se formează îi marchează, în mod inevitabil, personalitatea. Acest climat variază însă de la o familie la alta. Nu există

un climat bun sau rău decât în raport cu un copil dat, iar părinții care eșuează în educație sunt cei care încearcă, pe rând, diferite metode educative.

Unul dintre scopurile fundamentale ale familiei este acela de a garanta integritate dezvoltării personalității copilului. Dragostea părinților, exemplele personale oferite de aceștia reprezintă stimulente puternice pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului. Dimpotrivă, lipsa de coeziune și fragilitatea afectivă, în cadrul familiei, împiedică dezvoltarea armonioasă a copilului.

Copilul are nevoie de afecțiune, atenție, aprobare. El are nevoie să fie ascultat de către părinți. Un copil care nu a putut stabili un raport de încredere deplin cu mama sa, care s-a simțit victima agresivității, diferenței sau inconsecvenței ei afective, nu va reuși niciodată, adult fiind, să dezvolte raporturi de încredere cu alte persoane.

Potrivit concepției lui Adler " mama este aceea căreia îi revine misiunea modelării copilului în așa fel încât acesta să nu devină robul unui egoism care mai târziu va căuta să-i înrobească pe toți cei cu care vine în contact. De aceea, cea dintâi îndatorire a mamei este de a sădi în conștiința copilului sentimentul comuniunii sociale, cultivându-i ideea fundamentală că trăiește într-o lume în care nu este altceva decât un om între oameni".

BIBLIOGRAFIE :

Gilles Ferrol, Adrian Neculau - " Violența. Aspecte psiho-sociale", Editura Polirom, București, 2003

Carmen Ciofu - " Interacțiunea părinți – copii", Editura Medicală Amaltea Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1998

Iolanda Mitrofan, Nicolae Mitrofan - "Famila de la A… la Z", Editura Științifică și Enciclopedică București, 1998

Alfred Adler - "Psihologia școlarului greu educabil", Editura IRI, București 1995

PROIECT EDUCATIV

Să învățăm limba franceză altfel !

Propunător: Arieșanu Liliana Daniela
Școala Gimnazială Câmpeni

A. INFORMAȚII GENERALE

Titlul proiectului: ***„Să învățăm limba franceză altfel !"***

Numele unității de învățământ: ***Şcoala Gimnaziala Câmpeni***

Adresa completă: ***str. Moților, nr. 29, Câmpeni, 515500, Alba***

Nr. de telefon/fax: ***0258 771560***

Site şi adresă poştă electronică: ***liliana_daniela2005@yahoo.com***

Coordonatori proiect (nume şi prenume, funcție, date de contact):

Ariesanu Liliana-Daniela – profesor limba franceză, director; tel. 0744697714

Adresa electronică: ***liliana_daniela2005@yahoo.com***

Budae Nicoleta– profesor limba franceză, Școala Gimnazială Câmpeni;

Colaboratori:

Gligor Doina – consilier școlar;

Bustan Adela – profesor limba franceza;

Boldaș Cristina – profesor limba română;

Strut Mihaela – profesor biologie.

Boncutiu Simona – profesor geografie.

Pașca Ioana – profesor limba engleză;

Sicoe Lenuța – profesor informatică;

B. REZUMATUL PROIECTULUI (maxim 1000 caractere)

La activitate participa elevi din clasele a V-a şi a VI-a. Cei 10 elevi din fiecare clasă participa prin rotație la 5 ateliere, conduse de elevi din clasele a VII-a şi a VIII-a. Timpul de lucru la un atelier este în medie de 15 – 20 de minute în format on-line folosind Google Classroom si Google Meet.

Prin activitățile desfăşurate în aceste ateliere se urmăreşte învățarea limbii franceze într-un mod cât mai plăcut (cântece, jocuri, video), îmbogățirea vocabularului elevilor cu expresii şi cuvinte noi, cunoaşterea unor aspecte legate de geografia Europei, învățarea limbii franceze creând copiilor posibilitatea de a-şi valorifica aptitudinile lingvistice, muzicale, deprinderea elevilor cu munca pe grupe şi cultivarea spiritului competitiv.

Activitățile în cele 5 ateliere vor fi conduse de următorii elevi sub îndrumarea d-rei prof. Ariesanu Liliana:

1. Atelier "Goûts"
2. Atelier "Animaux"
3. Jeu de KIM
4. Atelier "Chants"
5. Un peu de géo

Prezentați următoarele elemente ale proiectului dumneavoastră:

a. Număr de elevi implicați: **80 elevi**

b. Activități propuse, în ordinea în care se vor desfășura

1. **Constituirea echipelor pedagogice;**
2. **Pregătirea elevilor – animatori;**
3. **Desfășurarea atelierelor;**
4. **Împărtășirea impresiilor.**

c. Parteneri (dacă există)

C. PREZENTAREA PROIECTULUI

C.1. Argument justificare, context **(analiză de nevoi - obligatoriu!)** *(max.1000 caractere)*

Într-o Europă care va rămâne întotdeauna multilingvă, învățarea limbilor străine deschide numeroase oportunități către o carieră mai bună, șansa de a locui, lucra sau studia în altă țară sau pur și simplu de a călătorii. Limba vorbită devine parte integrantă a identității și bagajul cultural al unei persoane. Învățarea limbilor străine contribuie la înțelegerea altor popoare și culturi, este o modalitate de a combate xenofobia, rasismul și intoleranța.

Jan Figel, Comisarul European pentru educație, pregătire profesională, culturală si multilingvism, a declarat: ”Potrivit unui proverb slovac „Numărul de limbi străine pe care îl cunoşti îți arata de câte ori eşti om”.

Într-o societate în care granițele sunt doar o limită fizică a țărilor, când libera circulație a cetățenilor este o realitate, însușirea unei limbi de circulație internațională este imperios necesară.

Este cunoscut faptul că elevii își însușesc mult mai ușor noțiuni teoretice prin antrenarea lor în activități practice, cu caracter extracurricular. De aceea, activitățile desfășurate vor contribui la însușirea de către elevi a limbii franceze, toate acestea realizându-se sub formă de joc, cântece, competiții.

Prin acest proiect se vor pune în valoare aptitudinile și talentele pedagogice ale elevilor-animatori, activitățile în care elevii vor fi implicați contribuind la dezvoltarea spiritului de inițiativă și competiție,

dar și a spiritului de cooperare, de într-ajutorare, a capacității de lucru în echipă.

C.2. Obiectivul general /scopul

Conştientizarea importanței cunoaşterii şi folosirii limbilor străine şi promovarea culturii şi civilizației franceze în cadrul şcolii.

- Să formeze şi să dezvolte atitudini pozitive , autonome care să armonizeze relația cu sine şi cu ceilalți (elevi, persoane din comunitate).
- Să formeze şi să dezvolte calități morale şi de voință: hotărârea, perseverența, tenacitatea, corectitudinea, curajul, voința, stăpânirea de sine, disciplina, simțul estetic, încadrarea în colectivitate.
- Să dezvolte maleabilitate față de opiniile noi, individuale sau de grup şi să folosească constructiv elementele comune.

C.3. Obiectivele specifice ale proiectului

- învățarea limbii franceze într-un mod cât mai plăcut (cântece, jocuri, poezii, benzii desenate, mimă şi pantomimă, filme, etc.);
- sensibilizarea elevilor față de limba şi civilizația franceză;
- cultivarea curiozității în descoperirea unor aspecte caracteristice ale vieții cotidiene, a unor personalități marcante ale istoriei şi culturii din spațiul francofon;
- îmbogățirea vocabularului elevilor cu expresii şi cuvinte noi;
- cunoaşterea unor aspecte legate de geografia spațiului francofon, de obiceiuri din spațiul francofon;
- deprinderea elevilor cu munca pe grupe şi cultivarea spiritului competitiv;
- învățarea limbii franceze creând copiilor posibilitatea de a-şi valorifica aptitudinile lingvistice, muzicale, artistico-plastice etc.;

C.4. Grupul țintă: elevii claselor V-VIII

C.5. Durata proiectului: 6 luni (noiembrie 2022– mai 2023)

C.6. Descrierea activităților (trebuie să conțină informațiile de mai jos pentru fiecare activitate)

a. Activitatea nr. 1

b. Titlul activității: **Constituirea echipelor pedagogice;**

c. Data/perioada de desfăşurare şi intervalul orar: 4 noiembrie, 11 noiembrie, ora 14-16

d. Locul desfăşurării: Cabinet franceză

e. Participanți (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): elevii clasele VII-VIII

f. Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri

Elevii dornici sa fie animatori pentru cele 5 ateliere, din clasele a VII-a şi a VIII-a, vor fi testați scris, oral şi aptitudinal astfel încât sa se constituie cele mai bune echipe pedagogice, echipe ce vor pregăti sub îndrumarea d-nei profesoare Ariesanu Liliana toată activitatea pentru buna desfăşurare a atelierelor.

g. Responsabil: Ariesanu Liliana, Budae Nicoleta

h. Beneficiari: elevii clasele VII - VIII

i. Modalități de evaluare: testare scrisă, orală şi aptitudinală

a. Activitatea nr. 2

b. Titlul activității: **Pregătirea elevilor – animatori;**

c. Data/perioada de desfăşurare şi intervalul orar: în fiecare vineri din lunile noiembrie, decembrie, ianuarie, februarie, martie, aprilie între orele 14-16

d. Locul desfăşurării: Cabinet franceză

e. Participanți (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): elevii claselor VII - VIII

f. Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri

Elevii animatori vor participa la şedințe de pregătire a fiecărui atelier în parte. La prima şedință vor viziona câteva înregistrări video cu profesori – studenți animatori francezi care au organizat stagii şi ateliere cu copii de vârstă şcolară primară şi gimnazială. Am discutat în parte fiecare activitate vizionată şi am insistat asupra câtorva aspecte metodologice şi didactice importante de abordare. Împreună am ales activitățile care se vor susține pentru fiecare atelier în parte. Grupele constituite îşi pregătesc materialele necesare, planul activității detaliat. La ultimele două şedințe elevii-animatori vor susține activitățile (ateliere) cu ceilalți colegi animatori, fiind asistați de mine.

g. Responsabil: Ariesanu Liliana, Mates Elena, Strut Mihaela, Sicoe Lenuța.

h. Beneficiari: elevii claselor VII - VIII

i. Modalități de evaluare: portofoliile, caietele de practică, fotografii.

a. Activitatea nr. 3

b. Titlul activității: **Desfăşurarea atelierelor;**

c. Data/perioada de desfăşurare şi intervalul orar: 3 mai, orele 13 - 15

d. Locul desfăşurării: 5 săli de clasă

e. Participanți (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): cadre didactice din Şcoala Gimnaziala Câmpeni si Colegiul National „Avram Iancu" Cimpeni câte 10 elevi din fiecare clasă de a V-a şi a VI-a.

f. Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri

Cei 10 elevi din fiecare clasă participa prin rotație la 5 ateliere, conduse de elevi din clasele a VII-a şi a VIII-a. Timpul de lucru la un atelier este în medie de 15 – 20 de minute.

Prin activitățile desfăşurate în aceste ateliere se urmăreşte învățarea limbii franceze într-un mod cât mai plăcut (cântece, jocuri, video), îmbogățirea vocabularului elevilor cu expresii şi cuvinte noi, cunoaşterea unor aspecte legate de geografia Europei, învățarea limbii franceze creând copiilor posibilitatea de a-şi valorifica aptitudinile lingvistice, muzicale, deprinderea elevilor cu munca pe grupe şi cultivarea spiritului competitiv.

g. Responsabil: Ariesanu Liliana, Gligor Doina, Budae Nicoleta, Boncutiu Simona, Strut Mihaela, Mates Elena, Bodea Roxana, Sicoe Lenuța.

h. Beneficiari: cadre didactice, elevi

i. Modalități de evaluare: fotografii, realizarea unor materiale audio/video (scurte filme);

a. Activitatea nr. 4

b. Titlul activității: **Împărtăşirea impresiilor.**

c. Data/perioada de desfăşurare şi intervalul orar: 11-18 mai, orele 14-16

d. Locul desfăşurării: Clubul elevilor – sala festivă

e. Participanți (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): cadrele didactice participante, elevii claselor V-VIII

f. Descrieți pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri

La această activitate sunt invitați toți elevii claselor V- VIII, cadre didactice, părinți.

Aceştia vor viziona un colaj de filmări din timpul atelierelor, se vor scoate în evidență anumite aspecte pozitive şi se vor premia cei mai buni animatori şi cei mai buni elevi, motivându-se alegerile facute.

g. Responsabili: membrii comisiei Limbă şi comunicare, Boldaş Cristina, Gligor Doina

h. Beneficiari: elevii, cadrele didactice.

i. Modalități de evaluare: diplome pentru cei mai buni animatori şi cei mai conştiincioşi elevi.

C.7. Descrieți rezultatele așteptate ca urmare a implementării proiectului

Cei 60 elevi participanți ii informeaza şi pe ceilalți colegi despre ceea ce au învățat la cele 5 ateliere. Rezultatul va fi unul pozitiv deoarece pe lângă cunoştințele lingvistice acumulate de elevii claselor V- VI se formeaza si deprinderi si aptitudini psihopedagogice la elevii-animatori.

Se va observa o participare mai activă şi o motivație mai puternică din partea elevilor la orele de limba franceză.

C.8. Prezentați modalitatea de evaluare şi indicatorii de evaluare ai proiectului

Realizarea unui album multimedia al proiectului.

C.9. Arătați care sunt beneficiarii direcți şi indirecți ai proiectului

- beneficiari direcți: elevii de la Școala Gimnaziala Câmpeni si Colegiul National „Avram Iancu" Cimpeni.
- beneficiari indirecți: părinți, comunitatea locală.

C.10. Arătați cum veți asigura continuitatea /sustenabilitatea proiectului

- Creşterea gradului de implicare în viața şcolii a elevilor – animatori şi conştientizarea utilității cunoaşterii unei limbi străine pentru toți elevii participanți. Îmbunătățirea modului de învățare a unei limbi străine, aplicabilitatea cu uşurință a celor învățate, dezvoltarea calităților morale şi de voință: hotărârea, perseverența, tenacitatea, corectitudinea, curajul, voința, stăpânirea de sine, disciplina, simțul estetic, încadrarea în colectivitate.

C.11. Menționați activitățile de promovare/mediatizare şi de diseminare pe care intenționați să le realizați în timpul implementării proiectului şi după încheierea acestuia

- realizare de afișe, pliante, invitații prin care se vor face cunoscute data și locul desfășurării fiecărei activități incluse în proiect;
- articole în revista școlii ”Reușim împreună!”
- articole în presa locală: săptămânalul ”Ziarul de Apuseni” și cotidianul ”Unirea”.

C.12. Specificați care sunt partenerii implicați în proiect și arătați în ce constă parteneriatul cu comunitatea locală, cu altă școală și/sau cu o firmă/companie locală sau organizație dacă este cazul (cel mult o pagină)

Proiectul se va desfășura în parteneriat cu Clubul Copiilor Câmpeni, care va pune la dispoziție spațiul necesar desfășurării activității nr. 4 și Centrul de documentare și informare de la Școala Gimnazială Cîmpeni.

Strategii didactice utilizate în rezolvarea problemelor de geometrie în spațiu

Profesor Balteș Simona

Şcoala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu-Dobrogianu Constanța

Orice profesor de matematică îşi doreşte ca lecțiile pe care le predă să fie nu numai înțelese de către elevi, dar să fie considerate de către aceştia ca foarte interesante şi ca un prilej ca ei să se implice activ în dobândirea şi exersarea cunoştințelor şi abilităților matematice. O lecție eficientă implică atât realizarea competențelor generale şi specifice, cât şi utilizarea unor strategii adecvate pentru a oferi elevilor posibilitatea dezvoltării inteligenței logico – matematice, a creativității, a motivației petru studiul matematicii. Demersul profesorului de matematică trebuie să încurajeze la elevi ,formarea unei stime de sine ridicată bazată pe încrederea ca parteneriatul şi comunicarea cu profesorul poate duce la rezolvarea situațiilor problemă, la învățarea placută a matematicii.

Este bine cunoscut faptul că **învățarea prin descoperire** dezvoltă armonios însuşirile şi trăsăturile de personalitate umană, cum ar fi: elementele cunoaşterii senzoriale, gândirea, limbajul, imaginația, creativitatea, curiozitatea epistemică, calitățile moral- volitive, precum şi trăsăturile de caracter. Practicarea metodei are efecte deosebite asupra formării personalității elevilor, realizând o nuanțată motivație intrinsecă, dezvoltând potențialul intelectual şi oferind posibilitatea de muncă independent şi autoinstruire.

În funcție de caracterul determinant al învățării, Cerghit deosebeşte două clase de strategii:

- *Strategii prescrise* – bazate pe dirijarea strictă a învățării (imitative, explicative – reproductive, algoritmice).
- *Strategii neprescrise* – pun accentul pe stimularea efortului propriu al celui care învață, pe încurajarea muncii independente, prin dirijarea redusă la minim. Ele sunt cunoscute ca strategii de activizare. Ele sunt:
- **Euristice** - de angajare în descoperire, de căutare activă, au unele trăsături specifice investigației ştiințifice. Dintre ele se pot aminti strategii *explicativ – investigative* (de descoperire semidirijată), *conversație euristică, problematizare, descoperire independentă, cercetarea în echipă.*
- **Strategii creative** – pun acccentul pe capacitatea de reflecție, sinteză, evaluare critică, creație.

Învățarea prin descoperire se poate realiza prin intermediul strategiilor euristice şi în funcție de nuanța euristică cum ar fi observarea dirijată, observarea independentă, învațarea prin încercări – experiențe (experiențială), problematizarea, studiul de caz etc, deosebim mai multe tipuri de decoperire:

- *Descoperire inductivă*. Aceasta presupune organizarea unor situații care să confere celor care învată elemente, cazuri similare, particulare , pa baza cărora, prin efort propriu, să ajungă la generalizări, reguli, definiții.
- *Descoperirea deductivă* se realizează pornind de la adevăruri generale (principii, legi, reguli, la cunoştinţe particulare.
- *Descoperirea analogică* se realizează pe baza asemănării unor elemente a două sisteme şi aplicarea unor raționamente asemănătoare.
- *Descoperirea transductivă* apelează la prezentarea metaforică a conținutului, fapt pentru care necesită o viziune comparativă, metaforică asupra unor obiecte, procese, fenomene, de la abstract către concret sau invers.

Strategiile euristice de predare învățare a matematicii în gimnaziu se pot clasifica în:

- **Strategii de formare a capacităților de cunoaştere a conceptelor şi proprietăților acestora.**
- **Strategii de instruire în cadrul căreia elevul elaborează noi cunoştinţe. (proprietăți, concepte).**
- **Strategii de instruire care determină elevul să-şi formeze capacitatea de aplicare a regulilor (proprietăți, etc) în rezolvarea de probleme.**

Practicile educative de predare activizantă şi de stimulare a potențialului creativ al elevilor se înscriu în dezideratele pedagogiei moderniste şi post moderniste , de cooperare şi reflexie asupra învățării. Un profesor al carui stil de predare se înscrie pe această linie directoare, va trebui să ofere elevilor situații de învățare care să le solicite interesul şi dorința de a se implica în procesul de instruire. Fiecare act creativ începe cu întrebări, dar acestea trebuie să fie deschise, să aibe sens şi să nu sugereze răspunsuri predeterminate. Una dintre căile cele mai sigure de stimulare şi generare de idei noi şi de dezvoltare a acestora pentru a soluționa diferite probleme , este organizarea de microgrupuri şi promovarea interacțiunilor între membrii acestora. Utilizarea metodelor interactive de grup se poate folosi cu eficiență la probleme complexe, cu grad mare de dificultate , sau la probleme care admit mai multe soluții.

Bibliografie

1. **Cenguța Lăcrămioara Oprea** *Strategii didactice interactive,* Edit. Didactică şi Pedagogică, 2006, Bucureşti
2. **Flavell**,J *Metacognitive aspects of problem- solving*, 1976
3. **Dubal**, G., *La Dialectique des groupes*, Education et development nr. 46/ 1969
4. **Brânzei D. " Metodica predării matematicii", Ed. Paralela 45, Piteşti, 2000**
5. **Carjan F. " Strategii euristice in didactica matematicii, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2000**
6. **Jinga I., Istrate E. " Manual de Pedagogie", Ed. ALL, 2008**